

Ruzvelt, Cümhurreisi İsmet İnönüne samimî tebriklerini bildirdi

Cümhurreisinin Kastamonu seyahatleri

İsmet İnönü Manisalıların Vali Doktor Kırdar hakkındaki telgraflarına iltifatla mukabele ettiler

Cümhurreisi Harb okutuna girerlerken

Ankara 3 (A.A.) — İstanbulda intişar eden bazı gazetelerde Reisi Cümhur İsmet İnönünün uzun bir seyahate hazırlandığı ve bu meyanda İstanbul ve Trakya'yı da se-reflendireceği yazılmaktadır.

Öğrendiğimize göre Reisi Cümhuru-muz ancak Kastamonu Vilâyeti dahilinde nisbeten küçük bir seyahate çıkacaklardır.

Reisi Cümhuru-muz Manisalıların müracaatlarına cevapları

Ankara 3 (A.A.) — İstanbul Valili-

Cümhurreisi Harb okulu dersanesinde

ğine tayin edilmiş olan Dr. Lütü Kırdar hakkında Manisa Belediye reis ve-

(Devamı 11 inci sayfa)

Başvekilin İstanbul gazetecilerle hasbıhali

İstanbulun imarına başlanacak

Celâl Bayar, dün Perapalasta Muhiddin Üstündağı kabul ederek uzun müddet görüştü

Celâl Bayar Kadıköy İskelesinde Vali vekili ve İstanbul komutanı ile Başvekil Celâl Bayar, dün sabah la saat 11,38 de Haydarpaşaya gel-muhtelit trene bağlanan hususî vagon-mıştır. (Devamı 11 inci sayfa)

Fransız - İtalyan gerginliği üzerine İngiltere harekete geçti

Londra, Akdenizde vaziyet bozulmaz, diyor

Yeni Valimiz geldi

"Su, süt işle meşgul olacağım,"

Lütü Kırdar: «İstanbulda sonsuz bir muhabbetim var, bu muhabbet büyüklerimde de aynen mevcuttur. Kendilerinden pek büyük ve kıymetli yardım vâdleri aldım» diyor

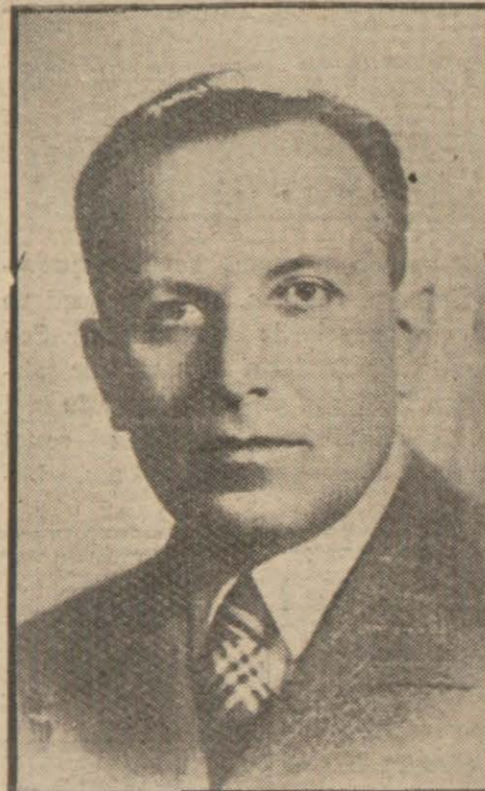
Lütü Kırdar

Ankara, 2 — Vekâlet emrine alınan Muhiddin Üstündağın yerine İstanbul Valiliği ve Belediye reisliğine tayin edilen Dr. Lütü Kırdar ile konuştum.

(Devamı 11 inci sayfa)

Büyük ziraat kongresi

Tedrisat meselesi de kongrede görüşülecek

Ziraat Vekili Faik Kurdoğlu

Ankara, 3 (Hususî) — Ziraat kongresinin toplantı tarihi henüz kat'î olarak tesbit edilmemiştir. Yurdun her tarafında kongreye iştirak için vaki birçok müratem bayrağı çekmelerini emrediyorum.

İngiliz sefiri dün Romada teşebbüste bulundu

İngiltere bir tecavüz vukuunda Fransaya müzaheret edeceğini Romaya bildirdi

Kont Ciano

Londra, 3 (Hususî) — İtalyada, Fransa aleyhinde yapılan bazı taşkınlıklardan mütevellid vaziyet iki devlet arasında

Lord Perte

da ciddi bir gerginlik yaratmıştır. Bu vaziyet karşısında müttehid bir (Devamı 11 inci sayfa)

Baro susuyor mu?

Avukatlar arasında vatana hiyanet etmiş bedbahtlar bulunduğu iddiası dün cevabsız kaldı

Avukatlar meseleyi hararetle münakaşaya devam ediyorlar

Dün bu sütunlarda barodan bir soru sorulmuş, Baro mecmuasında intişar eden bir makale dolayısıyla avukatlar arasında da günün meselesi olarak yeni (Avukatlık kanunu) ile beraber münakaşa edilmiştir. (Devamı 11 inci sayfa)

Kardeş Macarlar Atatürk için nasıl matem tuttular?

Büyük Millî Kahraman Atatürkün ebediyete intikali haberinin bütün dünyada ne derin bir teessür yarattığı malûmumdur. Bu meselede kardeş Macaristanın matemimize iştirak şekli bilhassa kayda değer. Resmîni gördüğümüz ilân Peşte valisinin bir emirnamesidir ve cenaze merasiminin yapılacağı günlerde Peşte cadde ve sokaklarına yapılandırılmıştır. Emirnamenin tercümesi şudur:

«Türkiye Cumhuriyetinin Büyük Yapıcısı ve Cümhurreisi Kemal Atatürkün cenaze merasimi 21 ikincitegrinde yapılacaktır. Kardeş Macar milleti, Türkiye'nin bu derin matemine derin ve içten gelen hislerle iştirak eder.

1936 tarihli ve 585 numaralı kanun hükümlerine tevfikan Peşte valisinin şehirda caddelere yapılandırılan emirnamesi bütün müesseselerin 21 teğrinisani günü rum.» Budapeşte 19 ikincitegrin 1938 sabah saat altıdan akşam saat ona kadar matem bayrağı çekmelerini emrediyorum.

RENDELET

A török nemzet november hó 21-én kiadott közl. szövegében

KEMAL ATATÜRKÖT,
a köztársaság államfőjét nagy elmélet, kibon az ajándékotok országot megelégedtetője

A magyar nemzet igaz részvételi fordul a testvér török nemzet felé és gyászában haróti együttérzésrel osztozik.

Ettől az együttérzésből indítva, az 585/1936. kgy. sz. ezahályrendelet 1/b pontja alapján elrendeltem, hogy a nekemfőváros lakosságára részvételnél és gyászának látható jelei

házaik november hó 21-én reggel 6 órától este 10 óráig **GYÁSZLOBOGÓVAL DÍSZÍTSE**

Budapest, 1936 november 19.

SZENDY s. k.,
pályamester.

1936. november 19. 1938. november 19.

1936. november 19. 1938. november 19.

1936. november 19. 1938. november 19.

1936. november 19. 1938. november 19.

1936. november 19. 1938. november 19.

1936. november 19. 1938. november 19.

1936. november 19. 1938. november 19.

1936. november 19. 1938. november 19.

1936. november 19. 1938. november 19.

Hergün

Macaristan
Nereye gidiyor?

Yazan: Muhittin Birgen

Macaristan, son zamanlarda ciddi bir buhran geçiriyor. Bu buhran, iki hafta evvel, hükümetin istinad ettiği ekseriyet fırkasının çatlamasını ve neticede İmredi hükümetinin e-kalliyette kalarak istifa etmesini bile mucib oldu. Amiral Harty'nin müdahalesiyle halledilen bu hükümet buhranı, İmredi kabinesinin Macar parlamentosunda ittifakla itimad reyini alması ile nihayet bulduysa da, günün içab ettirdiği siyasi bir lehimle eklenilen bu çatlama, parlamento haricinde ve halk kütleleri arasında bütün kuvvetini muhafaza ediyor. Buhranın, yakın zamanlarda ve muhtelif hâdiseler arasında, seyrine devam ettiğini göreceğiz.

★

Macaristandaki buhranın sebepleri çöktür. Fakat başlıcaları şunlardır:

1 — Yahudi meselesi. Macaristanın hemen her tarafında gittikçe hâd şeklini alan Yahudi aleyhtarlığı, son birkaç ay içinde, hükümetin mâni olmak üzere aldığı bütün tedbirlere rağmen, bu memlekette de çok ileri gitti. Bunun sebepleri kısmen dahili, kısmen de haricidir. Macar iktisadiyatının, siyasi ve kültürel en yüksek mevkilerini ellerine almış olan Yahudi kuvvetile Macar gençliği mücadelesinde halindedir. Bunun için İmredi hükümeti, Yahudileri bir kere daha sıkı tutmak suretile sahra atmaya çalışıyor. Ne dereceye kadar atacak? Muvaffak olabilecek mi? Belli değildir. Fakat, bu meseleye Macar hükümeti radikal bir hal şekli bulmadıkça Macaristanda Nazi hareketi kuvvetlenecektir.

2 — Toprak meselesi. Macaristanda henüz büyük toprak mülkiyeti, kuvvetli bir içtimai zümre olarak devam ediyor. Bu itibarla Macar milleti, henüz geri kalmış bir içtimai tekâmül devresi içinde bulunmaktadır. Mütemediyen iflâs eden aristokrasisi elle Yahudilerin ellerine geçmiş ve geçmekte olan en güzel topraklar üzerinde Macaristan köylüsü, ecir sıfatile hayli zaruret çekiyor. Bunun için köylüye toprak vermek te lâzım geliyor.

Yahudi meselesini hal için bunları Macaristan hayatında işgal ettikleri mevkiiden düşürmek ve toprak meselesini hal için de toprak sahiplerini hacamat etmek, bugünkü hükümetin en mühim iki vazifesi ise, bu işi, o yapmadığı takdirde onu bir hamlede başarmak davası da Nazilerin pek hoşuna giden bir şeydir. Şu halde bugünkü hükümet birkaç ateşin ortasında bulunuyor: Toprak meselesi, Yahudi meselesi, Nazilik. Bunlara, Nazilik karşısında katoliklerin duydukları endişeyi de ilâve edersek Macaristandaki dahili vaziyet hakkında iyi bir fikir edinmiş oluruz.

★

Fakat, bu dahili işler haricde de alâkâdardır. Almanyadan taşıp gelen Nazilik olmasaydı Macaristan bu büyük derdlerin hiçbirini tanımayacak ve sükûnetle tekâmülünde devam edecekti. Ancak bu yeni içtimai ve siyasi cereyan, aynı zamanda bir de ecnebi siyaset nüfuzu halinde ve bir dalga şeklinde Macaristan hududlarını aşmaya çalışırken bu memleket, bir de rövisyonizm heyecanı geçiriyor. Bütün bu davaları kısmen dahilde, kısmen haricde halletmek ve Naziliğin taşın dalgasına ve Alman siyasetinin nüfuz ve hüümlüne karşı da İtalyaya istinad yolile bir çare bulmak için İmredi hükümeti, aylardanberi bocalıyor ve halen de bocalamaktadır.

Bizce bütün bu uğraşmalar, bugün için beyhudedir. Millî kütle halinde Macarlığın Alman nüfuzuna karşı kuvveti ne kadar azsa dahili bünyesi de bu az kuvveti büsbütün kıracak bir vaziyettedir. Şu halde, Macaristanın, yükselmekte olan ıstahat ve temizlik iddialarına karşı dahilde, gelmekte olan Nazilik dalgasına karşı da haricde mukavemet kuvvetleri pek mahduttur. İmredi hükümeti bu hareketi, hattâ parlamentonun ittifakla kendisine müzaheret etmesi halinde dahil, ancak muvakkat bir zaman için durdurabileceği mühakkaktır. Avrupanın Çekoslovakya'yı istilâ eden yeni siyasi dalgası Macaristanın üstünü de örtmekte gecikmiyecektir, diyebiliriz.

Muhittin Birgen

Resimli Makale:

Okuyan insan yalnız değildir

Amerikanın zengin adanlarından biri dinlenmek için memleketin ıssız bir köşesine gitmişti, birden tehlikeli surette hastalandı, yanındakiler uzak bir köyden güçlükle bir doktor buldular, fakat doktorun istişare edecek arkadaşları bulunmamasını endişe ile görüyorlardı:

— Yalnızsınız, dediler.

Fen adama başını sallıyarak:

— Hayır, benden evvel fen dünyasına gelmiş olanların bıraktıkları malumat hafızamda benim için kıymetli arkadaşlarıdır, cevabını verdi.

Hayat bizi her zaman cemiyet içinde aile efradı arasında bulundurmaz, o zaman kendimizi koca dünyada yepyalnız hissederiz, teessüre düşeriz, yeise düşeriz, bedbin oluruz. Bu gibi zamanlarda bizim için çok kıymetli, her zaman sadık bir arkadaşın, fayda verecek bir müşavirin kitab olduğunu unutmuyalım. Kitab, cinsine göre bizim için hem bir hoca, hem bir nasihatçi, hem de bir eğlendiricidir. Okuyan, okumaktan zevk alan insan hayatta hiçbir zaman yalnız değildir.

SÖZ ARASINDA

13 yaşında
Bir çocuk
Teleskop yapıyor

On üç yaşında bir İngiliz çocuğu, 6 pusluk bir teleskop yapmaktadır. Aletin, döküm ve adesesinin sırlanmasından maada her şeyini kendi elile vücade getiren çocuk, eserini bitirince bulunduğu mektebin müzesine hediye edecektir.

Üniversitelerde yeni
bir ders: Aile geçimsizliği

Amerikada Kaliforniya üniversitesinde yeni bir ders ihdas edilmiştir. Bu ders: (Aile geçimsizlikleri) dersidir.

Nevyorkun tanınmış avukatlarının profesörlüğünü ettikleri bu derse, dinleyici sıfatile gelenlerin mikdarı, üniversitede yazılı telebenin 5 misline çıkmıştır.

Hergün bir fıkrâ
Bahsi kazanmaktan
korkarım

Aktör Hazımın, çok zevksiz giyinen bir tanıdığını vardır. Geçen gün Hazımın yolda rastgelmiş. Konuşmaya başlamıştı.

Anlattığı vak'ayı dinliyen Hazım:

— Böyle olduğunu hiç zannetmem!

Dedi.

Öteki:

— Bahse girişim, diye cevap ver-

di, eğer dediğim gibi değilse sana bu

taktığım kravatın bir eşini alırım.

— Bahis tutuşmam.

— Neye, bahsi kaybetmekten korkuyorsun değil mi?

Hazım bir kere daha tanıdığının

çiy renkli kravatına baktıktan sonra

güldü:

— Hayır, bahsi kazanmaktan korkarım.

Bir şiir
Kitabının
Garib kapağı.

İngilterenin tanınmış heykeltıraşlarının Epştayn, resimde, heykelde yeni ve garib nazariyelerle tanınmıştır. Son günlerde, Fransızların 19 uncu asır şairlerinden Bodlerin, meşhur Fleurs du Mal isimli şiir kitabına gördüğünüz resmi yapmıştır. Hoşunuza gidiyor mu, bilmem?..

Fransız Başvekili
Hazır sigaradan
Hoşlanmaz

Fransız Başvekili Deladyentın sigara tiryakisi olduğunu, fakat hazır sigaradan asla hoşlanmadığını, sigaralarını bizzat kendisi sardığını yazmıştı. Resmimizde, başvekili bu çok sevdiği işle uğraşırken görüyorsunuz.

Amerikanın Londra sefiri
ve İngilizlerin hafta tatili

Amerikanın Londra sefiri, şerefine verilen bir ziyafette şöyle demiştir:

— Bir gün Cümhurreisi Ruzveltin odasında otururken, Ruzvelt bana hitaben: «Co, demişti, görüyorum ki bugünlerde çok çalışıyorsun. Seni Londraya sefir gönderiyorum. Orada istirahat edersin. Malûma, İngilizlerin perşembeden salıya kadar süren hafta sonu tatilleri vardır.»

Ve kalktım, buraya geldim. O zandanberi de bir haftacık olsun rahat bir tatil yüzü göremedim. Hakikaten hafta tatili benim nazarımda buhran kelimesinin mukabili oldu. Zira, her cumartesi yeni bir hâdiselerle karşılaşacağımı söyleyip duruyorlar.

Sözün Kıyası

Şifa veren eller

E. Talu

Okudunuz mu? Fransada, on beş yaşında bir kız, yalnız ellerini ağrıyan yeriye dokundurmakla 12.000 hasta iyi etmiş.

Lâkin her yerde kanun kanun, Fransada da, bütün medeni memleketlerde olduğu gibi, diplomasız hekimlik etmeyi kanun yasak etmiştir. Bu sebepten, 12.000 zavallıyı sıhate kavuşturmuş olan genç kızcağuzun aleyhine, alâkadar makamlar adli takibata girişmişler. İhtimal ki yarı, bu kız, beşeriyete ettiği iyiliğin cezasını görecektir, binlerce kişiye şifa veren nermin elleri soğuk bir hapisane koğuşunun karanlık muhitinde, akan kendi gözyaşlarını silecek.

Mucize devriyinin çoktan kapanmış olduğunu hepimiz biliyoruz. Fakat gene hepimiz de biliyoruz ki insan denilen zayıf mahlûkun hayatında inanç çok büyük bir rol oynar. Hastalık dediğimiz şey yarı yarıya hayaldir. Bunun üzerinde manevî tesirlerin şifa verici kudreti milyon kere tecrübe edilmiş değil midir?

Biraz şefkat, alâka, tatlı bir hitab, temiz ve samimi bir tebessüm, çok defa zavallı benliğimizi kıvrandıran bazı derdlerimize karşı Câlînus'un, Bukrat'ın, Lokmanhekimin haplarından, macunlarından ve iksirlerinden daha müessir olmuştur.

On beş yaşındaki dilber Fransız kızının bütün varlığından nebean eden içtimai kudret kim bilir ne idi ki 12.000 şifasız biçare onun ellerinin sadece bir temasle reha buldu, sıhate, ümide ve hayata kavuştu?!

Kanun bunu menetmekle ne kazanıyor.. ve insanlığa ne kazandırıyor? Bahusus bu genç kız, çerdine derman bulmaktan ümid keserek kendisine müraacaat edenlere ne ilâç vermiş, ne ameliyat yapmış, ne bir tavsiyede bulunmuş, ne de hattâ muska yazmıştı. O, taptaze, yumuşacık, pembe ellerini uzatmış, derdli noktaya dokunmuş, ihtimal ki, ızdırabdan kıvranan garib hemcinsine biraz da teselli vermiş olmak için, gözlerinin içine bakarak tatlı ve masum bir tebessümle ruhunu ısıtmıştı.. o kadar!

Havanın, güneşin, suyun, ışığın şifa verici hassalarından pek te farklı olmayan bu usulü tedavinin bir suç addedilmemesine akıl ermiyor.

Derecek ki maksad, ortada kaybolan bir hakkı korumaktır. Güzel! Fakat kimin hakkı korunuyor?

Mahiyeti çok defa meçhul bir hastalığın önünde kollarını kavuşturup, binoir ilâci tecrübe ile vakit geçiren diplomalı hekimin mi?

Tıbbın, beşeriyetin bütün derdlerine çaresiz olacak bir mertebeye tekâmüle erişmediğini hangi babayıit iddia edebiliyor?

E. Talu

Bir hamal kamyon altında kalıp
ağır yaralandı

Şoför Hamdinin idaresindeki 3600 numaralı kamyon, Çapa tramvay caddesinden geçmekte iken kamyonun arkasına tekerleği birdenbire fırlamış, kamyon devrilmiştir.

Kaza esnasında oradan geçmekte olan İsak isminde bir hammal kamyonun altında kalarak vücudünün muhtelif yerlerinden ağır surette yaralanmıştır.

TAKVİM

BİRİNCİKANUN

Rumî sene 1354	4	Arabi sene 1357
2 inci Teğrin 21	Resmî sene 1938	Kasım 27

PAZAR

GÖNEŞ		Şevval		İMSAK	
S.	D.	S.	D.	S.	D.
7	07	5	23	12	42
2	26				
Oğlo		İkinci		Akşam	
S.	D.	S.	D.	S.	D.
E.	12	04	14	28	16
Z.	7	23	9	47	12
Yatsı					
S.	D.	S.	D.	S.	D.

İSTER İNAN, İSTER İNANMA!

İstanbulda bir apartıman yapıyordu, tamamlanması nasib olmadan iskambil kâğıdından yapılmış bir köşk gibi göçüverdi. Dostlarımızdan bir mimarla konuşuyorduk, hâdisenin sebebini sorduk. Merak sevki ile gidip görmüş, fikrini şöyle söyledi:

— Kum yerine kömür tozu kullanılmış, çimento mikdarı asgarî haddin aşağısına indirilmiş, demir çubuklar ince, üstelik

kofraj tahtalarının bir kısmı da beton taşlaşmadan alınmış, dedi. Mes'uliyetin kime raci olduğunu sorduk, söyleyemedi, fakat mütaleasını şu cümle ile bitirdi:

— İstanbulda ev veya apartıman yaptırıp kâr ile satmak ticareti alıp yürüdüğü gündenberi bu gibi kazaları daha sık olarak duymadığımıza şükredelim.

İSTER İNAN, İSTER İNANMA!

TELGRAF HABERLERİ

Alman - Fransız müzakereleri Von Ribentrop bugün Parise hareket ediyor

Berlin gazeteleri bu ziyareti hararetle karşıyorlar, Fransızlar ise soğuk tefsirlerde bulunuyorlar

Paris, 3 (A.A.) — Stefani ajansı bildiriyor: Fransız gazeteleri, Von Ribentrop'un yakında Parise yapacağı ziyareti hararetle bahsetmektedirler.

Fransa hariciye nezaretinden ilham alan Fransız matbuatı bu ziyaret hakkında oldukça soğuk tefsirlerde bulunmaktadır. Bu tarzı hareket Fransız - Alman beyannamesinin birçok siyasî Fransız mahfelerinde ve bilhassa müfrit sağ cenah ve müfrit sol cenah mahfelerinde uyandırdığı emniyetsizliğe atfedilmektedir.

Petit Parisien şöyle yazıyor: Ademi tecavüz, hududlara riayet ve itişare, iki memleket arasında iyi münasebetlerin kurulması için tabii prensiplerdir. Ancak bu deklarasyonu müzakere edenlerin mülhem buldukları zihniyet sonraları da devam etmelidir.

Ordre gazetesi, İtalyan parlamentosundaki tezahür Almanyanın hiç te yabancı olmadığını zannediyor ve binaenaleyh İtalyanın şimalî Afrika programı hakkında Von Ribentrop'a sarıh sualler sorulacağını ve bütün meselenin bu suallere Ribentrop tarafından verilecek cevaba bağlı olacağını tahmin ediyor.

Alman matbuatının neşriyatı
Berlin, 3 (A.A.) — Alman matbuatı Von Ribentrop'un pazar günü Parise yapacağı ziyareti uzun uzadıya mevzuu bahsetmektedir.

Gazeteler bu seyahati memnuniyetle karşılamakta ve Alman - Fransız deklarasyonunun iki memleket arasında iyi anlaşma yolunda ilk adım olmasını temenni eylemektedir.

Fransa ile Almanyanın anlaşmalarına mâni olacak ortada hiçbir mesele bulunmadığına dair Hitlerin birçok defalar yapmış olduğu beyanatı hatırlatan gazeteler Fransız - Alman anlaşmasının Almanyanın kıymetli olan dostlukları hiçbir vechile ihlâl etmeyeceğini de tebarüz ediyorlar.

Voelkischer Beobachter diyor ki: Fransız milletine karşı hiçbir zaman

düşmanlık hisleri beslememiş olan Alman milleti Paris deklarasyonunu büyük bir sevinçle bekliyor. Ancak gerek bu deklarasyonun gerek 30 Eylül tarihli Hitler - Çemberlayn deklarasyonunun Roma-Berlin müzakereleri tarafından takip edilen sulh siyaseti sayesinde mümkün olabileceğini asla unutmamalıdır.

Berliner Boersen Zeitung da şöyle yazıyor:

Alman - İtalyan - Japon birliği hiçbir zaman başka anlaşmaları reddetmemiştir. Daima bütün kurucu unsurlarla tesriki mesai azmını göstermiştir. Daladelerin anarşi ve bozgunculuk zihniyetine karşı galebe çaldığı şu mes'ud anda Fransız - Alman deklarasyonunun imzası büyük ümidler vermektedir.

Germania gazetesi diyor ki: Fransız - Alman deklarasyonu Avropanın teskini yolunda yeni bir unsur olarak ortaya çıkmaktadır.

Mütakabil teminat

Varşova, 3 (A.A.) — Gazeta Polska'nın Berlin muhabirinin öğrendiğine göre, 6 ilkkânunda imza edilecek olan Fransız - Alman beyannamesi bir nevi ademi tecavüz ve iki memleket münasebetlerinin normalleşmesini istihaf eden bir pakt mahiyetindedir. Bu beyanname ile iki hükümet mütakabil hududlarının kat'î olduğunu müşahade edecekler, bütün ihtilâfları doğrudan doğruya müzakere yolu ile halletmeği taahhüd edecekler ve kuvvete müraacaat etmekten vazgeçeceklerdir.

Eski Alman müstemlekeleri

Paris, 3 (A.A.) — Siyasî Fransa mehalinde hükümetten mümkün olduğu kadar yakın bir zamanda eski Alman müstemlekelerinin Fransa müstemlekât imparatorluğuna ilhak etmesini talep etmek lehinde açık bir temayül terasim etmektedir. Resmen ilân edilecek olan böyle bir ilhakın meselenin kat'î surette haline müteallik her türlü müzakerelerin önüne geçeceği beyan edilmektedir.

Fransada işçilerle polis arasında kanlı çarpışmalar oldu

Sosyalistler miting yaptılar, Blumum kürsiye çıkışı "Blum iktidara,, seslerle karşılandı

Paris, 3 (A.A.) — Sosyalist partisi dün akşam bir miting tertib etmiştir. Eski dahiliye nazırı Dormoy, maliye nazırı Aurio, sosyalist partisi genel sekreteri Faure ve nihayet eski başvekil Blum söz almışlardır. Partinin bütün enkânile otuz ikinciteğin grevi neticesinde işlerine nihayet vererek amele mümessilleri mitingine iştirak ediyorlardı.

Enternasyonal marşı söylenirken kürsiye çıkan Dormoy, memleketi sefaletle sürükleyeceği beyan edilen kararnameleri giddetle protesto etmiş ve amele hareketinin bastırılmasını ve bu hususta kullanılan usulleri takbih eylemiştir.

Blumun kürsiye çıkışı «Blum iktidara,, seslerle karşılanmıştır.

Eski başvekil birinci halk cephesi hükümetindenberi vukubulan değişiklikleri anlattıktan sonra demiştir ki: Bu değişiklikler yeis ile değil, acı ile vadediyorum. Yapılan bütün işlerin tamamile mahvolacağından korkuyorum.

Kanlı hadiseler
Toulouse, 3 (A.A.) — Dün öğleden sonra burada bir takım kanlı hadiseler olmuştur. 30 ikinciteğin grevi münasebetiyle işlerine umumiyetle nihayet verilen tayyare fabrikasının 2400 amelesi dün öğleden sonra saat 14 te sokaklarda dolaşarak nümayiş yapmak istemiştir. Nümayişçiler zabta kuvvetleriyle karşılaşılmışlardır. Emniyet müdrü ve amele de-

legeleri nümayişçileri teskin için beyhude yere uğraşmışlardır. Nümayişçiler iki gazeteciye fena halde hırpaldıktan sonra Dewoitine fabrikalarına zorla girmek istediklerinden polis kuvvetleri hücumu geçmiş ve bunları dağıtmıştır. Birçok nümayişçi yaralanmış ve bir çoğu da tevkif edilmiştir.

Paris, 3 (A.A.) — Valenciennes'te grev cillerle polis arasında müsademeler olmuştur. Polis birçok tevkifat yapmıştır. Lille muntakasında on gündenberi devam eden demir endüstrisi grevine 33 bin işçi iştirak etmektedir.

Tramvay şirketi murahhasları tekliflerini vekâlete bildirdiler

Ankara 3 (Hususî) — Nafia Vekâleti İstanbul Tramvay, Tünel ve Hava-gazi şirketleri murahhaslarından satın alma müzakerelerine esas olmak üzere tekliflerde bulunmalarını istemiştir. Murahhaslar bugün tekliflerini Vekâlete tevdi etmişlerdir. Teklifler tekkik edilecek ve görüşmelere başlanacaktır.

Öğrendiğime göre murahhasların bugün yaptıkları teklifler iptidai tesisat fiatları esaslarına istinad etmektedir.

Almanyada Yahudilere sinema tiyatrosu yasak

Berlin 3 (A.A.) — Berlin polis umum müdürü, 6 kânunuevvelde mer'iyet mevkiine girecek bir kararnamayı imzalamıştır.

Bu kararname mucibince, bazı umumî mahallerde, sokaklarda, umumî bahçelerde yaya ve yahud araba ile gezmek ve bazı binalara girmek, Alman tebeası Yahudilerle tabiiyetsiz Yahudiler için daimî surette memnundur.

Yahudilere memnu olan yerler şunlardır:

Bütün tiyatrolar, sinemalar, konser salonları, müzeler, döyçlanhülle, sporyalast, Olimpiyad stadyumu, bütün spor yerleri umumî ve hususî bütün banyo ve plaj yerleri, Vilhemstrasse caddesi, ve harb ölüleri anıtının bulunduğu meydan da dahil olmak üzere Unter den Linden caddesine kadar Leipzig Strasse caddesi.

Yahudilere memnu muntakalar dahilinde oturan Yahudiler, buralarda gezebilmek için polisten hususî müsaade vesikası almalarıdır.

Yahudilere memnu olan caddeler bilâhare daha ziyade teşmil edilecek, Kurfurstendamm, Friedrichstrasse, Unter den Linden ve daha diğer mühim büyük caddeler de bu muntakaya içine girecektir. Berlinin merkez ve şimalinde Yahudilerin evlerindenberi fazla miktarda ve toplu olarak oturdukları bir takım sokaklar Yahudilere menedilmeyecek ve bunlar ekseriyetle itibarile Yahudiler tarafından meskûn muntakalar halinde kalacaktır.

General Metaksas Genel Kurmaylara ziyafet verdi

Atina 3 (A.A.) — Başvekil Metaksas, bugün Balkan Antantı devletleri genel kurmay reisleri şerefine bir öğle ziyafeti vermiş ve bu ziyafette genel kurmay reislerinden başka, ezcümle Elen harbiye, bahriye ve hava müstesarları ve Balkan Antantı devletleri Atina elçileri de hazır bulunmuşlardır.

İsveçte hırsızlar polis kasasını soydular

Stokholm, 3 (A.A.) — Gotemburg polis merkezi muhasebe dairesinin bulunduğu binaya gece hırsızlar girerek eski kasayı kolaylıkla açtıkları sonra 4.000 kuruş çalmışlardır. Hırsızlar gitmeden evvel dairenin yazı makinesine bir kâğıda «teşekkür ederiz» kelimelerini yazmışlar ve bitişik odada nöbet bekleyen polis memurunun haberi olmadan savuşmuşlardır.

Tedavüle çıkarılan yeni banknotlar

Ankara, 3 (A.A.) — Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasından:

Bankamızın 15 ikinciteğinin 1937 tarihinden itibaren tedavüle çıkarılmasına başlandı yeni harfli banknotların 1/12/1938 tarihine kadar:

Beş lirahlıklardan	35.244.985
On	21.092.690
Eller	19.655.550
Yüz	18.392.700
	94.385.925

Cem'an, doksan dört milyon üç yüz seksen beş bin dokuz yüz yirmi beş lira tedavüle çıkarılmış ve mukabilinde eski harfli banknotlardan da aynı miktar yani, doksan dört milyon üç yüz seksen beş bin dokuz yüz yirmi beş lira tedavülden kaldırılmıştır.

Hüseyin Cahid Yalçın meb'usluğa namzed gösterildi

Ankara, 3 (Hususî) — Halil Etem Eldemden açılan İstanbul mebusluğuna Partice Bay Hüseyin Cahid Yalçının namzed gösterileceği haber verilmiştir.

Münhal bulunan mebusluklar için, Parti kurultayını müteakib, intihabat yapılacaktır.

Dolmabahçedeki hâdise tahkikatı ikmal edildi

Dolmabahçe önünde vukua gelen ve 11 kişinin ölümüne neticelenen müessif hâdise etrafında İstanbul Müddeiummiliğince yapılan tahkikat neticelenmiştir.

Hâdisenin akabinde başlayan tahkikat, süratle tekemmül ettirilmiş, hâdisede yaralananların zabta memurlarının ve diğer şahidlerin ifadeleri alınmıştır.

Ancak, tahkikat neticesinde, hâdisenin idarî mahiyette olduğu ve takibat icrası için idarî bir merciin karar vermesi icab ettiği anlaşılmıştır.

Adliyede salâhiyettar bir zat dün bir muharririmize:

— Hâdise idarî mahiyet arzettiğinden, tahkikat dosyası idarî merciine sevkedilmiştir, demiştir.

★

Hususî istihbaratımıza nazaran, facianın başlıca sebebi büyük kapının bir müddet kapanması, sonra tekrar açılınca, üstüste biriken halkın birdenbire hareket etmesiyle, ön safta yaptığı ziyektir.

Büyük ziraat kongresi

(Baş tarafı 1 inci sayfada)

caatlar tedkik olunmuş, murahhas seçilmeyip kongrede bulunmak arzusunun izhar edenlerin murahhaslardan farksız olarak kongreye gelip müzakerelere iştirak edebilmeleri kararlaştırılmıştır.

Kongrede tedkik edilecek mevzular arasında yer alan zirai tedrisat meselesi için Beirakadan davet edilen büyük bir salâhiyet sahibi Ankara tedkiklerle meşguldür.

Mütehasısın hazırlayacağı rapor kongreye arz olunacaktır.

Bu arada ziraat enstitüsünün organizasyonu mevzuubahştir. Ziraat enstitülerinde yılların verdiği tecrübeden istifade olunarak ıslahat yapılacak, noksanlar tamamlanacak, talebinin azamî istifade imkânları temin edilecektir. Bu tesisin yurdun zirai bünyesine uygun ve faydalı bir hale konması esas düşüncedir. Memleketin başlıca mahsulleri bulunan bütün ve pamuk mevzuları birer ders olarak ziraat fakültesi programına ilâve edilecektir.

Ziraat enstitüleri için mevcut kanunu tadil eden bir proje hazırlanması da mevzuubahştir.

Haralar teşkilâtının değiştirilmesi ve bu müesseselerin daha verimli bir şekilde ifrağı, haraların malik buldukları geniş arazinin ellerinden alınması ve buralarda devlet eliyle ziraat yapılması düşünülmektedir.

Kongrede tedkik edilecek üç mevzudan birini teşkil eden zirai teşkilâta gelince bunun için de bazı yeni tasavvurlar vardır. Bu arada vilâyetlerdeki ziraat orman ve baytar müdürlüklerinin tek müdürlük halinde toplanması ve vilâyet ve ziraat müdürünün bütün bu işlerle salâhiyetle meşgul olması mevzuubahştir.

Sahıhtan sahabe:

Beş lirahlıklardan	35.244.985
On	21.092.690
Eller	19.655.550
Yüz	18.392.700
	94.385.925

Cem'an, doksan dört milyon üç yüz seksen beş bin dokuz yüz yirmi beş lira tedavüle çıkarılmış ve mukabilinde eski harfli banknotlardan da aynı miktar yani, doksan dört milyon üç yüz seksen beş bin dokuz yüz yirmi beş lira tedavülden kaldırılmıştır.

Dostluklar

Eğer mütareke yıllarındanberi ilân edilen dostlukların kaydını tutmuş olsaydık kabarcık bir dosya meydana çıkardı. Dostluk paktları koleksiyonunu yapmak merakına düşenler cidden müşkül vaziyettedirler. Çünkü sayısız dostluklar, hem de müseccel dostluklar bile eski mahalle mekteplerindeki sümüklü çocukların masum dostluklarından daha devamsız olmağa başladı. Dostlukların değil, hariciye nezaretlerinin çelik kasalarına emanet edilen imzalı, mühürlü ahidnamelerin bile havaî bir aşk mektubu kadar değersiz oldukları bir devirde dostluk paktlarının ne kıymeti olabilir?

Zaten siyasî münasebetlerin bugünkü gönül maceralarıyla başbaşa gittiklerine şüphe yok. Bugünün aşk ve sevdâ kahramanları nasıl sokakta tanışıp sinemada sevişip aşkama varmaçlar kendilerini hukuk mehkemesinde bulup ayrılıyorlarsa sevişip aşkama kahramanları da meselâ Pariste tanışıp, Münih'te kokuşup Londrada ayrılıyorlar.

Hâdiseler: biraz da zamanın ruhi temayülleriyle ölçmek icab ediyor. Harb sonu insanlara bir derbederlik, bir havâilîk arz oldu. Eski devirlerin temelli, oturaklı, sağlam münasebetleri bayatladı. Hattâ insanlar gibi eşya bile eski resanetini, metanetini kaybetti. Kübik diye yapılan apartmanların çatısı bitmeden temeli çöküyor. Modern diye yapılan eşyanın yüzü solmadan tahtaları çatlayıp patıyor. Aerodinamik diye kulp takılan otomobillerin cilâsı gitmeden motorları spot ediyor.

Dünyaya bir iğretlik, bir yalınkâtlık, bir gelgeçlik arız oldu vesselâm.

Bürhan Cahid

Siyaset ALEMİNDE

• Avropanın yeni politika vechesi

Yazan: Selim Ragıp Emeç

Versayla beraber alelûmum bütün muahedelerin tadili hat-

vesi demek olan Münih konferansından sonra Avrupa sulhünün istinad ettiği kolektif emniyet sisteminin iflâsı artık bir emri vaki olmuştur. Bu suretle dünya, sanki bir Cemiyeti Akvam görüş tanımamı gibi 1914 den evvelki vaziyete avdet etmiş bulunuyor. Hadisatın bu şekilde inkıfâfının mebdai Almanyanın silâhlanmaya başlamasıdır ki bu da 1933 yılına tesadüf eder, 1935 ve 1936 seneleğinde mütemediyen artan bu kuvvetlenme ve silâhlanma faaliyeti Cemiyeti Akvamın Çinde, İspanya ve Habeşistanda uğradığı muvaffakiyetsizliklerle tahkim edilmiş ve bunun neticesi olarak birçok devletler, siyasetlerinin vechesini değiştirmeye mecbur olmuşlardır. Bunlardan ilk adım: atan devletin Lehistan olduğunu hâdisat bize gösteriyor. 1921 denberi Fransaya ve Romanya'ya askerî ittifak bağlamakla bağlı bulunan Lehistan 1934 yılının ilk ayında Almanya ile on senelik bir ademi tecavüz mısakı imzalamış ve bu hususta Cemiyeti Akvamı vaziyetten haberdar etmeye lüzum görmemiştir. Bu mısak neticesinde, Almanya ile Lehistan arasında ötedenberi mevcut bulunan yukarı Silezya ve Dançığı koridoru ihtilâfları sükûnet bulmuştur.

İki taraf, bu meselelerden doğabilecek davaları muslihaneye yollarla halletmeyi kabul eylediklerinden, Almanyanın, Lehistan cebhesinden vaziyeti sağlamlaştırmıştır. Aynı zamanda Almanya Ren havzasında ve Orta Avrupada istediği serbestiyi elde etmiştir. Nitekim bunun bir neticesi olarak Çekoslovakyanın taksimini esasında Lehistan da Silezyanın Teschen muntakasını ele geçirmiştir. Her ne kadar Lehistan, ötedenberi bir emel olarak beslediği müsterek bir Macar - Leh hududu elde edememiş de Cemiyeti Akvam mısakının zecri tedbirler kaydının tatbiki neticesi Rus askerlerinin icabında Leh topraklarından geçirilmesi mecburiyetinden kurtulmuştur. Her ne kadar Romanya, bu hususta herhangi bir muahede ile bir tarafa bağlı değilse de, Lehistanla aynı noktai nazarı müdafaa ettiği görülmüştür.

Bu arada ötedenberi bitaraf kalmakla tanınmış Felemenk, Finlandiya, İsveç, Norveç ve Danimarka gibi devletlerin de Belçika ile beraber Cemiyet mısakının zecri tedbirlerle mütedair olan ve icabında kendi topraklarından asker geçirmeyi istihaf eden kayıtlarına muhalefetleri tezahür etmiştir.

Belçika ise 1920 de her türlü askerî mükellefiyetlerden istisna edilmesine ilâveten 1938 de hiçbir iktisadî zecri tedbirle alâkadar olmayacağı ilân etmiştir. Buna müteferri olarak diğer devletlerin de siyasetlerini vaziyetin icablarına göre tadil ettikleri nazarı dikkate alınırca Orta Avrupa hâdisatının nasıl tekevvin edebilmiş olduğu ve her türlü müzahere-

(Devamı 10 uncu sayfada)

Posta - Telgraf işlerinde esaslı ıslahat yapılacak

Bu maksadla İstanbula gelerek tetkikata başlayan posta ve telgraf umum müdürü gazetemize beyanatta bulundu

Nafia Vekâleti posta ve telgraf işlerini ıslah edecek ve en mükemmel şekle sokacaktır. Bunun için Posta ve Telgraf Umum Müdürü Şeref, bu işe memur edilmiştir. Umum Müdür İstanbul, İzmir, Trabzon ve diğer belli başlı bazı vilâyetlerimizi gezerek tetkikat yapacaktır. Tetkikatın ikmalinden sonra Ankaraya dönecek olan Şeref, bu tetkikatını bir rapor halinde Nafia Vekâletine verecektir. Nafia Vekâleti raporu tetkik ederek ıslahat esaslarını kararlaştıracaktır. Bu ıslahat meyânında, muhaberatın daha seri şekilde cereyan etmesi, telefon muhaberatının her tarafa teşmilî esasları da mevcuttur.

Posta ve Telgraf Umum Müdürü Şeref, dün Ankaradan şehrimize gelmiş, doğrudan İstanbul Posta, Telgraf Başmüdürlüğüne giderek meşgul olmağa başlamıştır. Saat 12 de başmüdürlük odasında, şube müdürlerinin de iştirakile mühim bir toplantı yapılmış ve toplantıya Umum Müdür riyaset etmiştir. Bu toplantıda muhtelif sahadaki ıslahat hakkında görüşülmüş, alâkadar şube müdürlerinin verdiği izahat dinlenmiştir. Bu esnada Umum Müdür de, şube müdürlerine lâzım gelen direktifleri vermiştir. Toplantıdan sonra Bay Şeref, pos-

tanedeki muhtelif servisleri gezmiş, çalışmalarını gözden geçirmiştir.

Umum Müdür bu esnada kendisini gören bir muharririmize muhtelif işler etrafında şunları söylemiştir:

« İhtiyacı karşılayacak kadar yeni pul bastırılmış bulunuyoruz. İcab ederse yenilerini bastıracağız. Bütün dünyada posta ve telgraf işleri günden güne inkişaf etmektedir. Biz de bu inkişafa uyarak her an ıslahat yapmak mecburiyetindeyiz. Bu maksadla tetkik seyahatine çıktım. Görüyorsunuz ki bugün bir toplantı yaptık. Burada icab eden bazı şeyler hakkında görüştüm.

Açık muhabere kartları da bastırmak istedik, fakat bilâhare bundan vazgeçtik. Resimli posta kartları hazırladığımız dair bazı gazetelerin vermekte olduğu havadis asılsızdır. Şimdilik böyle bir kararımız yoktur.

İstanbul radyosunun tekrar faaliyete geçeceği tarih henüz tesbit edilmemiştir. Nafia Vekâleti bu husustaki hazırlıklarını bitirdi, fakat bize esaslı şekilde bildirmediği için şimdilik daha fazla izahat veremiyecem.

Birkaç gün daha İstanbulda kalacak, bazı şubelerde tetkikat yapacağım.»

Denizbank yeniden on bir gemi ismarladı

Denizbank tarafından yaptırılacak olan yeni vapurlar hakkında muhtelif ecebî firmalarla üç dört aydanberi devam etmekte olan müzakereler neticelennmiş ve neticede en ucuz ve en seri teslim teklifi veren Svan Hunter A Wigham Richardson İngiliz müessesesiyle bir anlaşma yapılmıştır. Bu anlaşma dün tastik olunmak üzere İktisad Vekâletine gönderilmiştir. Yeni yaptırılacak vapurlar 4 aded Mersin hattı için Etrüsk tipi, 7 aded Bartın - Ayvalık hattı vapurlarıdır. Etrüsk tipi vapurların tonajı (1800) ve süratleri de Etrüskün süratinden bir mil fazla yani 14,5 mil olacaktır. Diğer yedi vapur Ayvalık körfezi ve Bartın ağzına girebilecek bir şekilde yapılacak, tonajları 900 ve normal süratleri 13 mil olacaktır. Yeni ismarlanan gemilerden Etrüsk tipi vapurların birincisi mukavele tarihinin 9 ay sonra teslim olunacaktır. İlk gemiden sonra diğer gemiler her iki ayda bir limanımıza geleceklerdir.

Yapılacak 11 geminin maliyet fiatı bir milyon 800 bin İngiliz lirası raddesindedir.

Bundan başka 5200 tonluk büyük hacimde bir vapur daha ismarlanacaktır.

Yeni vapurların inşası için muhtelif ecebî müesseseler ve bu arada 8 İngiliz müessesesi teklif göndermişlerdir. Fakat bunların içinde yukarıda ismini yazdığımız müessesenin teklifi en müsaid görülmüştür. Svan Hunter A Wigham Richardson müessesesi şimdikiye kadar 2650 muhtelif çapta gemi suya indirmiştir. Bunlardan 73 tanesi harb gemisidir. Bu müessesenin yaptığı gemiler arasında Harbi Umumide Emdeni batıran Sidney kruvazörü ile meşhur Moritanya, Jül Sezar transatlantikleri ve Lacenia gemisi vardır.

Yeni gemiler İngilterede temin edilen kredi ile yaptırılmaktadır.

Bu yıl 20 bin göçmen getirildi

Göçmenlerin bu seneki nakliyat işleri dün bitmiştir. Bir sene içinde memleketimize Romanya ve Bulgaristandan gelen göçmen miktarı 20 bin kişiyi bulmuştur. Bunlar memleketin muhtelif yerlerine yerleştirilmişlerdir.

İskân Umum Müdürlüğü tarafından bunların beraberlerinde getirdikleri eşya ve hayvan miktarını gösterir bir liste hazırlanmaktadır. Gelecek hazırandan itibaren sevkîyata tekrar başlanacaktır.

Kardeşle kavga eden bir genç ayağından yaralandı

Ortaköyde sahil boyunda 18 numarada oturan 17 yaşında Müfid, odasında kızkardeşi ile dövüşürken pencere camları kırılmış ve Müfid ayağından yaralanmıştır.

Yaralı berayı tedavi hastaneye kaldırılmıştır.

İstanbul Belediyesi Şehir Tiyatrosu

İstiklâl caddesinde Komedi kum 12 Birincikanundan itibaren **DAMA ÇIKMIŞ BİR GÜZEL**

Bir kaptanı yaralayan adam yakalandı

Bakırköyde Sakızağaç, Ortasokak 57 numaralı evde oturan İnönü vapurunda ikinci kaptan Cihad, Eminönünde Yemeniciler caddesinde oturan Dursun Ali ile aralarında çıkan bir münazaada Dursun Ali tarafından bir çakla sırtının muhtelif yerlerinden hafifçe yaralandığını iddia etmiştir.

Suçlu yakalanmış, tahkikata başlanmıştır.

Yeşilay dün yıllık kongresini yaptı

Dünkü toplantıdan bir intiba

Yeşilay Kurumunun 19 uncu yıllık kongresi dün Halkevi salonunda Prof. Mazhar Osmanın başkanlığında toplanmıştır. İçtimam açılmasını müteakib büyük millî matem canlandırılmış, aziz Atatamızın hatırasını üç çakıka ayakta durulmak suretile tazimle anılmıştır.

Bundan sonra umumî kâtib Prof. F. Kerim Gökay, geçen seneki mesaiye aid raporu okumuştur. Bu raporda profesör: «Bugüne kadar menfi tenkidlerle çarpışan Yeşilayın, mefkûre ve mücadelesinin bütün memleketçe takdir edildiğini, bundan sonra da müsbet mücadeleye devam edileceğini söylemiştir.

Kâtibi umumî geçen sene yapılan diğer faaliyetleri ve arsulusal çalışmalarını, Münih kongresindeki mesaiyi Yeşilay gençliğinin mesaisini takdirle zikretmiştir. Rapor müttefiklik alkışlarıyla kabul edilmiştir.

Veznedar Tahsin Gençay yıllık raporu okumuştur. Dr. İ. Zati Öget uyuşturucu maddelerin cürüm tevlihdindeki rolü, Bayan Safiye Hüseyin beynelmilel kadınların içki düşmanlığı, Necmeddin Arbatlı sporcu gençlikten bahsetmiş, başkan M. Osman Uzman memlekette meyva sarfiyatını çoğaltmak yollarından ve bilhassa uyuşturucu maddelerin tahribatından ve bunların kaçaklığından uzun uzadıya bahsetmiş, ve bu husustaki zengin müşahedelerini nakletmiştir. Bundan sonra kongre başkanlığına seçilen Darüşşafaka direktörü Bay A.H. Kâmtin riyaseti altında kongre nizamnamesine ya-

plan tadilatı müzakere ve kabul etmiştir. Reiscümhura tazim telgrafı çekilmesine, Büyük Millet Meclisi reisi, Başvekîl, Dahiliye, Sıhhat, Maarif ve Gümrük Vekillerine teşekkür edilmesine karar verilmiş ve yeni intihab yapıldıktan sonra toplantı nihayet bulmuştur.

Poliste :

Bir adam başına atılan şişeyle yaralandı

Paşabahçede oturan Ömer isminde biri, gene Paşabahçede oturan İsmail tarafından başına şişe atılmak suretile yaralandığını iddia etmiştir.

Suçlu yakalanmış, mahkemeye verilmiştir.

Bir kaptanı yaralayan adam yakalandı

Bakırköyde Sakızağaç, Ortasokak 57 numaralı evde oturan İnönü vapurunda ikinci kaptan Cihad, Eminönünde Yemeniciler caddesinde oturan Dursun Ali ile aralarında çıkan bir münazaada Dursun Ali tarafından bir çakla sırtının muhtelif yerlerinden hafifçe yaralandığını iddia etmiştir.

Suçlu yakalanmış, tahkikata başlanmıştır.

Aydında bir zeytin ıslah istasyonu açılacak

Zeytin imar ve usta yetiştirme kursu bu yıl kaza ve nahiyelere de teşmil edilerek bütün köylünün fennî zeytincilik öğrenmesi temin edilecek

Aydın, (Hususi) — Şehrimize gelen haberlere göre, Ziraat Vekâleti Aydın'da bir zeytin ıslah istasyonu açmağı kararlaştırmıştır. Vekâletin bu kararı bütün Aydın zeytincilerini çok sevindirmiştir. Memleketin en iyi ve en çok zeytin yetiştiren bir bölgesi olan vilâyetimizde bundan sonra zeytinlerin hem ıslahı mümkün olacak, hem de dağı, ovası zeytin yetiştirmeğe müsaid olan Aydın ve havalisi nin her tarafında zeytin yetiştirme faaliyeti artacaktır.

Geçen yıl, Aydın'da açılan zeytin imar ve budama usta yetiştirme kursu bu yıl bütün kaza ve nahiyelerde açılacaktır. Bu suretle bütün köylülerin fennî zeytin imar ve tımarını öğrenmeleri temin edilecektir.

Zeytinlikler arasında dolaşan başıboş hayvanların yaptığı zarardan şimdiye kadar halk, zeytin ağaçlarını yüksek aşular ve ağaçlar da 3 - 4 metre yükselirdi. Bu vaziyette herhangi bir hastalığa karşı mücadele yapılmak kabîl olmadığından halk, şimdiki ağaçlarını alçak aşılamağa başlamıştır.

Vilâyet makamı her mevsimde zeytinlikler arasında hiçbir hayvanın gezmesine ve yayılmasına müsaade etmemekte ve bu hususta çok sıkı takibat yapılmaktadır. Vilâyetimizde ziraf inzibata verilen büyük ehemmiyetten

bütün çiftçi, bağ ve bahçe ve zeytinlik sahipleri çok memnundur.

Koçarlı ve Söke ovalarının sulama işi için, Sular İdaresinin Akçay ve Işıklı gölü üzerinde uzun zamandanberi devam eden sondaj ameliyeleri bitmiş ve Işıklı gölü üzerine geniş sedler yapılarak barajın buraya kurulması ta karrür etmiştir.

Aynı zamanda Menderes ve Akçay üzerine de sedler yapılarak sulama işi tevsi edilecektir. Bu suretle Aydın, Koçarlı ve Söke ovalarının sulama işi halledilmiş olacaktır.

İpekli çorap mütehasssisi geliyor

İpekli kadın çoraplarının ıslahı için Avrupadan getirilmesine karar verilen mütehasssis bu hafta içinde şehrimize gelecektir.

Çorap mütehasssisi evvelâ piyasada esaslı surette tetkiklerde bulunacak mevcut ipekli çorapların tiplerini test bit edecek, bundan sonra icraata geçecektir.

Gümrükler Başmüdürlüğü Ankaradan döndü

Birkaç gün evvel Ankaraya gitmiş olan gümrükler başmüdürlüğü Mustafa Nuri Anı, dün şehrimize dönmüştür. Başmüdürlük Ankarada muhtelif meseleler hakkında Vekâletle temaslar yapmıştır.

İstanbul Belediyesi Şehir Tiyatrosu

Tepebaşı Drama kum 10 Birincikanundan itibaren **VİNDOR'UN ŞEN KADINLARI**

Fransız Tiyatrosunda

6 Birincikanun Salı Akşamı **Münir Nureddin** Mevsimin ilk büyük konserini veriyor Biletler: Tiyatro gişesinde satılmaktadır.

HALK OPERETİ

İlk temsil 7 Çarşamba 9 da **İÇ İÇE** Müzik Seyfettin Asal Rejîsör Raşid Rıza Büyük Yazan : Yusuf Sururi

TURAN TİYATROSU

Halk san'atçısı Nağit Cemal Sahir okuyucu Semha ve Mezey varyetesi **Gündüz: NUR BABA** Vodvil 3 P. Gece Çifte Keramet 3 P.

ERTUĞRUL SADI TEK TİYATROSU

Taksimide Bugün saat 16 da matine gece 21 de **(KAYNANAM)** vodvil 3 perde Yazan : Mahmud Yesari

Önümüzdeki Çarşamba akşamı

TAKSİM ve SÜMER

Sinemaları birden **Senenin en büyük ve en mühim filmi**

KATIA

DANIELLE DARRIEUX'nün

Emsalsiz harikası

Şeref Galası olarak göstereceklerdir. Galalar için biletler şimdiden satılmaktadır.

Bugün **SARAY ve İPEK** sinemalarında birden

AYNARÖZ KADISI

BUGÜN SEANSLAR SAAT 11 - 1 - 2.30 - 4.30 - 6.30 ve 9 da

saat 11 ve 1 - Çok Ucuz Fiatlarla HALK MATİNELERİ

Bugün **MELEK** Sinemasında

DOROTHY LAMOUR

MANUELLA

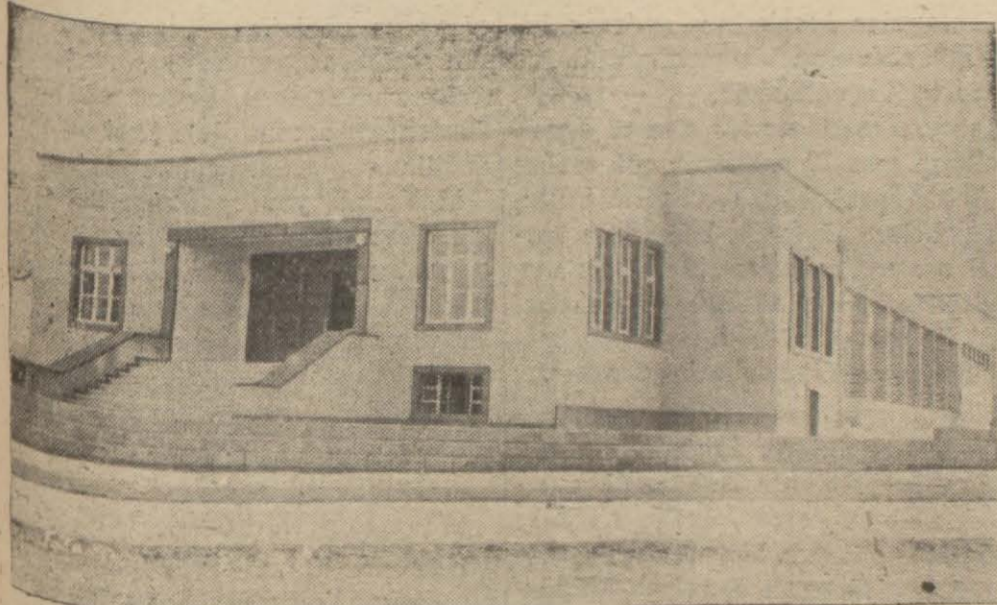
senenin en güzel filminde

Bugün saat 11 ve 1 de tenzilâtli halk ve talebe matinelere

MEMLEKET HABERLERİ

Manisa kitabsarayı ikmal edildi

Önümüzdeki yıl içinde Manisa yeni birçok binaların inşasına sahne olacak ve bol ışığa kavuşacaktır

Manisa kitabsarayı

Manisa (Hususi) — Bu yıl Manisa'ya armağan edilen Kitabsaray inşaatı hıtam bulmuştur. Yeni yapılan bu bina cidden çok modern olmuştur. Manisalı bu kültür binasını İstanbul valisine tayin edilen eski valileri Lütfi Kırdar borçludurlar.

Bu yıl yapılacak olan yeni işler de pek fazladır. İstasyon caddesinde yeni bir çok binalar kurulacaktır. Jandarma bölüğünün bulunduğu sahada dahilinde muazzam bir bina yapılmaktadır. Bahçesinde de elli kişiyi alacak büyüklükte bir havuz yaptırılacaktır. İnşaatı yakında başlanacaktır. Sinema binası inşaatı da gittikçe ilerlemektedir. Bu binanın yıllık çalışması üç bin küsur lira üzerinden ihale edilmiştir. Doğum evi inşaatı da keza ilerlemektedir. Belediyenin tesviye türabiyesi yapılmış ve yollar açılmıştır. Çamlığa çimen dikilmiş ve güzelleştirilmiştir. Vali konağı önü ile yan bölme çakıl döşenmiş ve silindirik gezdirmek suretiyle caddede muntazam bir hale sokulmuştur. Evkaf tarafından yaptırılmakta olan iki apartmanın inşaatı da ilerlemektedir. Şehrimizdeki mesken buraları karşılamak üzere yaptırılan bu binalar ailelerin bir arada oturmasına çok elverişlidir. Şehir dahilinde olan tabakhaneler nehir dışına çıkarılmış ve gösterilen sahada güzel tabakhaneler yaptırılmıştır.

Elektrik santral binasının inşaatı aynı şekilde ilerlemektedir. Birkaç ay sonra şehrimiz kuvvetli bir elektrik ağına kavuşmuş olacaktır. Manisa Akhisar yolunun tamire muhtaç olan kısmının inşaatı işi de hallolunmak üzere.

Manisada üzüm mahsulü
Bu yıl külliyyetli miktarda üzüm hasat edilmiştir. Alıcıların fazla oluşu bu yılın iyi satışını temin etmiş ve bu yüzden on binlerce lira memleketimize girmiştir. Buğday, arpa ve elde edilen diğer zahireler de pek çok olup belediye tarafından yaptırılmış olan zahire halinde bir arada toplu olarak satışını temin edilmekte, ihtikara meydan bırakılmadan zürrain istifadesini mücahib olmaktadır.

Odun - kömür
Geçen yıla nazaran mahrukatta bir fark vardır. Daha evvelce alınmış olan tedbir neticesidir ki bu yıl daha

ucuz bir farkla elde edilen kömürün kilosu 4,5 odunun kilosu da bir kuruştur. Halk maden kömürüne rağbeti arttırmaktadır. Sobalar daha ucuza mal edilecek olursa Manisanın yüzde 90'ının maden kömürü kullanacağı tahmin ediliyor. Havalarda soğuk gitmekte ise de henüz yağmurlar başlamamıştır.

İzmir müddeiumumisi Temyiz azalığına Seçildi

Asım Tuncay

İzmir (Hususi) — Beş senedenberi İzmir müddeiumumiliğini ifa eden Asım Tuncay 100 lira maaşla terfian Temyiz mahkemesi azalığına tayin edilmiştir. Tayin emri Vilâyete tebliğ olunmuştur.

İzmir Cumhuriyet müddeiumumiliğine İzmir ceza hâkimi Kemaleddin Samu, muavinliklere Maçka müddeiumumisi Celâl Varol, Kelkit müddeiumumisi Etem Tüfekçioğlu tayin edilmişlerdir.

Temyiz azalığına tayin edilen Asım Tuncay tecrübeli ve liyakatli bir adliyecidir.

İzmir lig maçları bugün başlıyor

İzmir (Hususi) — Büyük matemimiz dolayısıyla iki haftadanberi tehir edilen lig maçlarına pazar günü (bugün) devam edilecektir. Bu hafta Üçok - Ateş ve Yamanlar - Demirspor takımları karşılaşacaklardır.

Bursada bir cinayetin meraklı muhakemesi

Herkesi iyilik yapmasını seven bir adam gece yarısı evinden çağırılarak öldürülmüş

Bursa (Hususi) — Şehrimiz ağırceza mahkemesinde meraklı bir cinayet davası rüyet edilmektedir.

Kozbudaklar köyünde ve kendi halinde 30 yaşlarında Süleyman oğlu İsmail; bir gece yarısı uykudan uyandı rılarak evinin kapısı önüne çağırılmış ve orada bir av çiftesile öldürülmüştür. Maktulün refikası Kezban ve Kezbanın kardeşi Mehmedden şüphe edilmiş, bir de eskiden kavgalı buldukları, vak'a esnasında askerde bulunan bir adam hatıra gelmiş de, vak'anın tahkikatına memur müddei umumî muavinlerinden Ferid Mentş incelemeleri esnasında Güneybudaklar köyünden 341 doğumlu Nureddin oğlu Mehmed Uydaş ile, Mehmedin eniştesi aynı köyden Hüseyin Gül hakkında bazı mühim delillere desteres olmuştur.

Maktul İsmail fakir olmakla beraber iyiliği seven bir adamdır.

Öldürülmesine de bundan istifa de edilmiştir. Karısının ifadesine nazaran bir gece yarısı:

— İsmail ağa... İsmail ağa... Biz yabancısız, kapıyı aç!

Diye bir ses gelmiş, bunun üzerine bayan Kezban İsmaili uyandırmış, kendisini çağırdıklarını söylemiştir İsmail yatağından kalkmış, sokak kapısını açtığı anda patlıyan tüfekle kapı eşğine düşmüştür. İsmailin iki çocuğu ve karısı Kezban koşmuşlar, babaları na sarılmışlar, fakat katil veya katilleri görememişlerdir.

Suçlu sanılan Mehmed Uydaş vakitle bir genç kıza kaçırmaya teşebbüs etmiş, maktul İsmail buna mani olarak -kızı kurtarmış ve ailesine teslim etmiştir. Bundan dolayı Mehmed İsmail hakkında kin beslemektedir. Bu da; maktulün kayınbiraderi Mehmed bir gün kırda hayvan otlatmakta iken ansızın karşısına suçlu sanılan Mehmed çıkararak:

— Ulan, ben seni Gül İsmail zannettim. İsmail! olsaydın, senin kel kafanı soğan gibi ezecektim.

Dediği iddia edilmekte olmasından anlaşılmaktadır.

Aynı zamanda Kozbudaklar köyü ile Güneybudaklar köyü arasında bir kumluk yol üzerinde bulunan taze bir ayak izi katil sanılan Mehmed Uydaşın a-yakkabısıyla tamamen tetabuk etmektedir.

Üçüncü bir delil olarak da Mehmed Uydaşın sesi gösterilmektedir.

Müddeiumumî muavini Ferid Mentş, maktul İsmailin hâdisesini gecesini yatdığı odada, karısı Kezbanla beraber kalarak, sokaktan, jandarma nezareti altında yedi, sekiz kişi vak'a gecesini olduğu şekilde (İsmail ağa, İsmail ağa!) diye bağırılmış, Mehmed Uydaş bağırdığı esnada Kezban:

— Hah... İşte bu, aynı ses!

Diyerek baygınlık geçirmiştir.

Bundan dolayı Mehmed Uydaşla eniştesi Hüseyin Gül müştereken ve taammüden İsmaili öldürmekten suçlu sanılarak tevkif edilmiş ve muhakemelerine başlanmıştır.

Yurdda Ebedî Şefin yası

Yurdun ner tarafında Büyük Onderin kaybı ile duyulan acıya aid muhabirlerimizin gönderdiği resimlerden bugün de bir kaçını dercediyoruz. Yukarıdaki resimler Orhangazi, Maraş ve Antalyadaki merasimi gösteriyor.

Kocasını öldüren Kadının muhakemesi Yeniden yapılıyor

Bursa (Hususi) — Misköyünde, bir gece yarısı kocasını balta ile feci bir surette öldüren Fatma adındaki kadının Ağırcezada muhakemesi yapılmış ve 14 sene 8 ay hapse mahkûm edilmiştir.

Temyiz mahkemesi bu kararı bozmuş, evraki iade etmiştir. Bozma sebebi olarak, Fatmanın kocası tarafından her zaman dövüldüğünü ve zulüm edildiği cihetle Fatmanın çok ağır bir tahrik altında cinayeti işlediği gösterilmektedir. Yeniden Ağırcezada muhakemesi yapılacaktır.

Bursada kan alma Yüzünden bir Kadın öldü

Bursa (Hususi) — Şehrimizde ga-trib bir ölüm hâdisesi mahkemeye intikal etmiş bulunmaktadır: Çırpan mahallesinden Cavid karısı Asime adında bir bayan herhangi bir hastalığın tedavisi için, Yenibezaz mahallesinde Hüseyin adında bir adama müra-caat etmiştir. Hüseyin de eline aldığı bıçakla bayandan bir yara açmış ve buradan 2 buçuk kilo kadar kan akıtmıştır. Asime ise 3 gün sonra ölmüştür. Hüseyin; Asimenin ölümüne sebebiyet verdiği iddiasıyla mahkemeye verilmiş ve tevkif edilmiştir.

Manisa C. H. P. kongresi yapıldı

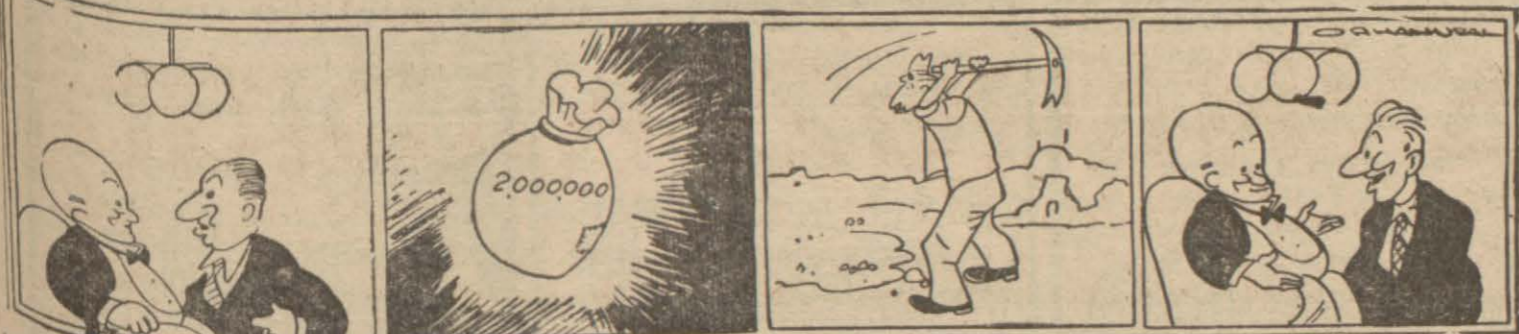

Manisa (Hususi) — Cumhuriyet Halk Partisi merkez kongresi yapılmıştır. Bu toplantıda yönetim kurulu seçilmiş ve dilekler tesbit edilmiştir. Ulu Önderimiz Atatürk'ün ölümü münasebetile ayakta beş dakika vazifei ihtiramda bulunulmuştur.

Eski valimiz Dr. Lütfi Kırdar dileklerle yakinen alâkadar olmuşlardır. İ-

dare heyetine doktor Rıza, Ahmed Çiftlikli, Faruk Cevdet, Vehbi Kutengin, Cemal Karaköy, Çağatay ve İhsan Aralangan seçilmişlerdir. Bu seçimi müteakib vilâyet kongresi için mümessil seçimi yapılmıştır. Resim, mümessilleri eski valinin etrafında toplanmış bir halde göstermektedir.

Pazar Ola Hasan Bey Divor ki:

— Hasan Bey dün Son Postada okudum.

... Edirnekapıda, bir yerde iki milyonluk define varmış.

— Şimdi herkes, birçok insan bu defineyi aramakla meşgulmüşler.

Hasan Bey — Keşki şu define Eminönünde olsaydı.

— Neye Hasan Bey?

Hasan Bey — Elbirliğile bir an evvel meydanadaki binaları yıkarık ta...

Hâdiseler Karşısında

KOKU EKSİK

Hammalın evinde bir tek tencere varmış. Karısı bu tencereye yağlı yemeklerini pişirir, yemekleri sahanlara boşaltırmış. Eğer o gün hammal iyi iş yapmış, birkaç kuruş fazla kazanmışsa; tencereyi soğuksuda şartladıktan sonra içine suyu boca eder, biraz şeker, biraz da meyva koyar, bir de hoşaf pişirirmiş. Soğuk su ile şartlanan tencerenin yağı temizlenmediği için, pişen hoşafın üzerinde de pul pul yağlar yüzermiş.

Günün birinde talhi, hammala yâr çıkmış. Pağışah tarafından kendisine vezaret rütbesi verilmiş. Hammal da derhal kulübesinden çıkıp vezir konağına taşınmış.

Vezir olduğu günün akşamı sofraya oturmuş. O ana kadar ağzına koymadığı envai çeşid yemeklerin biri konuluyor, öteki kaldırılıyormuş. Eski hammal, bunların hepsinden tatmış; kimini beğenmiş; kimini beğenmemiş. Niha-yet sofraya altın bir tas içinde hoşaf getirmişler. Eski hammal hoşafa kaşığı atmış, ağzına götürmüştü:

— Bu hoşaf!

Demiş.. Etrafındakiler tasdik etmişler:

— Evet efendimiz hoşaf.

— Hoşaf olmasın hoşaf amma iyi yapılmamış.

— Ne kusuru var efendimiz.

Eski hammal evinde içtiği, üzerinde pul pul yağlar yüzen hoşafı gözününe getirmiş.

— Bunun, demiş, yaldızı eksik.

★

Eskiden insanlar ve hayvanlar aynı vapurlar içinde nakledilirdi. Bu vapurların hepsinde hayvanların kokularını hissederdik. Fakat bu kokuya o kadar alışmıştık ki, her vapura hâs bir kokudur; zanneder, şikâyetle bulunmazdık.

★

Denizbank İdaresi son verdiği bir kararla insan nakleden vapurlarla hayvan nakledilmesini menetmiş; bundan böyle insanlar ayrı, hayvanlar ayrı vapurlarda nakledilecektir.

Fena havadis değil amma, bana yukarıda yazdığım fikrayı hatırlattı. Bundan sonra bir vapura girdiğim zaman:

— Vapur olmasına vapur amma, vapurların kendilerine hâs bir kokuların vardır, o koku eksik!

Dememiz muhtemeldir.

İSMET HULÜSİ

Bunları biliyor mu idiniz?

Yeni cins bir sivrisinek

Fransada yeni bir sivrisinek bulunmuştur. Bu sineklerin hususiyeti, iğneleri olmasındadır ve bittabi de zararsız bir hayvan olarak dolaşmaktadır.

Garib bir çift ayak izi

Geçen ayın 28 inde Bengalda iki ayak izi bulunmuştur. Bu izlerin boyu 8 santim, eni 4 santim ve derinliği de 2 santimdir. Bu izlerin ne suretle vukua geldiğini kimse bilmiyor.

İşsizi en çok memleket

Dünyada işsizi en çok memleket Amerika'dır. İkinci sıradaki istatistiklerine göre, bütün Amerikada dokuz milyon yirmi altı bin işsiz vardır. Amerikanın nüfusu aşağı yukarı 129 milyondur.

GÖNÜLİSLERİ

İki suale İki cevap

Ankarada Bay «M. Ş.» e:

— Anıyamadım, bence üç çocuk babası bir erkek, gözlerini yuvasından kaldırıp yabancı manzaralara dikmeye kalkarsa hastadır. Eğer «seviyor» dediği kendi baldızı olursa «dell» dir. Birinci takdirde kendisinin bizzat İbrahim Zatiye, ikinci halde ise Mazhar Osmana yollarım. Menfaatten bahsediyorsunuz. Bence bu vaziyette ilk menfaat yuvanızın yıkılmamasındadır. Toprak, ev, servet ondan sonra gelir.

★

«Turgudlu» da «Bay K.Z.D.» ye:

— Sizi yakından tanımıyorum. Sevdiğiniz kız hakkında ise hiç malumatım yok. Yekdiğerinizin saadetini temin edebilecek misiniz, bile-

TEYZE

Amerikaya ilk yerleşen Avrupalı

Blackstone ismini taşıyan bu zat Amerikaya ilk yerleşenlerden ve ilk elma fidanlığı vücutte getiren bir İngilizdir. Sonraları, bulunduğu Buston şehri terkederek, beyazlara daha ziyade tercih ettiği kırmızı derili yerlilerle yaşamıştır.

Portekizin «borcuna en sadık kral», 1

18 inci asrın ortalarına kadar yaşamış olan Portekiz kralı beşinci Con taşıdığı ünvan arasına «Borcuna en sadık kral» ünvanını da katabilmek için tam 46 milyon 800 bin İngiliz lirası borç ödemiştir. Öldüğü zaman da, saray hazinesinin tamamı olduğu görülmüş ve cenazesini kaldırmak için iane toplanmıştır.

İngilizler ve futbol

İngilterede 40,000 klüp ve iki milyon oyuncu var!

İngilterede bir futbol maçı

Futbolün azameti her gün artmaktadır. Bir çok sporlar buhranlar, değişiklikler geçirmektedirler...

Futbole gelince... Bu «asil spor» riya-zî bir katiyet ile daimi ilerlemektedir.

Bu sene İngilteredeki futbol oyuncularını iki milyon olarak tesbit edilmiştir. Hesab edildiğine nazaran 1940 senesinde İngilterede futbol oyuncularının sayısı iki buçuk milyona, 1945 senesinde ise üç milyona çıkacaktır. Bu rakamlar resmen tesbit edilmiştir.

Hâlen 40.000 klübü kontrol eylemekte olan «Football Association» dünyanın en mühim spor teşkilâtı sıfatına nail olmuştur.

Futbol kadar hiç bir spor, içtimai hayatın tarzını değiştirmemiştir.

Futbol kadar hiç bir spor, cemiyetin her sınıfında bu kadar oyuncu cemeylememiştir.

İki milyon oyuncu 2 milyon seyirci...

Zikrelediğimiz 40.000 klüpten lisans almış oyuncuların sayısı iki milyondur. Seyircilere gelince: Sayısı beş milyonu bulmaktadır. Bu saydığımız rakamlar bir haftalık bilançodur...

Bunlar da sırf İngiliz oyuncu ve seyircileridir. Football Association cemiyeti ne dahil bulunan, otuz adet çıplak ayaklı oyuncuları klübü vardır. Bu klüplerden on ikisi Hindistanda; on sekizi cenubi Afrika'da ve Okyanusyadadır.

Milyonlar kazanan ve milyonlar kazandıran iş!

Futbol bir âlemdir. Hem de büyük ve emsalsiz bir âlem... Her cihetten para getirmektedir. Hem öyle para ki...

Yalnız deri sanayi bu yüzden senede milyonlarca İngiliz lirası kazanmaktadır.

Nakliye kumpanyaları milyonlar kazanmaktadır. İnşaat şirketlerinin kazançları da hürmetlidir.

Futbol henüz otuz yaşındadır. Bu otuz yaş tekemmül devresinden itibaren hesab edilmiştir.

Futbol hem sinema hem de tiyatroya müdhîş bir rakibdir...

Futbol artık bugün sermayeye muhtaç bulunmamaktadır. Bugün futbol içtimai hayatın bir cüzü olmuştur. Hem de mühim bir cüzü.

Maç günleri seyircilerin sayısı sinema tiyatro seyircilerinin mecmu yekûnunu ferah ferah geçmektedir.

Futbol sinema ve tiyatro gibi değildir. Nakliyat kumpanyalarına çok mühim kârlar temin eylemektedir.

Futbol klüpleri ordularda, bahriye kıtalarında, üniversitelerde, mekteplerde «bedenî faaliyet» merkezi olmuştur. Fut-

Mahkemelerde

Başından beş teneke su döküldükten sonra ayılan bir sarhoş tevkif edildi

Karakolda memurlara ve kanuna karşı tecavüzkâr bir lisan kullanan sarhoşun 36 sabıkası varmış

Kantarçılar karakoluna giderek hâdise çıkartan azılı bir sarhoş, dün Adliyeye teslim edilmiştir.

Kantarçılarda manav Şemsi evvelki akşam saat 10 sularında çok sarhoş bir halde karakoldan içeri girmiş, ulu-orta polislere sövmeğe, kanunlara karşı dil uzatmağa başlamıştır. Polis memurları kendisini teskine çalışmışlar, sa da Şemsi işi büsbütün azıtmış, memurları yumruklamağa başlamıştır.

İki polis memuru ile o sırada karakolda bulunan Şefik isminde bir suçlu, Şemsiyi güçlükle bağlamağa muvaffak olabilmişlerdir. Suçlu, eli kolu bağlandıktan sonra bir otomobile bindirilmiş ve doğruca Emniyet Müdürlüğüne sevkedilmiştir. Ve ancak, Müdiriyyette tepesinden beş teneke su döküldükten sonra kendine gelebilmiş, biraz açılmıştır.

Dün Adliyeye verilen Şemsinin aslıye 4 üncü ceza mahkemesinde duruşması yapılmıştır.

Maznun, mahkemede, kendini mazur gösterebilmek için, şu mazereti ileri sürmüştür:

— Ben, manav bir adamım. 400 küfe üzüm almışım. Tam bu sırada evvelce hakkımda verilen bir günlük mahkûmiyet kararının kesbi katiyet ettiğini, beni içeri atacaklarını söylediler. Bay reis, 1 günlük mahkûmiyet için 400 küfe üzüm çürüyüp, mahvolacaktı. Yazık, değil mi bana.. Merkeze gidişimin sebebi, polislere:

«Ağabeyler, etmeyin, şu üzüm-leri satayım da, beni ondan sonra ha-

pisaneyeye götürün» diye yalvaracak tım amma, memurlar üstüme yüklen-diler, o vakit ben de tek durmadım. Durmadım amma, öyle ileri de gitmiş değilim.»

Mahkeme, yapılan sorguyu müteakib, Şemsiyi tevkif etmiştir.

Mahkeme kapısında bulunan beş şahidler, Şemsinin bu çeşid bir çok işler yaptığını, tam 36 sabıkası olduğunu söylemişlerdir.

Yekta vapuru kazasının muhakemesine yeniden başlandı

Köstence limanında, Yekta vapuru batırın, Norveç bandıralı İranya vapuru hakkındaki davaya İstanbul Adliye 2 nci ticaret mahkemesinde başlanarak neticede davanın ancak Norveç veya Rumen mahkemelerinin salâhiyeti dahilinde olduğuna karar verilmiştir.

Bu kararı, Mahkemei Temyiz nakzetmiş, mahkeme de nakza ittiba eylediğinden muhakemeye yeniden başlanmıştır.

Kadıköy su şirketi aleyhine üç dava açıldı

Tasfiye halinde bulunan Kadıköy Su Şirketi aleyhine hissedarları tarafından; heyeti umumiye tarafından verilen tasfiye kararının gayrikanunî olduğu iddiasıyla, muhtelif davalar açılmıştır. Asliye 1 ve 2 nci Ticaret mahkemelerinde açılan bu davaların adı üçü bulmuştur.

6 yaşında bir çocuk su yerine sud kostik içti

Su zannile içilen bir mayı yüzünden evvelki gün birkaç kişi büyük bir korku geçirmişlerdir.

Balatta Eldiven sokağında 8 No. lu evde oturan Hamdiye Ertuğrul isminde bir kadın, evvelki gün Defterdar caddesinde bakkal Sadeddinin dükkânına girmiş, bazı ufaktefek almaya başlamıştır.

Bu sırada Hamdiyenin yanında bulunan 6 yaşlarında Nermin susamıştır. Hamdiye, etrafta sucu olmadığı için çocuğa biraz sabretmesini söylemiş, tekrar alışverişile meşgul olmuştur. İşte bu sırada dükkânın bir köşesinde bulunan bir çaydanlık Nerminin nasılsa gözüne ilişmiştir.

Çocuk dükkânda bulunanların meşgul bulunmasından istifade ederek çaydanlığı abp içindeki suyu kana, kana içmeye başlamıştır.

Bakkal Sadeddin çocuğun çaydanlıkta suyu içmekte olduğunu farkeder etmez elindekileri yere fırlatıp:

— Eyvah!.. Çaydanlıkta ilaç vardı.

Diye haykırmıştır.

Bakkalın korku ve telaşı Hamdiyeye

bol sıhhat bakımından yüzlerce, binlerce insanı kurtarmıştır.

Futbol bir «ideal» halkeylemiştir. Futbol sporların kralı olmuştur ve daima da kralı olarak kalacaktır.

(Avrupa gazetelerinden)

de sirayet etmiş, hep birden ne yapacaklarını şaşırılmışlardır. Bakkal Sadeddin, çaydanlığın içinde bulunan ilâcın «Süd Kostik» isminde bir mayı olduğunu söyleyince vak'adan zabıta haberdar edilmiş ve çocuk muayeneye sevkedilmiştir. Yapılan muayene neticesinde Nerminde zehirlenme lââmi görülmemiş ise de çaydanlıkta bulunan mayı tahlil edilerek üzere kimyahaneye gönderilmiştir.

Tahkikata devam edilmektedir.

Caddeden geçen bir adam başına düşen camla yaralandı

Küçükpazarda Mehmedpaşa yokuşunda oturan Hüseyin, Kutucu hamamın caddesi üstündeki pencere camlarının değiştirmekte iken camlardan bir tanesi elinden kurtularak, o sırada caddeden geçmekte olan Ali Rıza isminde birinin başına düşmüştür.

Başından hafif surette yaralanan Ali Rızanın müdavatı yapılmış, tahkikata başlanmıştır.

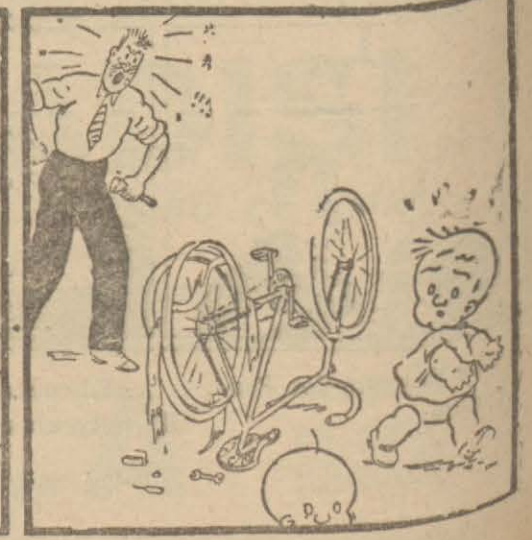
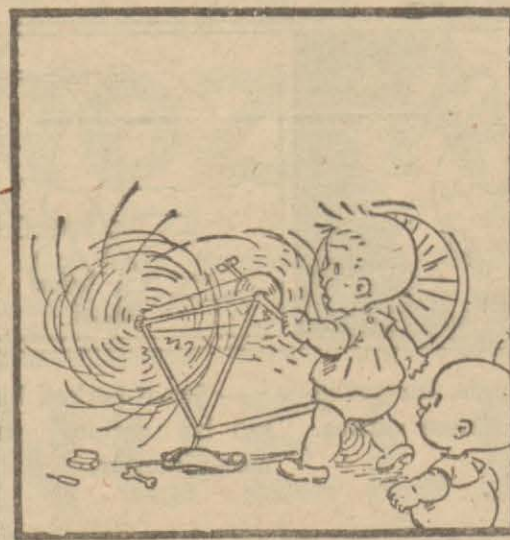
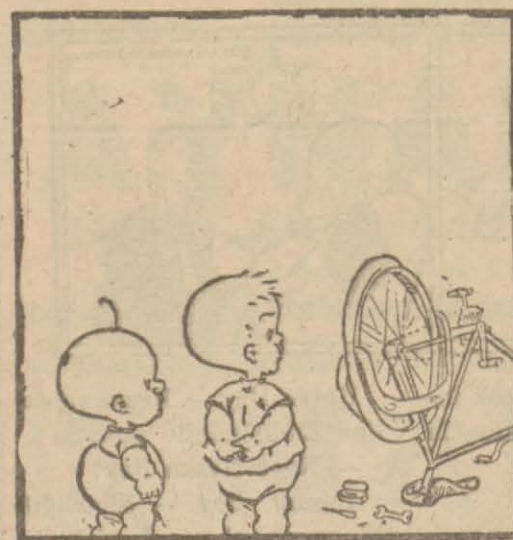
Bir motosiklet bir yol çavuşuna çarptı

Tramvay Şirketi yol çavuşlarından Raşid, evvelki gün Aksarayda tramvaya atlamak isterken İstanbul postanesine aid Fahrinin idaresindeki motosikletin sademesine uğruyarak yaralanmıştır.

Yaralı Cerrahpaşa hastanesine kaldırılmış, suçlu yakalanmıştır.

Bacaksızın maskaralıkları :

Bisiklet tamiri

SİNEMA

Sinema iflâsa gidiyor

Yazan:

Charlie Chaplin (Şarlo)

Şarlo son çevir diği filmae

Dünyanın sanayii içinde en büyükle-
ninden biri olan sinema da nihayet bu-
hâna uğradı. Bugün en mühim sinema
odüksiyonu bundan beş altı sene evvel
de edilen paranın ancak yarısını temin
edebilmektedir. Buna mukabil masraflar
iki misline çıkmıştır.

Sinema artık «para getiren nesne» ol-
maktan çıkmıştır...

Kabahat san'atkarlara, prodüktörlere,
senaryoculara yükletilmektedir... Her
kes mes'uliyeti üzerinden atmaktadır.

Fakat bir şey unutulmaktadır... Son
altı sene içinde halkın zevki tamamen de-
ğişmiştir. Buna rağmen halka aşağı yu-
kari 1930 senesi tarzında senaryolar su-
nulmaktadır.

Sinemada yalnız teknik fevkalâde te-
rakki etmiştir.

Fakat halk bu teknikteki terakkinin
pek farkına varamaz. Ancak halka söy-
lendiği vakit halk bu terakkileri keşfe-
debilir.

**Sinemada muvaffak olmak için
realist olmalı...**

Önce da «Sansür» masallat olur.

Sinemada «halka sunulan» hikâyeler
aşağı yukarı hep birbirine benzer. «Bey
and Girl» mevzuu artık eskimiştir... İti-
raf da etmelidir ki bu mevzuda şaheser-
ler vücutte getirilmemiştir. Yahud ki şa-
heserler pek kit kalmıştır.

Fikrimi söylüyeyim: Bugün halkın ho-
suna gidecek bir film yahud bir piyes
yapabilmek için yeni bir mevzu işleme-
lidir.

Binaenaleyh «mesele» nin yeni bir
ceheden ted'ki icab eder.

Mevzular da hakikate, tabiate daha
yakın bulunmalıdır.

Fakat bu takdirde de sansür denilen
mevduiyet insanın karşısına dikilir.

Sansür, bir tek keşimeye, bir tek res-
me, bir tek jeste şahlanır... Hemen ma-
kasa sarılır... Bu şerait dahilinde; pro-
dükörler, avuç dolusu para ile vücutte
getirdikleri eserini sansürün hüsnüne uğ-
ramasını teminen sansür kaidelerine
uyan filmler yapmağı tercih eylemekte-
dirler.

Bu yüzden filmlerde ne orijinalite kal-
mıyor ne de dolayısıyla muvaffakiyet...

Sinema âleminde bugün görülen bu-
hanın yüzde elli nisbetindeki mes'uliyeti
sürf sansüre raci bulunmaktadır.

Yaratıldığı korku havası; şayanı hayret
karakları yüzünden sansür sinemanın te-
rakkiğine imkân bırakmamıştır.

**Sakat kalmış filmler, kaybedilmiş
filmler...**

Sinemanın bugün en «temiz», en «saf»

san'at olduğunu kabul eylemek icab e-
der. Fakat gene o sinema artık bir adım
bile atamaz. Senaryoda gayri ahlâki sa-
nılan bir niyet, insanlık aleyhinde telâk-
ki edilen bir vak'a görülünce hemen kal-
dırılır... Buna rağmen film yapılsa sa-
kat kalmış demektir... Ortaya çıkarıla-
mazsa avuç dolusu para ziyan olur.

İşte bütün bu noktalar sinema sana-
yiini boğmaktadır. Sansür nizamname-
lerinin tadilinin işi halledebileceği sanıl-
ırdı. Sinemanın bu tadilat sayesinde nef-
es alabileceği umulurdu... Fakat hey-
hat..

Bugün aktüalite sinemasına karşı pro-
düksiyon sineması hakikaten çok geri
bir mevkededir.

**Matbuat her hakka sahib... Filmin
hiç bir hakkı yok...**

Filmlerde şimendifer kazaları veya bu-
na mümasil fecayin realist bir surette
filme alınmasını sansür meneylemektedir.

Halbuki bu prodüksiyon filmlerini gör-
meden evvel halk aktüalite filmlerinde
Hindenburg kabilisevk balonunun kaza-
sını, Çin ve İspanya bombardımanları-
nı, cinayetlerin safhalarını pek güzel ta-
kib eyleyebilmektedir.

Gazetelere gelince, onlara her şey ser-
besttir... Fotoğraflar, vak'aların hikâye-
leri, röportajlar... Hep birinci sayfalar-
da bol bol yer kaplamaktadırlar. Halbuki
emin olunsun ki bu vak'aların yüzde
doksani gayri ahlâkidir.

Film sansürünce gizli kılması icab e-
den cinayetler, tasallutlar vesaireler haf-
talarca açıktan açığa gazeteleri meşgul
eylemektedir.

Çocuklar, delikanlılar, kızlar, sinema-
ya gitmeden evvel bu gibi vak'aları do-
ya doya gazetelerde takib eylemekte-
dirler...

Sinema böyle sakat bir halde bırakıl-
mağa devam edilecek olursa diğer bütün
umumî prodüksiyonlardan aşağı tutul-
mağa devam edilecek olursa terakki et-
mek imkânlarından çok uzak kalacaktır...

Charlie Chaplin

Marlene Dietrich Amerikan tabiiyetine mi geçiyor?

Newyorktan alınan haberlere nazaran
meşhur film yıldızı Marlene Dietrich A-
merikan tabiiyetine geçmek üzeredir.
Gerek kendi gerekse kızı (Marya) nun
tabiiyeti hakkındaki muameleler şıkmal
edilmek üzeredir. Avrupa sinema meha-
fili bu haberi kaydı ihtiyatla telâkki ey-
lemektedirler.

Bugünkü İsveç: sulh ve silâh memleketi!

İsveçten çok sulhü seven memleket yoktur, İsveçten iyi silâh yapan memleket olmadığı gibi...

İsveç 1937 yılında 14,000,000 ton demir ve çelik ihraç etti
ve bunların hepsi silâh yapmakta kullanıldı

Dünyada İsveçten çok sulhu seven
memleket yoktur. O, bundan yüz yirmi
dört yıl önce iyilik uğruna elinden sil-
lâhını bırakmıştı. Hemen hemen bir
mucize kabilinden, «Cihan harbi»nin
birincisine katılmaktan kurtuldu. Ge-
lecek cihan harbinden de kaçınabile-
ceğini umuyor.

Bununla beraber bu harb patladı
gün ölüm; tıpkı bugün cümhuriyeti
ve âsi İspanyada, tıpkı Japonya ile
Çinde olduğu gibi, Fransız, İngiliz, Al-
man Faşist veya Bolşevik - ayrılık
gözetmeden - bütün harb edenlerin üs-
tüne, İsveç topraklarından milyonlarla
ton çelik halinde yağacak. Bu ölüm
yağmurunun ancak ufak bir kısmı ta-
mamen «İsveçte yapılmış» olacak, ço-
ğu İngiliz, Alman fabrikalarından ge-
lecek. Fakat onların da esasını İsveç
çeliği teşkil edecek. Çünkü: İsveçin
1937 yılında ihraç ettiği 14 milyon ton
demirin onda dokuzunu Almanya ile
İngiltere aldı ve hemen son zerrisine
kadar hepsini silâh yapmakta kullandı.

İsveç çeliği iyi fakat İsveç silâhı on-
dan da iyidir. Dünyada hiç bir mem-
leket İsveç âyarında çelik çıkaramıyor.
Ve bütün bu en mükemmel çelik sırf
silâh yapmakta kullanılıyor. Bir mille-
tin görüş ve düşünüşü ne olursa olsun
iş, iştir.

Acaba bugünün en mühim silâh
fabrikası hangisidir? Bir çokları buna
Krupp, Seneider, Vickers veya Skoda
cevabını vereceklerdir. Yanlış... Bo-
fors hepsinden ehemmiyetlidir. Ondan
büyük silâh fabrikaları bulunabilir.
Fakat kalite itibarıyla onun derecesini
bulan yoktur. Silâhta da aranan ka-
litedir.

Tabiatın bir cilvesi; bu «Dünya silâh
deposunu» Bofors adından da anlaşıl-
dığı gibi - hep sükûn havası esen bir
köşeye koymuş. Gözünüzün önüne
berrak göller, gümüş renkli derelerle
süslü ucsuz, bucaksız, hüzünlü bir çam
ormanı getiriniz. Etrafındaki tek tük
çiftliklerde, malikânelerde sayılı in-
sanın yaşadığı bir kuşlar, tilkiler, ge-
yikler, ülkesi... Bu peri memleketinin
tam ortasında harb ilâhı Marsın hüküm
sürdüğü yer... Eğer yakınlardaki (20
mil uzakta!) atış deneme sahasından
gelen gümbürtüleri farkedememişse-
niz, ormanın sessiz loşluğu içinde ken-
dinizi birdenbire göz kamaştıran, bir
ışık ve kaynaşma denizi karşısında bu-
lursunuz. Ve (5,500) amelenin gece
gündüz nöbetleşe didindiği bir imalât-
haneler, demir ve dökümhaneler, fırın-
lar ocaklar, fabrikalar âlemi gözünü-
zün önüne serilir. Burada, muhteşem
bir merkez binasında 650 kişilik bir
heyet, 370 mühendis, yabancı millet-
lerin ardi arası gelmiyen siparişlerle
başta çıkmağa çabalar. Dünyada en
büyük imparatorluklarından en küçük
cümhuriyetlerine varıncaya kadar 40
devlet buranın müşterisidir.

Hitlerin 1933 de açılmasına sebep
olduğu, dünya silâhlanma yarışının hızı
Bofors şirketinin yıllık raporlarında
açıkça okunabilir. 1934 le 1937 arasın-
daki satış miktarı 42 milyon kronordan
96 milyona yükselmiş, memur ve işçi
sayısı 2500 iken 7000 i bulmuştur.

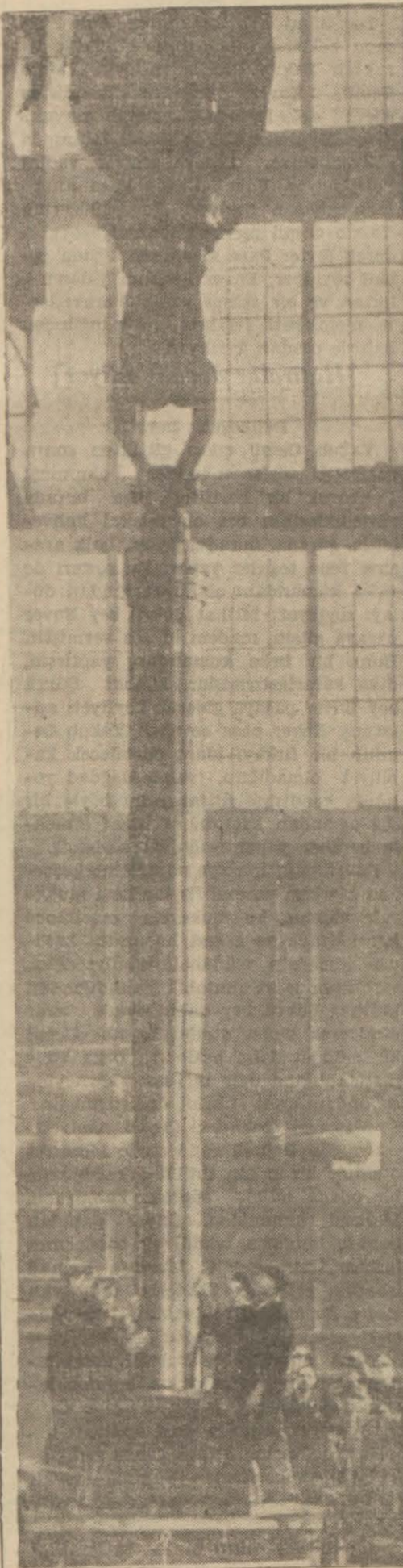
(Yardımcı şirketler de dahil.)

Hele siparişler hayret verecek dere-
cede artmıştır. 1933 yılı nihayetinde
24,5 milyon kronoru gösteren kayıtlar
1934 de 26,9 milyonu, 1935 de 76,4
milyonu, 1936 da 109,5 milyonu, geçen
sene sonunda ise 166 milyonu bulmuş-
tur. Bu rakkam şirketin iki üç yıl için
son kudretini sarfedeceğini gösteriyor.

Maamafih bu kudret de son zaman-
larda dikkate degecek şekilde artmış-
tır. Bizzat Bofors fabrikaları geniş-
letildiği gibi 1935 de İsveçin en tanın-

Silâh fabrikalarında faaliyet

Bir tayyare topunun namlusu iki
edildikten sonra bir taraftan öbür
tarafa nakliolunuyor

muş iki şirketi de kontrol altına alındı.
Aynı sene, (iki kilometre uzakta) Björ-
leborndaki en büyük «şimali Avrupa
«patlayıcı maddeler fabrikası» da bun-
lara katıldı. Bugün hattâ Norveç, Fin-
landiya silâh fabrikaları bile Bofors
şirketi mütehasıslarının fikir ve tec-
rübe yardımlarıyla işliyor.

Boforda diğer harb malzemesi fab-

rikaları gibi ham madde bulamamak
korkusu da yok. Şirketin kendi maden
filizleri, hurda demiri ve patlayıcı
maddeleri kendine yetiyor. Sıkışık bir
vaziyette yanbaşındaki Grangesberg
havasından, dahili bir tren yolu vas-
tasile de Lâponyanın geniş demir sa-
hasından istediğini istediği kadar getir-
tebilir.

Silâh ezbere yapılmaz. Bofors da iyi
bir mühendisin ancak 20 senede yeti-
şeceği fikri bir akide halindedir. Alelâ-
dede işçiliğe kâbul edilmek için bile
üç sene hususi şekilde bir çiraklık dev-
resi geçirmek mecburiyeti vardır.

Bu sayede Bofors şimdi İsveç maden
sanayiinin beşiği olan ve bu san'atın
nesillerle müddet babadan oğluna geç-
tiği bir sahadan yetişmiş, eşsiz kabili-
yette bir işçi stokuna hâkim bulunu-
yor. Ve 300 yıllık bir san'at ananasile
övünür. Bugün dünyaya kol salan bu
tröst 1646 da, krallıktan bazı imtiyaz-
ları bulunan mütevazi bir dökümhane-
den ibaretti. Bu halile iki buçuk asır
muhtelif asil ailelerin malı olarak kal-
dı.

1873 de kolektif bir şirket teşekkül
etti. Yirmi bir sene sonra da bu şirke-
tin bütün hisse senedleri Dr. Alfred
Nobel adındaki İsveçli dâhinin eline
geçti. Şair olmayı pek istiyen Nobel sil-
lâh ve cephanecilerden milyoner
oldu. Ve bu milyonları ilim ve sulh yo-
luna vakfederek öldü.

Cihan harbinden sonra Almanya Bo-
fors'da bir kontrol hakkı almaya kıs-
men muvaffak oldu. Krupp fabrikası
Versay muahedesi yüzünden silâh ya-
pamaz olmuş, Almanyanın gizli
silâhlanması için yabancı şirketlerin
eline bakıyordu. 1921 yılı başında Bo-
fors kumpanyasıyla anlaştı. Bofors 198
bin hissesinin 63,000 inini (Krupp) a
fezağa razı oldu. Buna mukabil Krupp
da kendi İsveçli hissedarlarına imti-
yazlar verdi, en iyi mühendislerini İs-
veçe yolladı.

Fakat İsveç hariciye bakanı Alman-
yanın İsveç harb sanayiine sokuluşunu
memleket menfaatlerine uygun bulma-
dı. Parlâmentoda bu Alman kontrolü-
nün kaldırılması hakkında bir kanun
lâyhası hazırlandı. Bu kanun daha
mer'iyyete girmeden, Krupp aldığı bü-
tün hisseleri (*) Wenner Gren idare-
sindeki bir İsveç grupuna sattı.

1939 da Bofors'ta kuvvetli bir tay-
yare fabrikası da kuruldu. Bu fabrika-
nın yakında, değil yalnız İsveç'i, hattâ
bütün şimal memleketlerini düşman-
dan koruyacak harb tayyareleriyle tec-
hiz edeceği umuluyor.

(Devamı 10 ncu sayfa)

(*) Wenner Gren zamanımızın en büyük
silâh krallarındandır. Ve Bofors'un başlıca
hissedarıdır. Nobelin izinde yürüyen bu a-
dam geçen eyfûde «şimal birliği» için 30
milyon kronor lane verdi.

Atatürkün Hatıratı

İstanbul hükümetinin menfi tebligatına rağmen Sivas ve Erzurum halkı Onu büyük tezahüratla karşılamışlardı

- 17 -

Resid paşa, hemen Ali Galib beye uzatır. İşte kendisi geliyor, buyurun, tevkif edin der!! Resid paşa, telgrafta yazılı olan hareket saatinin görünce hemen kendi saatini çıkarır, bakar.. efendim geliyor değil, gelmiş olacaktır, diye ilâve eder.

Bunun üzerine, Ali Galib «ben tevkif ederim dedimse, benim vilâyetim dahilinde olursa tevkif ederim demek istedim» deyince, hali içtimada bulunanları bir heyecan kaplar.. Hep birden «Hay di öyle ise istikbale gidelim..» diyerek içtima hitam veriler..

Ancak, eşraf ve mütehayyizan ve ahali ve askerle parlak bir istikbal ihzar edebilmek için biraz zaman kazanmak lâzım geldiğini, halbuki hesabca, benim; Sivas şehri medhallerine kadar tekarrüp etmiş olacağımı nazarı dikkate alarak beni; medhale yakın Ziraat nümune çiftliğinde, bir istirahat imale edecek çare düşünmüşler. Vali paşa kargâhımın sıhhiye re'isi olup evvelce teşkilât için, Sivas'a göndermiş olduğum Tali beyi (1) davet ve bu vazifenin ifasını ondan rica etmiş ve tertibatı temin eder etmez kendisinin de bize mülâki olacağını söylemiş..

Filhakika, tem Nümune çiftliği civarında, karşıma çıkan bir otomobilin içinden, Tali bey göründü. Otomobillerden indik, çiftliğin havlusunda oturduk. Tali bey, hikâye ettiğim vaziyeti bertaraf için izah ettikten sonra, vazifesinin, beni burada biraz meşgul etmek olduğunu söyleyince, derakab ayağa kalktım..

— Çabuk otomobillere ve Sivas'a. Dedim.

Bunun sebebinin ifade edeyim. O anda hatırıma gelen şu idi: İstikbal merasimi yapacağız diye Tali beyi iğfal etmiş olabilirler ve hakikatte aksi bir tertib yapmak için zaman kazanmak istiyebilirlerdi. Otomobillere binmek üzere iken Sivas tarafından diğer bir otomobil yanımıza yaklaştı. İçinde vali paşa vardı.

Resid paşa, efendim bir kaç dakika daha istirahat buyurulmaz mı diye söze başladı:

— Yarım dakika dahi istirahate ihtiyacım yoktur. Derhal hareket edeceğiz ve sen benim yanına gel.

Dedim.

— Efendim, dedi, sizin yanınıza Rauf bey binsin, ben arkadaki otomobille de gelirim.

— Hayır hayır dedim. Siz buraya.. Bu basit tebirden maksad, muhtacı izah değildi.

Sivas şehrinin medhaline vüsulümüzde, caddenin iki tarafı azim bir kalabalık ile dolmuş, kutaati askeriyeye vaz' mahsusu almış bulunuyordu. Otomobillerden indik. Yürüyerek askeri ve ahaliyi selâmladım..

Bu manzara, Sivasın muhterem ahâlisinin ve Sivasta bulunan kahraman zabıt ve askerlerimizin bana, ne kadar merbut ve muhabbetkâr olduğunu isbat eden canlı bir şahid idi..

Binaenaleyh, doğru kolordu kumandanlık dairesine gittim ve derakap mahiyetle beraber Ali Galibi ve onun vasıtai icraiyesi olduğunu anladığım müfâsidleri belletirdim. Onlara yaptığımız muameleyi izah ederek tefferruatı uzatmak istemem. Yalnız, bir noktayı, işaret etmekle ikifa edeceğim.

Efendiler; bu Ali Galib, gördüğü sui muameleden sonra, mahrem beyanati olduğunu söyleyerek gece yalnız olarak yanına gelmek istedi. Kabul ettim. (Harekâtın zevahirine ehemmiyet vermemeçliğimi) rica ile Mamuretülâziz vilâyetini kabul ederek gelmekten maksadının, benim noktai nazarıma hâdim olmak bulunduğunu ve Sivasta tevakku-

(1) Sabık Müfettişi Umumi İbrahim Tali Bey.

Yakub Cemil neden idam edilmişti?

Büyük Harb içinde İttihad ve Terakki umumî merkezinde cereyan eden bir facia

Birkaç gün evvel Malatya mebusu Bay Hilmi Aytaçtan bir mektub almıştık. Atatürkün hatıralarında ismi geçmişti. Adminin geçiş şekline itiraz ediyor, bu meselenin vaktile de tasrih edildiğini söylüyordu.

Bu mektubu bu sütunlara dercettikten az sonra Bay Hilminin bu mesele münasebetle evvelce yazmış olduğu tashih yazısı elimize geçti. Okuduk ve Türk efkârı umumiyetini birçok zamanlar meraklandırmış olan Yakub Cemil meselesini çok iyi bir şekilde tenvir etmekte olduğuna gördük. Neşre başladık.

Dünkü kısım hülâsası

Doktor Hilmi, Çanakkalede sertabib iken bir gün İstanbul'a çağırılıyor. İttihad ve Terakki merkezine geliyor. O rada kendisinin Makedonyaya gönderilecek muaveneti sıhhiye heyetine reislik edeceği söyleniyor. Ve bir kaç gün beklemesi de isteniyor.

Dr. Hilmi kâh İstanbul'da, kâh Bursa'da beklerken Mudanyada vaktile uzaktan Yakub Cemile rashiyor. Yakub Cemil, Enver Paşanın kendisine «Seni de fırkaya sertabib alayım» diyor. Bilâhare Yakub Cemil İstanbul'a geliyor. Enver Paşaya gidiyor, vadini habırlatıyor. Fakat Enver Paşa anla mamazlıktan çekiyor. Bunun üzerine Yakub Cemil merkezi umumiyeye giderek Enver Paşa aleyhinde ağzına geleni söylüyor. Enver Paşanın yalancılıktan ve bir takım yanlış hareketlerle memleketi felâkete götürdüğünden bahisle oradan ayrılıyor.

[Hatıralar devam ediyor]

Delibozuk herif

Yakub Cemil çıkıp gittikten sonra sarfettiği sözler münakaşa olunmuş: Delibozuk bir heriftir. Bize burada söylediklerinin beş on mislini kahvelerde, şurada, burada söyler, halk arasına fena tesirler yapar. Bu sözleri de fırka kumandanı olamayacağından dolayı söylüyor; Mithat Şükrü bey Enver paşaya gitsin, madem ki söz vermiştir. Bunu bir fırka kumandanı yaptırın, diye kararlaştırmışlar. Mithat Şükrü bey Enver paşaya giderek keyfiyeti anlatmış. Enver paşa cevaben Yakub Cemil'i bir fırkayı idare edebilecek kabiliyet olmadığını, vakti Bağdad yolunda kendisine iltifat yolu böyle bir söz ağzından kaçırdığını itiraf etmekle beraber yapamıyacağını söylemiş.

Enver paşa harbiye nezaretine geçerken Merkezi umumî ile bir nevi mukavele yapmış, bu mukavele mucibince harekâtında ve askeri hususatta kat'iyen kimsenin müdahale etmeyeceğini, şart koşmuş ve mutabık kalmadığından Mithat Şükrü bey daha ziyade ısrar etmiş. Enver paşa, Yakub Cemil bir müddet daha beklemiş, fırka kumandanlığına dair bir ses işidemeyince ondan sonra fikrini değiştirmiştir.

Meserret otelindeki ihtilâl cemiyeti Bir gün Babiâli caddesinde Meserret otelinde bir takım ihtilâl arkadaşlarla bir odada ictima ederek kabineden, Merkezi umumiden, Enver paşadan bahisle bunların tebdil ve bazılarının imhası lâzım geldiği Mustafa Kemall işbaşına getirmek fikirlerini dermeyan etmiş. Bu ictimâ müteakib iki arkadaş-şık-ki elyevm berhayattırlar- keyfiyeti Merkezi umumiyeye ve Babiâli muhafızlığına anlatıp müteyakkız bulunmalarını söylemişler.

Enver paşanın sinsi tertibatı .. Bunun üzerine Yakub Cemil hakkındaki takibat başlamış. Yakubu tevkif

fu, bana mülâki olup bizzat talimat almak için olduğunu izah ve bin türlü delillerle isbata çalıştı. Ve bizi sabaha kadar ısgal etmek suretile, muvaffak da hi olduğunu itiraf etmeliyim.

Erzurum kongresine doğru

Sivasta, teşkilât ve tarzı hareket hakkında icab edenlere talimat verdikten sonra, hiç yurmadan geçen 27-28 gecesinde sabahında bir bayram günü, Sivastan Erzurum istikametinde hareket edildi.

İçin tedbirler düşünen Enver paşa şunu bulmuş: Yakub Cemil'i fırka kumandanı yaptıklarını söyleyecekler, memleketin her tarafına yayılmış olan asker firarlerini affedecekler, karar-gâh ve askerler Afyonkarahisarında toplanacak, oradan İran taraflarına gönderecekler! Yakub Cemil bu suretle tebligat yapılarak fırkasının alay ve tabur kumandanlarıyla etibba ve sair malzeme kadrosunun ikmaline emri verilmiş ve bu teşkilâtın ikmal esnasında da harbiye nezaretinin Bekirağa bölüğü üzerindeki inzabat zabıtlarının bulunduğu dairede büyücek bir oda tahsis edilmiş. Yakub Cemil bu suretle iğfal edilerek işe başlatılmış, mezkûr odaya bir kaç masa, yazı takımları, defterler konularak Yakub Cemil tanıdığı arkadaşlarını davet ederek kimini alay kumandanı, kimini tabur kumandanı olarak tavfiz ederek mevhum fırkasının zabıt kadrolarını doldurmaya başlamış! İşte o günler, fırkasının etibba cihetini düşünürken beni de hatırıma getirmiş, Bursa'da yemek esnasında geçen muhaveredeki muvafakatımı düşünerek fırkasına sertabib yapmak üzere telefonla Meserret otelinden beni sormuş.

Aksama otel'e geldiğimde otelci Mustafa efendi Yakub Cemil'in beni aradığını ve kendisi ile Erenköyünde ki hanesinde telefonla görüşmekleğini söyledi. Numarasını öğrenip telefonla görüştüm. Yarın harbiye nezaretinde maruz dairede kendisini görmekleğimi söyledim.

Ertesi günü harbiye nezaretine giderek kendisini buldum:

— Ben artık fırka kumandanı oldum. Teşkilâtımı ikmal için emir aldım. Seni de fırkama sertabib alacağım.

Demesti üzerine:

— Fakat ben; Rumeliye gidecek muaveneti sıhhiye heyetinde bulunuyorum. Vakti intizardayız, fakat alâka bizim kesilmemiştir. Evvelâ teşkilâtı mahsus ve merkezi umumî ile görüşeyim. Onların mütalealarını sorayım; ondan sonra sana bir cevap veririm. Esasen ben de bu intizar vaziyetinden bıktım, dedim.

— Pek âlâ! Git anla ve bana bir haber getir, dedim.

Oradan teşkilâtı mahsusaya gidip Arif beyi gördüm, meseleyi anlattım.

Arif bey beni alarak merkezi umumiyeye götürdü. Doktor Nazım, Mithat Şükrü beylerle daha bir iki zat vardı. Meseleyi konuştuk. O sırada merhum Bahaeddin Şakir bey içeriyeye girdi. Karşı tarafında ayak üzeri bizim müzakereimizi dinliyordu.

Diğer âza umumiyetle bir ağzından: Fena değil Yakub Cemil git, zaten yakınlarda Alman ve Bulgarlara muavenet olmak üzere bir iki fırka asker vereceğiz Sizin vazifeyi de onlara yaptırırız. Beyhude fazla masarifi olmasın, mütefekkirlimiz de kuskulanmasın, diyerek Yakub Cemil'in fırkası tertibatlığını kabul etmemi tekrar ettiler.

Bahaeddin Şakirin manidar bir işareti Bizi ayak üzeri dinleyen Bahaeddin Şakir Bey bana göz ve başla Yakub Cemil'e gitmekten sarfınazar etmeçliğini işaret etti. Bu işareti; sağ tarafında oturan Gümülceneli Arif Bey görmüştü. Diğer âza bu işaretin farkında değillerdi.

Bu işareten ben birşey anlamamıştım. Ekseriyetin teklifini kabul ederek (Devamı 10 ncu sayfa)

Bir haftalık meşakkatli bir otomobil yolculuğundan sonra 3 Temmuz 335 günü ahâlinin ve askerinin cidden samimi tezahüratı içinde, Erzuruma muvasalat olundu. Hükümeti merkeziyenin muhtemel menfi tebligatını kontrol ve terki için muhabere kanalı olan mühim merkezlerde tedabir ve tertibat alınması için umum kumandanlara, 5 Temmuz 335 tarihinde emir verdim.

Kumandan, vali ve vilâyeti şarkiyeye müdafaai hukuku milliyet cemiyeti Erzurum şubesiyle temasa gelindi.

(Arkası var)

GAZETECİLİĞİN KULİSİ ARASINDA Haber bulmak için fabrikayı ateşe veren gazeteci taslağı (ingiliz gazetecileri anlatıyorlar)

Gazetelerin yazı işleri müdür müavinleri olan bizler, muhbirlerin duydukları, geçirdikleri heyecanın yarısını bile tadamayız. İkimiz, büyük at nalı şeklindeki masanın etrafına çevrenlemek, muhbirlerin getirdikleri yazıları düzeltmek, kısaltmak, yeni baştan yazmak, yazılarında isimleri geçen yerlerin doğru olup olmadığını kontrol etmektir. (Onun için muhbirler bizden yaka silkerler ya!..)

Sinema dünyasının yıldızlarıyla biz konuşamayız, mülâkatlar yapamayız. Evinden kaçan gelinleri takip edemeyiz. Parça parça doğranmış bir cesedin karşısına geçip, heyecanlı cinayet röportajları yazmak bize vergi değildir.. amma, bizim de kendimizi göre neş'eli işleriimiz vardır. Buna mukabil dakikalardan, hattâ saniyelerden istifade ettiğimiz sı-kışık, buhranlı zamanlarımız çok olur. Meselâ, hiç de şaşmayan bir izansızlık tanınmış bir diplomat, bir devlet adamı veyahud başkaları, gazeteyi makineye vermeden beş dakika evvel ölürler.. İşte seyredin, o zaman bizdeki faaliyeti, telâş.. Malûm a. bu sürümümüzün artması demektir.. Bu dar zamanda hâdisenin yazısı, yazılacak, edebiyatı yapılabilecek, serlevhalar atılacaktır. Ve bütün bu hengâmede de baş mürettib küfürleri bastıkça basacaktır..

Onun için bu gibi insanlara bazı, bazı: — Yahu baylar, bayanlar ölecekseniz, bari şöyle münasib bir zamanda öbür dünyayı boylayınız!.. diyeceğiz gelir. Bütün bunları, gazeteciliğe atıldığımız ilk zamanlarda başımdan geçen bir hâdiseyi size anlatmak için yazdım. O zamanlar Kornfond'da çıkan Merih gazetesinde çalışıyordum.

Bir çok mahallî gazeteler gibi, bazı haberleri, idareye uğrayan veya telefon eden fahrî muhbirlerimizden alıyor, telliyor, pulluyor gazeteye koyuyorduk. Bu haberler ekseriyası isimize yarıyordu.

Bize sık sık haber getirenlerden biride, Biber diye ad taktığımız 17 yaşlarında deligöz İrlandalı, bir delikanlı idi.

Bir gün idareye gelmiş, doğru yazı işleri müdürünün odasına çıkmış:

— Ben muhbir olmak istiyorum. Ne yapmalıyım?.. diye sormuştu.

Onu nezaketle atlatmış, kadromuzda boş yer olmadığını söylemiş, ve çocuk çağız daha fazla müteessir etmemek için de, «ara sıra yazı gönderirseniz, memruniyetle okur, işimize gelirse basarız.» demiştik.

Keşke demez olaydık!.. Meğer en büyük hatayı işlemişiz.. Bundan sonra, aralık haftalarca oğlanın yüzünden, rahat, huzur görmedik.

Biber, Tanrının günü matbaaya damlar, doğru bizim sefin yanında biter, ve «bayım.. derdi. İşte size mükemmel ve heyecanlı bir yazı.» Şef de, her seferinde yazıyı alır, aynı basma kalıbı cümleyle kullanırdı:

— Çok çok teşekkürler!.. Hele bir okuyalım da..

Her nedense, zavallı Biber'in yazıları, bir türlü okunmaz, doğru kâğıd sepetine giderdi.

Ne gibi yazılar getirirdi meselâ, diye soracaksınız.. bilir miyim ben?.. Bakar-dımız, yağmurlu havalara, talebesini dö-

ven öğretmenlere, kanalizasyona dair bir sütun yazı çırpıştırmış, dayamış burunuza.. Nihayet, yazı işleri müdürünün canına tak dedi.. Mübarek Biber, günün birinde, «babam ustabaşı ile sö-vüştü, o da onu kapı dışarı etti..» başlıklı bir heyeyanname getirmişti, ona:

— Bana bak oğlum dedi. (Vallah bil-lâh sabrına hayran oldum bizim üsta-dın..) Bizim gazeteye lâzım olan şey, haberdir. Anladım ya haber.. yani cina-yet, sel, ani ölümler, kaybolan, aşıkına kaçan güzel kızlara dair haberler. Yoksa senin bu palavraların değil.

Biber, o deligözülüğüne hiç de uymayan bir soğukkanlılıkla:

— Bilmiyordum. Öyle mi?.. diye cevap verdi ve çıktı gitti.

Delikanlı on beş gün kadar görünmeyince, belâhdan kurtulduğumuzu san-dık.. Meğer gene yanılmışız.

Günlerden bir pazartesi idi. O gün erkenden saat altı buçukta matbaaya gelmiş, at yarışları nüshasını çıkarmaya hazırlanıyordum.

Kâğıdları önüme çekmiş, şöyle göze çarpacak, heyecanlı bir serlevha hazırlıyordum ki birden kapı açıldı ve Biber top gibi içeriye girdi.

Saçları horoz gibi kabarmıştı. Patlak gözleri bir kat daha büyümüşüdü:

— Güzel bir haberim var, diye hay-kırdı. Buraya koşarak geldim..

Aldırmadım. Yavaştan aldım, sordum:

— Neymiş bakalım?..

— Fabrikalar yanıyor..

— Elbette..

Telefonu yerden kapınca polisi açtım. Evet Biberin verdiği haber doğru idi. Fabrikalar bir çeyrekte beri yanıyor. Ateş her tarafı sarmıştı. Bibere döndüm.

— Neler gördün, nasıl oldu anlat dedim..

Biber, fabrikaların önünden geçerken aşağı kat pencerelerinden alevlerin fış-kırdığını görmüş, doğru matbaaya koşmuştu.

Bize şimdi tefferruatın lüzumu yok. Eğer merak ediyorsanız, Merih gazetesinin koleksiyonundan o günkü sayıyı bulur ve:

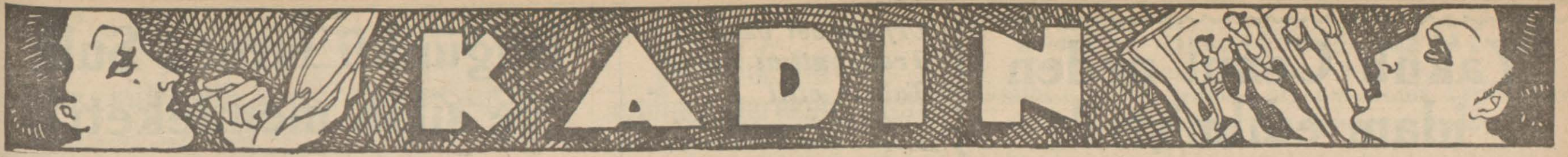
— Müthiş bir yangın.. korkunç alevler şehrimizin en büyük fabrikasını eğerderhalar gibi yalıyor.. başlıklı yazıyı okursunuz.. Abdicaz yazdı onları.. Her ne dairesine götürdüm. Sahifeyi bağladım. Yukarıya çıkarken merdiven başında Bibere rastgeldim:

— Kaç para vereceksiniz? diye sordu.

— Ne bileyim, herhalde on lira verirler. İyisi mi, sen Cuma günü gel de yazı işleri müdürünü gör, diye başımdan savdım..

Şimdi hatırlıyorum. Zavallıya beş para vermedik. Esasen böyle mühim haberlerden bir çoğunu da bedavadan iç et-tiğimiz vaki idi.

(Devamı 10 ncu sayfa)

Sık suare elbiseleri

Kahverengi krep robun plilerinin arasına bej rengi krep geçirilmiş. Bu sene bu tarz çok modadır, biliyorsunuz. Sentürü ve dekoltesindeki garnitür metal çiçeklerden yapılmıştır.

Belinden aşağısı sıra sıra kadife kordelâlardan yapılmış parçalarla süslü ikinci bir tuvalet. Göğsünde beyaz ve yeşil pullardan yapılmış çiçekler var. Bu çok zengin tuvalet bilhassa çok genç yaşta olan kadınlar içindir. Yaşlılara tavsiye edilmez.

En güzel kadın, güzel tavırlı olan kadındır

Hoşa gitmek için yalnız biçimli olmak kâfi değildir, tavırların da güzel olması şarttır. Bu, biraz içten gelir. Bazı kadınlar yaradılıştan zariftirler. Oturmalarında, kalkmalarında bir hoşluk vardır. Bilerek, bilmeyerek en güzel tavırları benimsemişlerdir. Bu istidad inkâr edilemez. Ancak kibar ve zarif tavırlı olmak için mutlaka öyle doğmuş, öyle bir muhit içinde yetişmiş olmak şart değildir. İsterse her kadın kendi kusurlu duruşlarını düzeltebilir. Kendi kendini tashih ede ede en iyi tavırları âdet haline sokabilir. Herhangi bir şey insanda bir kere âdet oldu mu onu farkına varmadan ve hiç yadırgamadan tashih eder. Diyebiliriz ki bütün sinema sanatçıları endamlarını ve yüzlerini olanca güzelliğiyle meydana çıkararak o güzel duruşları hep böyle elde etmişlerdir.

Güzel tavırlı olmak için mutlaka boyu ve biçimli olmaya da lüzum yoktur. İstisnasız her kadın duruşunu mümkün olduğu kadar düzeltmelidir ki en hoş halini alabilsin. En mütenasib bir kadına bakınız. Fena oturuyor, fena duruyor, fena yürüyorsa biçimsiz gibi görünür. Bu, kusursuz insanda böyle olunca az

çok kusurlu bir kadında büsbütün fena neticeler vermez mi?

İşte bunun için şişman, zayıf, balık etli, uzun, kısa, orta boylu, genç, orta yaş, yaşlı hangi tip ve çağda olursanız olunuz mutlak surette tavırlarınızın bozuk taraflarını araştırıp bulmalı ve bunları bir an evvel düzeltmelisiniz.

Bu kusurlar nelerdir, nasıl düzeltilir? Akla hemen bu soru geliyor değil mi? Bunu birkaç madde halinde sıralamak mümkün değildir. Etrafınızdaki kadınlara dikkat ediniz. Jestlerinde, oturup kalkmalarında, eğilip doğrulmalarında neler gözünüze hoş görünmüyorsa aynı hatalara düşmemeye dikkat ediniz.

Umumiyetle şunları unutmayınız: Otururken bacaklarınızı ayırmayınız. Kadınlarda sık sık rastlanan bu hareket, insana lâubali bir hal verir.

Bir toplulukta birini dinlerken veya birine bir şey anlatırken sırtınızı kamburlaştırarak öne eğilmeyiniz. Bu, size zariflik vermez. Sadece boyunuzu, boyunuzu ve omuzlarınızı kısar.

Nerede olursa olsun mümkün olduğu kadar dik oturunuz, dik durunuz. Pedimlik görünmemek için meselâ boynuzu yana eğebilir, ellerinizden birini herhangi tatlı bir jestle yüzünüze dayayabilirsiniz.

Hatırınızda olsun bacaklar yan yana durunca hoş görünür. Ne üstüste, ne de ayrı bacak kibar bir duruş değildir.

Okurken başını ellerinin içine almak ta fena bir itiyaddedir. Yüz çizgileri gerilir, ense tümsekleşir. Gene dik durmalı. Rahat ve tabii görünmek ve durmak için hafifçe bir dirseğine dayanmalı.

Yalnız otururken değil, eğilirken de çok şeylere dikkat etmek lazımdır. Bir yerden bir şeyi almak için eğildiğiniz vakit bacaklarınızı ayırarak vücudünüzün olanca yükünü öne verip, kollarınızı alacağınız şeye doğru uzatmayınız. Bitişik duran bacaklarınızın birini bükünüz. O vakit dizinize ve belinize kıvrak bir inhinâ gelir. Kollarınızı germemiş eğilip istediğinizi alabilirsiniz.

Daha bunun gibi neler bulunabilir. Hepsi saymaya imkân yok. Dedikimiz gibi en iyi düstur, başkalarını tedkik ederek kusurları bulmak ve kendinde olanları tashihe çalışmaktır.

Velhasıl güzellik; vücut güzelliği, yüz güzelliği demek değil, güzel görünmeyi bilmektir. Bu da güzel konuşmak, güzel oturmak, güzel yürümek ve ayakta güzel durmakla kabildir. Bir kadın ne kadar güzel olursa olsun tavırları güzel değilse, güzel görünmez.

Yemek bahsi

Kaburga pilâvi

Kuzunun yağlı kaburgasını kâfi miktarda suda kaynatıp köpüğünü aldıktan ve et piştikten sonra çıkarıp kevgire koyunuz, süzülün. Karaciğer ve yüreğini ufak ufak doğrayınız, yenecek kadar soğanı ince kıyıp bol sade yağında kızartınca kadar kavurunuz. Bunun üzerine istediğiniz kadar fıstık ve üzüm ile tuz, biber ve arzu edilen baharatı da ilâve ederek fıstıklar kızartıncaya kadar tekrar çeviriniz. Sonra bunları ciğerle beraber tencereye koyup üstüne koyulacak pirincin iki misli su koyarak kaynatınız. Ciğer pişince pirinci salıp bırakınız.

Beri tarafta kaburgaya soğan suyu ve tuz sürüp sade yağında nar gibi kızartınız. Sonra, kalan kuzu suyu ile bahar da ilâve ederek kaburgayı tekrar iyice pişiriniz. O sırada pilâv da pişmiş olduğundan tepsiye alıp kaburgayı üstüne kapatınız.

Tel kadayifi

Bir kilo tel kadayifinin yarısını, içindeki hamur halindeki parçaları ayırarak ve her tarafın aynı kalınlıkta olmasına dikkat ederek silke silke hafif tereyağı sürülmüş bir tepsiye yayınız.

Biraz şekerle havanda dövülmüş ceviz içi veyahud badem içini buraya serdikten sonra üstünü geri kalan kadayifleri örtünüz.

Daha üstüne küçük parçalar halinde 500 gram yağ katıp fırına koyunuz. Bir kilo kadayife konulacak şeker kararı bir buçuk kilodur. Yalnız kakaoyu sıcak şekerle soğuk, kadayif soğuk şekerle sıcak koymak icab eder.

Yumuşak olmasını ve güzel bir koku almasını isterseniz fırından geldikten sonra üstüne bir bardak süt dökersiniz.

Tayyör ve manto

Önümüzdeki kışın en şık ve en kullanışlı modellerinden iki örnek

Bu manto, her yaşındır. Genç te, orta yaş ta seve seve giyebilir. Silüetin inceliğine ihtiyaç göstermez. Zaten bu biçimin kendisi boyu, endamı inceltir.

Pelerin yakanın kenalarına iki sıra kürk verilmiş. Bel sentürsüz, sımsıkı. Sade bel değil, bütün korsa ve etek kısmı hafif bir drape ile vücudu sarıyor. İnceltmesindeki esrar da buradan geliyor.

Yakasına nazaran süslü gibi duran bu model esas kesilişi itibarile sadedir. Binaenaleyh abiyye fakat az süslü, pratik bir manto yaptırmak isteyenler için çok müsaidir. Yaş ve endam bu modelde pek te bahis mevzuu olmaz.

Kalın jerseydendir. Yakasındaki gri tilkiden eteğinin büzgülü ön kısmına da konulmuş. Bu kürkle bu büzgülü parça hemen bütün süsü... Yanlar bu parçanın üstüne birer sentür gibi geçiyor. Arka, kollar ve etek tamamen düz. İnce genç bir vücutta bu orijinal model çok hoş görünür. Şişmanlara, yaşlılara tavsiye edilemez.

Pratik güzellik Bilgileri

Tırnaklarınız kırılıyorsa onları sıcak zeytin yağında banyo ediniz. Geceleri de ellerinize yağlı bir madde sürünüz.

★

Ellerinizi mütemadiyen terliyor nemleniyorsa, iki günde bir bol tuzla ovunuz.

★

Göz kapaklarınız kızarıyorsa sıcak suya batırılmış pamuk parçasıyla lâvaj yapınız.

★

Kirpiklerinizi dökülmekten kurtarmak için uyandırdığımız zaman gözlerinizi elinizle uğuşturmayınız.

★

Vücudünüzün derisi tıpkı yüzünüze yaptığımız ihtimamı ister. Ellerinizi krem veya yağlı bir madde ile yağlayıp vücudünüzü iyice oğunuz.

Yakub Cemil neden idam edilmişti?

(Başarafa 8 inci sayfada)
oradan Yakub Cemil'in nezdine git - tim ve sertababeti kabul edeceğim diye sordum.

Mezkur odada Yakub Cemil'in etra - fındaki masalarda çalışan bir takım binbaşılardan yüzbaşılardan vardı.

Bana da bir masa gösterdi. Kâğıd ve defter gibi şeyler verdiler. Bir fırka için lüzumlu olan etüba ve malzeme sıhhi - ye gibi şeyleri tesbit etmemi söyle - leli.

Ben de diğer zabıtlar gibi çalışmaya başladım. Üç, dört gün bu minval üze - rine devam ederek çalıştım.

Bir gün gene böyle çalışırken mer - kez kumandanı Cevad Beyin muavini Rıza Bey isminde bir yüzbaşı odaya girdi, Yakub Cemil'in yanına sokula - rak ve kulağına eğilerek yavaşca bir şeyler söyledi.

Yakub Cemil bunun üzerine odada meşgul olan zabıtlara hitaben:

— Bugün bu kadar çalışmak kâfi - dir. Vakit de geçiyor, benim biraz işim var. Siz de gidiniz, yarın gene hergün - kü gibi gelirsiniz diyerek Rıza Beyle birlikte çıkıp gittiler. Biz de biraz son - ra çıkıp dağıldık.

Yakub Cemil tevkif edildi

Meseret otelinde yatımdan ak - şamları yemekten sonra gelip erken yatmak mutadımdı. O gece de aynı su - rede erken yatmıştım. Sabahleyin er - kenden kahve içmek ve gazete oku - mak üzere bermetüde aşağıda kâtabın odasına indiğimde oteleci Mustafa Ef - fendiyi ciddi ve sararmış bir çehre ile gördüm.

Esasen Mustafa Efendi geceleri o - turur, gündüzleri öğleye kadar uyur - du. Bu sabahki hali nazarı dikkatimi celbetti.

— Senin kumandan tevkif edildi, cevabını verdi.

Ben bir taraftan şaşırıldım. Bir ta - raftan da kumandan tevkif edilmiş ise sana ne oluyor? diye tekrar sordum:

— Ne olacak, gece emniyeti umum - yeye çağırıldım. Sabaha kadar isticab edildi, polislerle otele geldim, gittim. Otelin kasasında Yakubun silâhları vardı, onları aldılar, filân gibi cevap - lar verdi.

Arkası ne çıkacak, bu tevkifin sebebi nedir diye düşünmeye başladım. Meseleye vâkıf olmak için öğleden iki saat evvel merkezî umumiyeye gittim. Dr. Nâzım Beyi buldum. Yakubun tevkif sebebinin sordum.

Nâzım Bey, yukarıda naklettığım hikâyeyi anlattı.

Yakub Cemil'in Meseret otelindeki içtimasına, merkezî umumideki sözleri - ne o anda vâkıf oldum.

Hatta doktor Nâzım Bey'e şu sual sormuştum:

— Mademki, Yakub Cemil böyle iç - timalar yapmış, fena fikirler takip e - diyor, neden onun sertababetini kabul etmemi hep birden muvafık gördünüz?!

Cevaben:

— Fakat biz Yakubun tevkifi tara - fari değildik, biz onun bir fırka ku - mandanı olup gitmesini arzu ediyorduk. Bu hususta Enver Paşaya Mithat Şükrü Beyi göndermiştik. Aradan bir müddet sonra Enver Paşa Yakuba fır - ka kumandanlığı vermişti.

Biz de bunu samimî zannediyorduk, seni de seviyoruz. Bununla birlikte sert - ababet olarak gidersin, Yakubun bazı taşkın ve delice hareketlerine mâni o - lur, kendisini tadil edersen fikirle se - nâ'nin birlikte gitmeni arzu ettik dedi.

Doktor Hilmi Beyin isticabı:

Nâzım Beyden bu mâlumâtı aldı - tan sonra tekrar Meseret oteline gel - dim. Öğleden sonra bir kanun neferle bir sivil memur otele gelerek doktor Hilmi Bey kimdir? diye sordular.

Ben zaten bu davete muntazır gibi bir halde idim. Kalktım, Harbiye Ne - zaretine gittim. Bekırağa bölüğü üze - rinde oldukça karalık bir odaya gir - dik. Orada sivil ve askerlerden müte - şekkil bir heyet vardı.

— Hilmi Bey sen misin? sualine; e - vet diye cevap verdim.

Bir sandalye gösterdiler, oturdum. Elime bir kâğıd ve kalem vererek tah - riri sualler sormaya başladılar.

Ben artık Yakub Cemil'i nereden ta - nırsın, arkadaşlığımızın derecesi ne - dir? gibi suallere maruz kalacağımı dü - şünürken...

İlk sual;

— Doktor Bahaeddin Şakir Beyi ne - reden tanırsın? Doktor Nâzım ve Mit - hat Şükrü Beyleri nereden tanırsın. gi - bi merkezî umumî azaları hakkında istic - abına maruz kalınca hayretler için - de kaldım. Bir taraftan cevaplarımı yazıyor, bir taraftan da o suallerin ar - kası ne gelecek, hedef nedir, diye dü - şünüyordum.

Nihayet merkezî umumide Yakub Cemil'in fırkası sertababetini kabul i - çin müzakere edilmiş azanın hangileri sa - na Yakub Cemil'e git, hangileri git - me dediklerini yazmağımıza dair sual - li görünce:

Enver Paşa: Menem diğer nist

İşte o zaman Enver Paşanın merke - zi umumî azasına da emniyet ve it - imadı olmadığını, bunların hakkında da tahkikat ıca ettiğini anladım.

Kendi kendime: Eyvah! Memleket muhakkak felâkete gidiyor, dedim.

Enver Paşanın bir vesile bulup merke - zi umumiyeye darbe vurmak, bütün kuv - vetlerin kendi şahsında tecellisle (me - nem, diğer nist) olmak istediğini sez - dim! Yüreğim sızladı, maneviyatım, o zamana değin beslediğim hürmet ve ümidlerim hepî kırıldı! Bahaeddin Şakir Beyin işaretinin manasını o za - man anladım: Bu işaretî görülenler dahi mahiyetini o zaman idrak ettim! Bu müretteb suallerin cevaplarının tah - riri tesbit ettirilmek istenmesinin es - babı mucibesini de o zaman hallettim!

O zaman resmî dosyalarında mah - fuz kalan ifadelerimi yazdıktan son - ra serbest bırakıldım.

Fakat çok, pek çok müteessirdim. Bu teessüratımı gene aynı dairede baş - ka bir odada bulunan ve kendisile teklifsizce görüştüğüm divanharbi ö - ri reisi Nâzım Bey'e beyan etmek üzere odasına girdim.

Yakub Cemil ilk alıp götürülen yüz - başı Rıza Bey dahi Nâzım Beyin odasın - da oturuyordu. Nâzım Bey ilk sözüm;

— Çok teessür ederim, meğer sizin a - ranızda hiç ahenk ve itimad yokmuş!

— Nereden anladın? dedi.

— Bana sorulan suallerden dedim.

Nâzım Bey benim bu kadar teessür ve heyecanlı söylediğim sözlerime gayet lâkayd ve mutadî vecihle gülerek:

— Aldırma! deyip kesti.

Yanından çıkıp doğrudan Sıhhiye Re - isi Süleyman Numan Paşanın nezdine giderek:

Muavenetli sıhhiyeden de, Yakub Cemil fırkasından da, hepsinden, hep - sinden nefret ettiğimi ve beni taşraya bir orduya göndermesini rica ettim.

— Pekî, diyerek bir iki gün zarfında ikinci ordu kâtabından birisine em - rimi yazdırdı.

Gazi Paşanın kolordusunda

O suretle yola çıkarak Diyarbakıra geldim. Yollarda Halebe mi, yoksa başka bir yerde mi idi, Yakub Cemil'in idam olduğunu işittim.

Bu meseleden korkmadım değil, çün - kü Yakub Cemil ile hem fikir ve hem - hal telâkki olunmak tehlikesi vardı.

Nitekim; korktuğum, o gün değil, fakat bugün başıma gelmiş bulunuyor.

Filhakika Gazi Paşa hazretleri, bil - münasebe benden bahsederken «hem fikir ve hem hal» kelimelerini kullan - mışlardır.

Halbuki Gazi Paşa beni çocuklu - ğundan beri çok iyi tanıyorlar. Çanak - kalede, Şarkta, Suriyede, muhtelif vaz - ifelerle emirlerinde, hizmetlerinde, mütareke hengâmında temaslarında bulunmuşum.

Ankarayı teşriflerinde Rusyadan kal - kıp nezdî devletlerine ilk konuşup ge - lenlerdenim.

Kendilerine karşı payansız hürmet - lerim vardır. Demek ki korkmakta haklı idim. Beni bu derece tanıyan Ga - zi Paşa beni hem fikir ve hem hal di - ye kaydederse, beni hiç tanımayan En - verlerin daha fena kayıd ve telâkki e - debilecekleri ihtimali elbette kavi idi.

İstanbuldan çıktığım zaman maks - adım, beni iyi tanıyan, vaziyetimi en iyi anlayabilecek olan Mustafa Kemal Pa - şanın yanına gidebilmektir. Onun için Diyarbakıra muvasalatında müşarün - leyhin kumandanı olduğu on altıncı kolordunun karargâhının bulunduğu Sivas'ta kendilerine müracaat et - miştim.

Paşa hazretlerine mülâki olduğum - da meselenin mazbut safahatını ve ha - riceden duyduğum mâlumâtı kendile - rine anlattım.

Beni nezdilerinde alıkoymalarını da rica ettim. Neticede Paşa Hazretleri gülmeye başladılar.

— Desene doktor; sen de paşanı u - cuz kurtarmışsın, buyurdular.

Filhakika Paşa Hazretleri icab eden makamata yazarak kendi kolordua - rında kalmaklığına lâtif buyurdu - lar.

İşte Yakub Cemil'e Bursada tesa - düfl görüşmek kendisine dört günlük sertababet olmaklığına sebep olmuştur.

Esrarengiz telâkki olunan Yakub Cemil hadisesi de böylece cereyan et - miştir.

20 mart 1926

Malatya meb'usu doktor

M. Hilmi

Hâşye — Bu mektubumu yazdıktan sonra Gazi Paşa hazretlerini Anka - ra'da ziyaret ettim. Bu (hem fikir ve hem hal) vâsfinin bende hâsıl ettiği tees - sürü kendilerine arz ettim.

Gölöfler ve Hâve buyurdular:

— Doktor, hakkınızda menfi bir şey düşünmedim. Muhabbet ve merbuti - yet noktasından hem fikir ve hem hal demek istemiş olacağım.

Gazi Hazretlerine arzî teşekkür ede - rek ayrıldım.

M. Hilmi

Urfada sel baskını Tren hattını Tahrib etti

Urfa (Hususî) — Şehrimizde iki gündenberi devamlı bir surette yağan yağmurlar çiftçilerimizi memnun et - mekle kalmıyarak bir kısım yolları ve tren hattını da bozmuştur.

53 kilometreden ibaret olan Urfa - Akçakale yolu üzerinde 41 inci kilo - metreden 42 inci kilometrenin niha - yetine kadar yağmur selleriyle bozul - muştur. Aynı yol üzerinde 40 mca ki - lometrede beş metre genişliğinde bir buçuk metre yüksekliğinde bulunan Hacıekber köprüsünün üzerinden su geçmiş ve köprüünün döşemesini boza - rak yalnız beton kısmı kalmıştır.

Nafia baş makinisti yolda kalan ma - kineye yardım etmek için giderken kar - şısına çıkan diğer bir kamyonu yol ver - mek istemiş, kendi makinesi kızak ya - parak tam on metre mesafedeki hende - ğe yuvarlanmıştı.

Makine içerisinde iki ton kadar taş ve iki makinistle altı yol amesi bul - nuyordu. Mucize kabilinden kimseye hiç bir şey olmamıştır.

Tren hattı ise Harabnaz istasyonu ile Gültepe istasyonu arasında 300 metrelik, Gültepe ile Akçakale istas - yonu arasında 200 metrelik mesafe kalkan sellerden bozulmuş, bu yüzden Urfa postası teahhüre uğramıştır.

Siyaset âleminde

(Başarafa 3 üncü sayfada)

retten mahrum kalan Çekoslovakyanın nasıl kuşa çevrildiği daha iyi anlaşılır.

Bu vaziyet karşısında Fransa ile İngil - derenin yapabildikleri şey, 1934 te red - detmiş oldukları dörtler misakına istira - ke karar vermek ve buna müteferri ha - zırlıklara başlamak olmuştur.

Bu vaziyetten çıkarılabilecek mana, devletlerin her türlü muhtemel hâdis - ler karşısında kendilerini birer sigorta aramakta olduklarıdır. Bu ise 1914 ten evvelki ittifak ve itilâflar sisteminden başka bir şey değildir. Dünya, siyasi ba - kımından, çok ileri bir adım attıktan son - ra şimdi tamamen geri bir vaziyete dö - nmüştür. — Selim Ragıp Emec

İzmirde balık bolluğu var

İzmir (Hususî) — Son zamanlarda körfezin şehir kısmında balık azalmış - tır. Balıklar bunun mevsim icabı ol - duğunu söylüyorlar. Gene balıkların söylediğine göre büyük çipura ba - lıklarının hicret zamanı olduğu için balık bolluğu körfezin ağız kısmına doğrudur. Piyasada fazla çipura bu - lunmasının sebebi de budur.

Menderekte ve şehir kıyılarında bu zamanda en çok bulunan balık, kefal - dir. Onun için amatör balıklar, en zi - yade bu nevi balık avlamak için sahil - lerde bekliyorlar.

Bir çocuğun otomobil kazasında kolu kırıldı

Dr. Nureddin Mehmede aid ve şoför Numanın idaresindeki 1285 numaralı hususî otomobil, Harbiye caddesinden geçmekte iken Hidayet sokağının için - den birdenbire koşarak otomobilin ö - nüne çıkan Elvin isminde bir çocuğa çarpmıştır.

Otomobilin bütün şiddetle çarpma - sı yüzünden Elvin'in kolu kırılmıştır. Feryadlar içinde yere yuvarlanan çö - cuk Şişli Etfal hastanesine kaldırıl - mış, suçlu şoför yakalanmıştır.

bir motosiklet Veznecilerde birine çarpıp yaraladı

Elektrikli Reşadın idaresindeki 312 numaralı motosiklet, Vezneciler cadd - esinden geçmekte iken Karagümrükte oturan Mahir isminde birine çarpmış, hafifçe yaralanmıştır. Yaralının müda - vatı yapılmış, suçlu yakalanmıştır.

Bir taksi otomobili bir adama çarptı

Şoför Münirin idaresindeki 417 nu - maralı taksi otomobili, evvelki gün Üs - küdarda Bağlarbaşına gitmekte olan Alemdağında oturan Rüstem isminde birine çarpmış, hafifçe yaralanmıştır. Suçlu yakalanmış, yaralının müda - vatı yapılmıştır.

Bir çocuk koşarken düşüp yaralandı

Samatyada Hacıkadın caddesinde o - turan 8 yaşında Muammer, Samatyada tramvay caddesinden koşarken yere düşmüş, başından yaralanmıştır. Ya - ralının müdavacı yapılmıştır.

Bugünkü İsveç: Sulh ve silâh memleketi!

(Başarafa 7 inci sayfada)

Alman hisseleri tasfiye edilir edil - mez bu sefer de İngiltere İsveçte yapı - lan harb malzemesiyle yakından alakad - ar olmağa başladı. Çünkü: bir vakittir dünyanın her köşesinde askerî müte - hassıslar en iyi tayyare dafii topların İsveçte yapıldığını fısıldaşp duruyor - lardı. Bundan başka Boforsun 1936 da İsveç deniz bakanlığına teslim ettiği (plânını Bofors inşaat dairesi şefi Vik - tor Hammer yapmıştı.) 40 milimetrelik yeni bir tayyare dafii top da bütün dünyanın dikkatini çekmişti. Bunun üzerine İngiliz askerî mütehasısları Boforsun muhtelif modellerini aylarla tecrübe ettiler. Ve bu yeni topu gerek Londranın gerek diğer bütün mühim Britanya limanlarının mürafaasına en elverişli buldular.

Bu kırkılık top gerçekten tekniğin bir şaheseridir. Gidilmesi çok güç yerlere araba ile traktörle kolayca taşınabilir. Ve yarım dakikada yerine yerleştirile - bilir. Fasilasız (Dakikada 120 - 150) tane fevranlı ve mahreki topunun dürbünsüz gözle daima görülebilecek şekilde tertibatlı, hambaralar atar. Mermisinin içine konulan saat tert - ibatı onun şaşılacak bir doğrulukla patlamasını temin eder. Namlusu bir kaç saniye içinde yerinden çıkarılır, tekrar yerine takılır.

Boforsun harikalarından biri de bü - tün ecnebi atışelerin göz diktiği iki namlulu, 25 milimetrelik otomatik, tank dafii toptur. Dakikada 400 mer - mi atar. 30 milimetrelik kahlığındaki zırh levhayı 1000 metreden deler.

1937 de İngiltere harbiye nezareti (Bofors)a (100) milyon kronorluk (takriben 5 milyon İngiliz lirası) bir siparişi yapmayı kararlaştırdı. İdare bu pek yüksek siparişi, İngilterenin istediği kadar çabuk teslim edemeyece - ğini ileri sürerek, derhal reddetti. Bu itirazın hakikî sebebi teknik olmaktan ziyade siyasi idi. Alman nüfuzu, 1935 deki yeni teşkilâta rağmen, hâlâ Bofors idaresi üstünde kuvvetle müessirdi. Ve Reichin gizli aşkâr bütün ajanları İngilterenin isteğini mâni olmak için ellerinden geleni yapmak emrini almışlardı.

İngiltere, şirketten red cevabı alınca İsveç hükümetine anlaşmaya girişti. Muvaffak da oldu. Çünkü Stokholmun işçi kabinesi Almanyanın değil İngil - derenin tarafdarlığını tercih ediyordu. Anlaşmaya İsveç işçi bakanının 1937, 15 martında resmen İngiltereyi ziyareti sırasında başlandı. Mayistaki tac giyme merasiminde de İsveçli mü - messifler tarafından sona erdirildi.

İçteki Almanların, dıştaki Alman matbuatının hücumlarına rağmen İs - veç hükümeti Boforsu zorladı. Şirket nihayet bir kaç ay sonra 40 milimetre - lik toplardan 20-30 milyon kronorluk kadar teslim etmek üzere İngiltere ile ilk mukaveleyi imzaladı. Bunu diğer mukaveleler takip etti ve ediyor.

İngiltere sabırsızdı. Ismarladığını, Bofors nizamnamesinin ecnebi sipariş - lerin ancak iki sene sonra teslim edile - bileceği hakkındaki sarahatına bakma - madan, acele almak istiyordu. İşe gene İsveç hükümeti karıştı. Güçlükleri bertaraf etti. Bizzat İsveç hükümetin - kiler de dahil bütün diğer siparişler İngil - iz siparişinden sonraya bırakıldı. Hattâ Wenner Grenin 1936 da Stok - holm şehrine hediye ettiği tayyare da -

fii topları bile acele İngiltereye yollan - dı. Bunların yerine şübhesiz yenileri konulacaktır. Ancak, bu hâdise İngilte - renin bu meselede ne kadar acelecilik ettiğini göstermek bakımından dikkate değer.

Bununla beraber Boforsla mülha - katının İngiltere tarafından satın alın - dığına dair ortada dolayan rivayetler doğru değildir. Böyle bir alım satıma ne mevcut İsveç kanunları ile şirket nizamnamesi müsaidir, ne de İsveç, büyük müdafaa servetini elinden çı - karmağa razı olur. Hakikat şudur: Bo - fors İngilterenin geniş mikyasta ve acele istediği siparişleri vaktinde vere - bilmek için yeni fabrikalar kurmaya mecbur kaldı. Bitmek üzere olan bu fabrikaların masraflı kısmen İngiltere tarafından ödendi. Bitince de İngiltere hesabına çalışacaklar.

İsveç bundan, dolayısıyla, istifade e - diyor. Şayed bir gün bir mücadeleye sürüklenirse bütün harb levazımını tez elden hazırlayabilecek kudreti bul - du. Fakat diğer taraftan da böyle bü - yük bir silâh ticareti yüzünden büyük devletler politikasına karışmış olmak - la gittikçe daha çok tehlikeye giriyor. Bir gün Hitler, Nazilerin tahayyül et - tiği gibi «Dışına kadar silâhlanırken» elindeki harb malzemesinin birdenbire suyunu çektiğini görebilir. O vakit düş - tüğü yoklukten kurtulmak için şimale, geniş İsveç demir, çelik sahalarına doğ - ru umudsuz saldırış gözüne ne kadar cazib görünebilir?

Amerikan gazetelerinden nakleden:

K. Neyyir

Gazeteciliğin Kulisi arasında

(Başarafa 8 inci sayfada)

Aradan iki ay geçti. Bir de baktık ki, Biberimizi kundakçılık suçla tevkif ede - rek mahkemeye verdiler. Fabrikanın enkazı arasında, paitosundan koptuğu belli olan kömürlenmiş bir düğme bu - lunmuş, civardaki benzincilerden de bir kaç ieneke gaz çaldığı tesbit olunmuştu. Delikanlı bu işi, işinden kovulan baba - sının intikamını almak için yaptığı anla - şıldı.

Biber, hapishaneye gönderilmeden kendisile konuştum, bana, «gazete ben - den hakikî, heyecanlı bir haber istiyor - du. Olmayınca ne yapayım, işte icad et - tim.» dedi.

Biber daha hâlâ hapishanede bulun -makta, gazeteci tasiaklığına cezasını çekmektedir.

Çeviren: İbrahim Hoji

OSMANLI BANKASI

TÜRK ANONİM ŞİRKETİ

TESİS TARİHİ : 1863

Sermayesi: 10.000.000 İngiliz lirası

Türkiyenin başlıca şehirlerle Paris, Marsilya, Nis, Londra ve Mançester'de, Misir, Kıbrıs, Irak, İran, Filistin ve Yunanistan'da Şubeleri, Yugoslavya, Romanya, Suriye ve Yunanistanda Filialleri vardır.

Her türlü banka muameleleri yapar.

1939. YILBAŞI

Hava Kurumu Büyük Piyangosu

Büyük ikramiyesi

(500.000) Liradır.

Ayrıca: 200.000, 150.000, 100.000, 70.000, 60.000, 50.000, 30.000, 20.000, 15.000 Liralık ikramiyelerle (400.000 ve 100.000) liralık iki adet mükâfat vardır...

Keşide Yılbaşı peçesi yapılacaktır. Biletler - (2,5), (5) ve (10) lira - lıktır... Vakit kaybetmeden hemen biletinizi alın.

Yeni Valimiz geldi

"Su, süt işle meşgul olacağım"

(Baştarafı 1 inci sayfa)

Genç siması, vakur ve kibar tavırlarıyla muhatapın üzerinde çok iyi bir tesir yapan yeni valimiz dedi ki:

— Yeni vazifeye tayinimi bana en önce haber veren (Son Posta) oldu. Eskişehir İstasyonunda gazeteyi satın almıştım. Vekâletçe niçin davet edildiğimi onda okudum. İstanbulla memnun ve birçok hizmet emellerle meşguldüm. Ekseriyeti yüksek kültürel seviyede bulunan İstanbul ahalisinin vazifemi kolaylaştırmak hususunda bana zahir olacakları ümidlerimin başlıcasıdır. İstanbul karşı son-suz bir muhabbetim vardır. Bu muhabbet büyüklerimde de aynen mevcuttur. Kendilerinden pek büyük ve kıymetli yardım vâdleri aldım. Bana göstermiş oldukları teveccüh ve itimada daima büyük olmağa çalışacağım. Güzel İstanbulumuzun bilhassa Belediye işleri fevkalâde mühimdir. Bütün kudret ve kuvvetimi bunlara hasredeceğim. Eldeki vâzife ve imkânların neden ibaret bulunduğuna henüz tamamen vâkıf değilim. Maahaza her şeyden evvel başarımağa çalışacağım işler meyânında şehrin temizliği, sokaklarının tamir ve inşası, su meselesi, ve hele süt davası vardır. Hülûsü niyetime İstanbul hemşerilerinin ve matbuatının da yardımları ve irşadları lâhik olacak olursa o güzel beldeye hizmet edebileceğimi kuvvetle ümid ediyorum. Cumartesi akşamı buradan hareket edecek ve pazartesi gün işe başlayacağım.

Yeni Valimiz ve Belediye Reisimize İstanbulun memnuniyet ve ihtiyakını arzettiğimde, orada hazır bulunan Manisa Belediye reisi, gülümsüyerek:

— İşte böyledir, dedi. Kimi sevinir, kimi de bizim gibi müteessirdir.

Filhakika, öğrendiğime göre, Dr. Lütfi Kırdar gibi icraatındaki kesret ve isabetle müstehir bir idarecinin başlarından ayrılmış olmasından dolayı Manisalıları son derece müteessirdirler.

Ciddiyeti, dürüstlüğü ve şehircilik işlerine vukufu ile tanınmış bir zat olan yeni Vali ve Belediye reisimize muvafakiyetler dileriz.

E. Tabii

Vali bu sabah şehrimize geldi.

Yeni Valimiz Doktor Lütfi Kırdar bu sabahki trenle Ankaradan şehrimize gelmiş ve Haydarpaşa garında vilâyet ve belediye erkânı ve gazeteciler tarafından karşılanmıştır.

Vali Lütfi Kırdar bir muharririmiz: — «Büyük Şef İsmet İnönünün ve Başbakanın yüksek teveccühleriyle buraya geldim.

Gerek Devlet Reisimiz ve Cumhuriyet Hükümetimiz İstanbulun tarihi ve coğrafi güzelliği nisbetinde güzel konuşmasına ve hüsnü idaresine çok ehemmiyet vermektelerdir. Onun için her türlü yardım vâd buyurmuşlardır.

Kültürlü ve çok ileri İstanbul halkının ve kıymetli matbuatın yardımlarını göreceğimden eminim.

Bu iyi şeraitle ise mutlak muvaffak olacağuma eminim.

İstanbul büyük hizmetler edeceğime tam kanaatim vardır.

İstanbul halkını işime başlarken hürmetle selâmladığımı mutlaka yazınız.

Halkın her türlü dileklerini ve arzularını bilhassa parti teşkilâtımız vasıtasıyla dinlemeğe her an hazırım.

Şimdilik belediye ve vilâyette bir tebdil yapılacağı mevzu bahis değildir. İstanbulun ihtiyaçlarını İstanbulda ve esaslı surette tesbitten sonra lâzım gelenleri Vekâlete arzedeceğim.» demişlerdir.

Öğrendiğimize göre Vali şehrimizde on gün kalacak, vilâyet ve belediye muamelâtını alelusul teslim aldıktan sonra Manisaya giderek Manisalıları ve muamelâtın devir ve teslim muamelesini ikmal ederek ailesile beraber şehrimize avdet edecektir.

Belediye kooperatifinin faaliyeti durduruldu

Eski Vali Muhiddin Üstündağ dün Belediye, vilâyet ve Partiye uğramamış, vilâyet, Parti ve Belediye işlerinin valî muavini Hüdaî Karataban tarafından tedvirine devam edilmiştir.

Dünkü sabah gazetelerinden bazıların Muhiddin Üstündağın veda tamimi yapacağı volundaki haberleri doğru değildir. Esasen eski valî üç gündenberi tamamen vazifesinden ayrılmış bulunmaktadır. Bu müddet zarfında vilâyet işleri tamamen muavin Hüdaî Karataban tarafından tedvir edilmekte, Belediye işlerine reis muavinleri bakmaktadırlar.

Vilâyet işlerini tetkike geleceği haber verilen müfettişlerin geliş tarihi, Vali ve Belediye reisi Lütfi Kırdar İstanbuldaki vazifesine başladığından sonra belli olacaktır.

İstanbul Belediyesinde mühim değişiklik yapılacağı, müdür ve muavinlerden bir çoğunun değiştirileceği haber verilmektedir.

İstanbul Belediyesi fen heyetinde yapılacak tebeddüller de Vali İstanbula geldikten sonra kararlaştırılacaktır. Maamafih müdürle şube müdürlerinden birkaçı Nafia Vekâleti tarafından başka tarafa naklolunacaklardır. Heyeti fenniye de yapılacak değişiklikler Nafia Vekâleti tarafından bildirileceğinden İstanbulu tebliğ tarihi gecikmeyecektir.

Vali ve Belediye reisi Lütfi Kırdar vazifesine başladıktan sonra, idarî bakımdan da bazı değişiklikler yapılacağı rivayet edilmekte, Belediye ile Vilâyet işlerinin birbirinden ayrılacağı tahmin olunmaktadır.

Belediye kooperatifinin faaliyeti durdurulmuştur. Hissedarlara para verilmeyeceği gibi, odun, kömür ve diğer ihtiyaçları da giderilmemektedir. Kooperatif müdürü başka vazifeye nakledilecek, kooperatif hesapları gözden geçirilecek ve kooperatif ancak ondan sonra faaliyete devam edecektir.

Fransız - İtalyan gerginliği üzerine İngiltere hareketine geçti

(Baş tarafı 1 inci sayfa)

cephe teşkil etmiş olan Fransız gazeteleri, İtalyanın hareketini şiddetle tenkid etmekte idirler.

İtalyan matbuatı ise Fransa aleyhindeki hücumlarına devam etmekte, garbi Akdeniz statükosunun yeniden tanzimini istemektedir.

İki devlet arasındaki bu gerginliği izale etmek için harekete geçmiş olan İngiliz hükümeti, Roma büyük elçisi Lord Perte telgrafla talimat vermiştir.

Bu talimat mucibince İtalyan hariciye nazırı Kont Cianoyo bugün ziyaret etmiş olan Lord Perte, geçen gün mebusan meclisinde cereyan eden hâdise hakkında izahat istemiştir.

Lord Perte henüz mer'iyete girmiş olan İngiliz - İtalyan anlaşmasını mevzu bahis ederek, bu anlaşmanın garbi Akdenizde hiçbir değişiklik yapılmıyacağını âmir olduğunu muhatapına hatırlatmıştır.

Büyük elçi bundan başka, Fransanın herhangi bir tecavüze maruz kaldığı takdirde, İngilterenin Fransaya müzaheret edeceğini Kont Cianoya ihsas eylemiştir.

Başvekil Çemberlainın önümüzdeki ay içinde Romaya yapacağı seyahatin tehiri mevzu bahis değildir. Esasen, Çemberlain bu seyahati münasebetle Fransız - İtalyan yaklaşmasına da çalışacaktır.

Pariste temaslara

Paris, 3 (A.A.) — Bonnet İngiltere büyük elçisiyle Yugoslavya orta elçisini kabul etmiş ve dün Roma hükümeti nezdinde yapılan siyasi teşebbüs hakkında malumat vermiştir.

Bonnet Fransanın Belgrad ve Budapeşte orta elçilerini de kabul etmiş ve onlarla da uzun bir mülâkatta bulunmuştur.

Paris, 3 (A.A.) — «Fransa - İtalya» parlamento grubu fahrî reisi ve «Tunus - Fransa» grubu reisi Valenci, İtalyan mebusanında vukua gelen Fransa aleyhtarı tezahürler sebebiyle «Fransa - İtalya» grubu fahrî reisliğinden istifasını vermiştir.

İngilterede akisler

Londra, 3 (A.A.) — İngiliz matbuatı Fransanın İtalya hükümeti nezdindeki teşebbüsüne büyük bir ehemmiyet vermektedir.

Times gazetesi, Fransanın Roma elçisi İtalyan hükümeti nezdinde protestoda bulunduğu saatte Fransanın Londra elçisi de keyfiyetten İngiliz hükümetini haberdar ettiğini ve bu protestonun çok şiddetli bir lisanla yapıldığından malumat vermiş olduğunu yazıyor.

Daily Express gazetesi, İngilterenin Akdeniz işleriyle pek yakından alakadar bulunduğunu ve binaenaleyh İtalyan mebusan meclisindeki tezahüre karşı göz yumamıyacağını kaydediyor.

News Chronicle gazetesi, İtalya Tunus tahrîkâtına bir nihayet vermediği takdirde Çemberlainın kânunusanide Romaya gidemeyeceğini bile yazmaktadır.

İtalyanlar Fransanın teşebbüsünü fırsat addediyorlar

Milano, 3 (A.A.) — Resto Del Cerlino gazetesi, Fransanın İtalya hükümeti nezdinde yaptığı siyasi teşebbüsü İtalyanın memnuniyetle karşılayacağını çünkü faşist hükümetinin bu münasebetle kendi vaziyetini tasrih eylemek imkânını bulacağını yazmaktadır.

Gazetta Del Popolo, şöyle yazıyor: Versayda haklarından mahrum edilen ve ihanet görerek Akdenize hapsedilen İtalya eğer başka küt'alarda yaşayan ve bugüne kadar tezlil edici muamelelere uğrayan milyonlarca evlâdını düşünmezse işte asıl o zaman garib bir vaziyet hâdis olur. İtalya haricte yaşayan evlâdlarını düşünmek mecburiyetindedir.

Fransaya sadakat

Tunus, 3 (A.A.) — Fransız genel valiliğinin bir tebliğine göre, büyük konseyin bütün azası namına söz söylemeye ve bütün Tunus halkının hissiyatına terüman olmaya salâhiyet bir heyet genel valiliğe giderek Tunusun Fransaya sarılmaz bağlılığını ve mutlak sadakatini bildirmiştir.

ması ve bu aralık halk sandığı İstanbul şubasının açılış törenine riyaset etmesi muhtemeldir.

İstanbul 3 (A.A.) — Başvekil Celâl Bayar, bugün Perapalası otelinde sabık İstanbul Valisi Muhiddin Üstündağ'ı kabul etmiş, kendisine uzun müddet görüşmüştür.

Baro susuyor mu?

Avukatlar arasında vatana hiyanet etmiş bedbahtlar bulunduğu iddiası dün cevabsız kaldı

(Baştarafı 1 inci sayfa)

bir vaziyetin aydınlatılmasını istemiştik. Mesele şudur:

Baro tarafından neşredilmekte olan mecmuanın son sayısında avukat Ali Haydar Özkent'in bir yazısı intişar etmiştir. (Türk avukatlığının tarihine bir bakış) serlevhasını taşıyan bu makalede Ali Haydar Özkent, mütareke yılları içinde, İstanbulda Ermeni, Rum baroları kurulduğunu, bir de Yahudi barosu teşkiline teşebbüs edildiğini yazmaktadır.

Vatanın yabancı çizmeler altında çiğnendiğini gören haklıki yurdseverler için için ağlarlarken bazı avukatların ecebi konsoloshane mahkemelerinde harıl harıl iş gördüklerini, Türkleri sille, tokat buralara sürüklediklerini bildirmektedir ve işin garibi bu yazıda mazileri tasvir olunan avukatların elyevm baroda mukayyed buldukları iddia edilmektedir.

Avukatlar yeni avukatlık kanununun cuma günü mer'iyet mevkine girmesile beraber bu ileri sürülen vaziyet üzerinde de tevakkuf etmiş bulunuyorlar. Zira yeni kanuna göre bugünkü baro inhilâl etmiş vaziyettedir; yeniden teşkilî icab etmektedir. İstanbul barosundaki avukatların teşkilî yapılrken mütareke yıllarında Rum, Ermeni barosunu kuran, elyevm baroda mukayyed buldukları söylenilen bu adamlar tekrar yer alabilecekler midir?.. Yeni kanun avukatlar da maddi ve manevî bir takım evsaf aramakta, avukatların birçok vasıfları haiz olmalarını şart koşturmaktadır.

Memleketin en felâketli zamanlarında Türk barosundan çekilerek, müstakil baro kurmağa kalkışan bu adamların - eğer mevcut iseler - elinde bu şartları haiz oldukları iddia edilemez. Binaenaleyh yeni baroya bu gibilerin alınmaması lâzım gelir.

Dün, bu mesele hakkında ne düşündüğünü öğrenmek için baro reisi Hasan Hayriyi aradık. Yazıhanesile baro arasında sabahdan öğleye kadar mekik dö-

kumamıza, öğleden sonra da geç vakte kadar yazıhanesinde kendisini aramamıza rağmen maalesef bulamadık. Bu yüzden dün sorduğumuz suale cevap alamamış bulunuyoruz.

Baro mecmuasında mazileri tasvir olunanlar hâlâ avukat mıdırlar?..

Buna birçok avukatlarımız bilâtereddüdü: — Evet!

Çünkü veriyorlar. Ancak bunu resmen edebilmek ve tafsilât verebilmek için salâhiyet bir ağız olarak baro reisinin konuşmasına lüzum gösteriyorlar.

Bunu müteakib diyorlar ki: — Türk adliye işlerine yabancı polîs ve askerinin burnunu sokturarak ve ecebi bayrağı çekerek Türk kaza ve icra makamlarının şerefine dokunmak, vazifesini icraya sed çekmek, bedbaht vatandaşları ecebi konsoloshane ve karakollarına sürüklemek suretile yapmadıkları kahmyanlar, derhal bayrağının rengini değiştirerek, Türk arkadaşlarıyla aynı baroda çalışmak tenezzülünde bulunmayanlar bugün nasıl olur da Türk barosunda yer alabilirler?.. Bunu merak etmekte ve sormaktayız. Vatana ihanet eden bir insan hakkı nasıl müdafaa eder?

Dün makale sahibi avukat Ali Haydar Özkenti gördük, neşriyatımız üzerine ne düşündüğünü sorduk.

Bize aynen şunları söyledi: — Filhal baro inzibat meclisinde resmî bir sıfatım olmadığından benim ilâve edecek hiçbir şeyim yoktur, yazıyı yazdım. Son söz inzibat meclisindedir.

Hülâsa vaktile mesleğin şerefine oynamış ve bunu vatana ihanet derecesine varmış olanların bugün elân Türk barosunda mukayyed buldukları iddiası tekbire uğramış değildir. Avukatlar arasında bundan ısrarla bahsedilmekte ve mazileri teşrih edilenlerden baromuzda pek çok bulunduğu söylenmektedir.

Vaziyetin bir an evvel aydınlatılmasını beklediğimizi bir daha tekrarlıyoruz.

Ruzvelt Cümhurreisi İsmet İnönüne samimî tebriklerini bildirdi

(Baş tarafı 1 inci sayfa)

kil ve arkadaşları tarafından Reisi - cümhur İsmet İnönüne aşağıdaki telgraf çekilmiştir:

Manisa, 3 (A.A.) — 1-12-938

Reisicümhur İsmet İnönü

(Ankara)

Vilâyetimizi yüksek teveccühlerimizle mütenasib umran eserleriyle süslemekte olan kıymetli Valimiz Dr. Lütfi Kırdarın İstanbul Valiliğine naklinden duyduğumuz sonsuz teessürler, henüz başarılmayan ve onsuz başarılamıyacak eserlerin, metrub kaldığı müddette daimî ve ebedî olacağını arz ile ipkısı hususunun tensibi âliye iktidarını istihram eyleyiz.

Belediye reis vekili Muhtar Özmen, Çocuk Esirgeme K. birinci noter, Ziraat Odası meclisi üyesi Hülûsî Can, O. Akman Salâhaddin, Ticaret Odası Borsa Başkan, Saadet Balsoy, Kızılay başk. Hüseyin Üzümcü, bağcılar Br. Dr. Cemil, kooperatifler Resad Po-maklı, inşaat ce. na. Faruk Hava K. mühendisi Nuri Çil, Halkevi başkanı Azmi Rıza Önakin, Rıza Kütüdas, C. H. P. na. bağcılar Bnk. Md. H. Çapa Ahmed, ayak-kabıcılar cem. Ramazan, şoförler bir. ikinci reisi Kemal...

Reisicümhur İsmet İnönü, bu telgrafa aşağıdaki cevabla mukabele buyurmuşlardır:

Belediye reis vekili Bay Muhtar Özmen ve arkadaşları

(Manisa)

Vali Dr. Tevfik Kırdar hakkında sayın Manisa halkının kadirşinaslığını bildiren telgrafınızı memnuniyetle aldım. Manisalıların bu kıymetbilirliği oraya gelecek hükümet amirlerinin vazifelerini kolaylaştırarak daha verimli kılacaktır. Manisanın imarının daima gözönünde tutulacağından emin olabilirsiniz. Bu münasebetle size ve arkadaşlarınıza teşekkür eder ve sayın halka refah ve saadet dilerim.

İsmet İnönü

Amerika Cümhurreisinin tebriki

Ankara 3 (A.A.) — Amerika Birleşik devletleri reisi Ruzvelt, İsmet İnönünün Cümhurreisliğine intihabı dolayısıyla kendilerine samimî tebriklerini ve en iyi muvafakiyet temennilerini, bu hususa memur ettiği Amerika Birleşik devletlerinin Ankara büyük elçisi vasıtasıyla bildirmiş ve Ruzvelte avni vasıta ile teşekkür ve iyi temenniler yollanmıştır.

Başvekilin İstanbul gazetecilerle hasbıhali

(Baştarafı 1 inci sayfa)

Başvekil, istasyonda şehrimizde bulunan saygılarıyla Vali ve Belediye reisi vekili Hüdaî Karataban, İstanbul komutanı Korgeneral Halis Biyıktaç, Selimiye komutanı General Osman Tufan, Üniversite Rektörü Cemil Bilsel, eski emniyet müdürü ve Çorum Valisi Salih Kılıç, Belediye reis muavini Rauf, malî müesseselerle kesif bir halk kütlesi tarafından karşılanmıştır.

Başvekil kendisini karşılamaya gelenlerin birer birer ellerini sıkışmış, iltifattâ bulunmuş, müteakiben Suvat vapurile İstanbula geçmiştir.

Başvekilimiz vapurun salonunda Vali vekili, Üniversite Rektörü ve diğer zevatla bir müddet hasbıhalde bulunmuş. Üniversite Rektörü Cemil Bilselin Üniversite konferans salonunun ihtiyaca kâfi gelmediği ve yeni bir halde yaptırılması hakkındaki sözlerine: — Vadinizde sadıkız» diye cevap vermişlerdir.

Başvekil bu arada gazetecilerle de hasbıhalde bulunmuş, ve gazetecilerin muhtelif suallerine cevap vererek: — C. H. Partisi Kurultayın bir ay içinde fevkalâde bir toplantı yapacağını ve bu toplantıda Parti nizamnamesinin tadil edilerek yeni umumî reis seçileceğini, Cümhurreisi İsmet İnönünün bu hafta içinde memleket dahilinde bir seyahat yapararak Kastamonu havalisinde tetkiklerde bulunacağını, Karabük ve İzmit fabrikalarının önümüzdeki yaz mevsimi için faaliyete geçeceğini, Erzincan hattının açılma töreninin yakında yapılacağını ve vakit bulursa bu törende kendisinin de hazır bulunacağını» söylemiştir.

Başvekil, bundan sonra Ergani bakır madeninde yakında faaliyete geçileceğini söyleyerek gazetecileri Ergani bakır sahası ve Malatyadaki mensucat fabrikalarının tesisatını görmeğe davet etmiş, İstanbulun ayrılacak geniş bir tahsisâle imarına başlanacağını da ilâve etmiştir.

Başvekil, Suvat vapurile Köprümün Kadıköy iskelesine çıkmış ve otomobil ile Perapalası oteline gitmişlerdir. Celâl Bayarın şehrimizde birkaç gün kal-

Son Posta'nın hikâyesi

Bir anlık saadet

Yazan : O. Hanri - Çeviren : H. Alaz

Şayed siz, aile lokantası Bogli'yi bilmiyorsanız, çok şey kaybetmişsinizdir. Çünkü eğer siz, öğle yemeklerine büyük bir zaman sarfeden bahtiyar insanlar kategorisine mensubsanız, insanların diğer kısmının karınlarını nasıl doyduklarını öğrenmek sizi fazlasıyla alâkadar edecek bir hâdisedir. Yok, eğer siz garsonun uzattığı hesab listesini muazzam bir hâdise telâkki eden insanlar zümresine mensubsanız, gene Bogliyi bilmeğe ve öğrenmeğe mecbursunuz; çünkü siz Bogli'de, paranıza karşılık istediğiniz her şeyi (hiç olmazsa miktar itibarile) mutlaka tedarik edebilirsiniz!

Bogli lokantası, şehrin en merkezi bir yerinde; Braun, Conson, Robinson bulvarlarında, sekizinci caddede kâmdir. Lokantanın salonunda, beherinde altışar masa olmak üzere iki sıra masa bulunmaktadır. Her masanın üzerinde, birer tuzluk ve biberlik bulunur. Elinize biberliği aldığınız zaman, içinden, volkanik tozları andıran mefânkolik, lezzetsiz, ne olduğu belli olmayan bir bulut sütünü yükselir. tuzluğa elinizi sürdüğünüz zaman ise, oradan hiçbir şey dökülmediğini görürsünüz! Beyaz turptan kırmızı su çıkarmasını bilen bir adam bile, Bogli lokantasının tuzluğundan bir zerre tuz elde etmeğe kalksa, mutlaka, tam bir hizmete uğradı.

Kasada, soğuk, sert, ve ağır hareketli Bogli oturur; sizden parayı alan odur. Kürdan yığınının arkasından bakarak, hesabınızı çıkarır, paranızı alır, kusurunu geri verir, ve bir kurbaga gibi kesik kesik, havanın vaziyeti hakkında size birkaç söz söyler.. fakat onun meteorolojik kehanetini tasdik etmekten ilerisine geçmeyiniz! Çünkü siz Bogli'nin ne ahbabı, ne de bir dostusunuz! Siz, buraya gelip karınızı doyuran onun muvakkat bir müşterisiniz. Belki de siz onunla, Cebrailin sizi son öğle yemeğine davet eden bürosuna kadar, bir daha hiç karşılaşmazsınız!

Paramızın üstünü alınız ve oradan

defolup gidiniz! Cehenneme kadar yolunuz var!

Bogli lokantasının müşterilerine iki garson kızla bir «ses» hizmet eder. garson kızlardan birinin adı Elinir. Elin, uzun boylu, güzel, canlı, muhteşem bir kızdır.. gülmekte, sırtıtmakta yekta idi. Bunun soyadına gelince? Bogli lokantasının soyadları, musluğu kadar şöhretsizdi.

İkinci garson kızın adı Tilda idi.. Bu, şişman ve herkesin hoşuna gitmek arzusunun besleyen bir kızdı..

Yukarıda söylediğimiz gibi, Bogli lokantasının müşterilerine hizmet eden üçüncü şahsiyet «Ses» di.. «Ses» görünmezdi.. «Ses» mutvağın içinden gelirdi. Herhangi bir hususiyeti yoktu.. Bu, garson kızların söylediklerini tekrar etmekle iktifa eden, cahil bir Sesdi.

Elin'in güzel olduğunu ikinci bir defa söylemekle sizi bıktırmış olmayacağımı zannederim.. Şayed Elin bir kaç yüz dolarlık kostümler ve robalar giyerek şöhrat pazarına çıksaydı, sizin de aynı şeyi söylemekte acele edeceğinizi eminim.

Bogli'nin müşterileri, genç kızın âdeta köleleri idi. Elin, aynı zamanda altı masanın da hizmetlerini pek âlâ görebiliyordu. Acele işi olanlar, sırf genç kızın muhteşem endamını, çevik hareketlerini seyretmek imkânlarını elde edebilmek için, acele ettiklerini belli etmezler, ve tahammül gösterirdi.. Karnı doyanlar ise, Elinin güneş gibi parlayan tebsümlerinin ışıkları altında biraz daha oturabilmek düşüncesiyle, bir ikinci, bira ve üçüncü yemek daha ısmarlarlardı..

Elin, aynı zamanda, on iki kişiyle birden şakalaşmasını, onlara cevap yetiştirmesini pek âlâ becerirdi.. Genç kızın her gülüşü, âdeta şarapnel misketleri gibi, bir anda bir çok yürekle birer birden isabet ederdi.. Elin bu arada ve aynı zamanda, masalara kızarmış etleri, yemekleri, tatlıları büyük bir ustalık ve süratle götürüp vermek gibi harikalar göstermesini de bilirdi.

Bütün bu yemekler, flörtler, karşı-

Bir gün Mister Siders akşam yemeğine geldiği zaman...

lıklı şakalaşmalar, Bogli müessesesini, Elin'in Madam (*) Rökanye rolünü oynadığı bir nevi salona benzetmekte idi.

Bogli müessesesinin tesadüfî müşterileri Elinin güzelliği karşısında hayran ve mest olurlarken, bu müessesenin daimi müşterilerinin ne hale geldiklerini artık siz tasavvur ediniz! Bu gibiler Eline adeta tapınırlar, ve bu huşusta birbirleriyle rekabete girerlerdi.. Elin, istediği dakika evlenebilir, gelin olabilir.. haftada en aşağı iki defa onu tiyatroya veyahud danslara götürürlerdi..

Tilda ile birlikte kendisine «damızlık» adını taktıkları bir Mister, ona firuze taşı bir yüzük hediye etmişti.. «Küstah» adını taktıkları tamirat a-telyesinde çalışan bir başkası da, ağabeyi dokuzuncu caddede götürü bir tamirat işi alır almaz Eline bir fino köpeği hediye edeceğini vâdetti.. Hergün ispanaklı domuz eti yiyen ve kendisinin borsa simsarı olduğunu söyliyeyen

(*) Madam Rökanye: Paristeki salonuna, zamanın en meşhur adamları devam ettiği meşhur Fransız güzeli; (xIX - XVIII yüz yıl).

bir başkası da Elini (**) «Parsifal» e davet etti..

Elin bu daveti Tildaya anlatırken: — Bu «Parsifal» in nerede olduğunu, buradan kaç kilometre mesafede bulunduğunu bilmiyorum, dedi.. fakat parmağında nişan yüzüğünü görmedikçe seyahat kostümüne bir iğne bile sürmem! Anladın mı? Tildaya gelince..

Dumanla, gevezelikle, lâhna kokularla meşbu Mister Bogli müessesesinin adeta bir facia oynatıyordu.. Kısa ve yassı burunlu, çilli yüzlü, saman gibi sarı saçlı, şişman Tildanın tek bir prestijikârı bile yoktu.. Kurdlar gibi aç oldukları ve yemeklerini dört gözle bekledikleri zamanlarda bile hiç bir erkek Tildanın, lokantanın içinde gidip gelişlerini gözlerle takip etmezdi.. Eline yaptıkları gibi, kimse ona sabahları takılmaz; kimse ona —kelimelerinde bilmediği «bahtiyar» a karşı büyük bir gıpta hissedilen— «Herhalde bu gece evine çok geç dönmüş olacak ki yemekleri bu kadar geç getiriyor!» sözlerini söylemezdi Kimse ona firuze taşı yüzükler hediye etmez, kimse onu o uzak ve esrarengiz «Parsifal» e davet etmezdi..

Tilda iyi bir garsondu; işte Bogli müessesesinin müşterileri de bunun için kendisine tahammül ederlerdi.. Onun masalarında oturanlar, kısa ve yemek listesinden iktibas edilmiş cümlelerle ona hitab ederler, tatlı, baygın uzun cümlelerini, Elin için saklardı..

Tildanın müşterileri, masalarında kıpır kıpır kıpırdanırlar, ve yaklaşmakta olan Tildanın arkasında, yemekte oldukları alelade yemekleri, güzelliğiyle birer cennet yemeği haline çevirecek olan Elini görmeğe çalışırlardı..

Tilda, arkadaşı Eline sağdan soldan iltifatlar, prestijler yağarken, oynamaya mecbur olduğu çile çekmeğe mahsus çirkin insan rolünden hiç de şikâyetçi olmuyordu.. Kısa ve yassı burun, Yunan biçimi küçük buruna mutlak o-

(**) Parsifal: Wagner'in bir operası.

arak bilet etmişti. Çünkü Tilda, Elinin arkadaşı idi. Ve arkadaşının; erkeklerin dikkatini, dumanı üstünde böreklerden, limon dondurmalarından çeşerek, yürekleri nasıl fethettiğini gördükçe seviniyordu. Fakat en çirkin kızların bile çilli derileri ve samanı andıran saçları altında, pek derinlerde, ancak kendilerini aramağa gelecek olan kalblerinin hâkimine dair ne tatlı hülyalar gizlidir!

Bir sabah Elin, gözünün altında hafif bir morlukla işe geldi. Ve bunun sebebini arkadaşına şöyle izah etti:

— Dün gece, işten dönerken küstahın biri, yirmi üçüncü caddede peşime takıldı. Ben onu kovdum, o da kaybolur gibi oldu.. Halbuki gizliden gizliye peşimde imiş!.. On sekizinci caddede çıktığım zaman gene bana sarkıntılık etmeğe başladı.. Ben, gerisin geriye dönerek herifin suratına bütün kuvvetimle bir tokat aşkettim.. o da intikamını almak için, bana şu gördüğün morluğu hediye etti.. nasıl Til, çok çirkin duruyor mu? Saat dokuzda çay içmeğe geldiği zaman Mister Nikolsonun hiç de bunu görmesini istemiyorum..

Tilda, arkadaşının bu sergüzeştini büyük bir hayranlıkla dinledi.. halbuki hayatta hiç bir erkek onun peşine takılmamıştı.. Kendi gecenin herhangi saatinde olursa olsun caddelerde her tehlikeden masundu.. Bir erkeğin insanı takip etmesi, sonra aşkına bir delil olmak üzere gözünün altına bir morluk yadigar bırakması, kim bilir ne tatlı bir şeydi!

Bogli lokantasının müşterileri arasında, bir çamaşçı dükkânında çalışan Mister Siders isminde birisi vardı. Mister Siders, zayıf, kumral bir adamdı. İnsanın üzerinde, yeni yıkanmış ve kolalanmış bir gömlek tesirini yapıyordu. Siders fevkalâde mahcup bir adamdı.. Bundan ötürü de Elinin dikkatini celbetmesine imkân yoktu.. Kendisi de bunu hissettiği için olacak, daima Tildanın masalarında oturur, ve sessizce yemeğini yedi.

(Devamı 14 üncü sayfada)

Toriğin yanına kadar geldi ve titriyen bir sesle:

— Evlâdım! dedi. Muskânı unutma, boynuna as. Sonra abdest al, oku, öfle, evden öyle çık. Gönülceğinizi de geniş tut. Zinhar meydana besmelei şerifesi çıkma, e mi?

— Olur, anne hanım! Dediklerini yaparım. Hakını helâl et.

Kocakarının gözleri doldu.

— Aman! Helâl olsun! dedi. Velâkin bu sözlere şimdilik ne lüzüm var? Elinde silâhın olduktan sonra, evvel Allah hiç bir korkun olmasın. Gelir, geçer.. sen hayvanı bir hamlede yere seversin. Bilmez miyim seni ben?

Torik belediye reisinin hediyesini analığına gösterdi:

— Silâha kitaksi! Çarşıkapısındaki Kâmil ustan; kebab şişleri bundan daha kavirdir. Ne yaparsın? Artık almamızda yazılı ne ise o olur.

Garib olarak, Toriğin içinde korkudan eser dahi kalmamıştı. Anbean karşısına çıkacak ölüm tehlikesile bayağı alay ediyordu. Zaten bu necib ruhlu Türk çocuğu daima böyle idi. Önce, her insan gibi, içine bir ürkeklik, bir endişe gelirdi. Lâkin tehlike bir defa iyiden iyi belirdi, tahakkuk etti mi idi, o zaman aslan kesilir, ölümü mercede istihkar ederdi.

Öğle yemeğini bekçi erkence getirip önüne koydu. Bu, hassaten o gün için gayet hafif tertib edilmişti: Koyuca bir et suyu, küçükük bir bonfile, bir tek de kan portakalı.

Eti yerken, Torik alay etti:

— Hayvan benim sığır et yediğini duymasın; intikam almağa kalkar! Kan portakalını da manalı buldu.

— Acaba bizden önceki hangi enainin kanile sulanmış bunun ağacı? diye

YAZAN: Ercümen Ekrem Talu

sordu.

Saat tam birde, kapının önünde mükellef bir otomobil durdu. Belediye reisi, ünlü pehlivanı aldırmağa göndermişti. Odada bulunan Takvor pence-den eğildi sokağa baktı:

— Uuuh! dedi. Dışarı maşer gibi kalabalıktır. İğne atsan yere dokan mayacak. Bunlar hepisi de Torikzademe alkış tutmağa gelmişlerdir. Nah, bak; bekoorlar.

Vakit gelmişti.

Ahali sokakta sabırsızlanıyor, sesler yükseliyordu. Torik Necmi merdivenleri sükn ile indi. Kapının eşiginde gözükür gözükmez, kalabalığın arasından bir alkış tufanıdır koptu. Bin ağır birden haykırdı:

— Eviva!

Takvor Toriği dürttü:

— Selâm veresin! Bir cevap edesin! Öyle icab edoor.

Bu ikaz üzerine Torik, göğsünün var kuvvetile bağırdı:

— Yuuh, enayiler.

— Eviva!

Otomobil, içerisinde günün kahramanı yavaş yavaş hareket etti. Halkı güçlükle yarıyor, güreş meydanına doğru ilerliyordu.

Toriğe, o gün için, yarıları püsküllü, dizkapaklarına kadar irin dardaracak bir ipek çakşır, beyaz ip çorablar, gene püsküllü dar bir ceşen giydirmişler, beline de al bir kuzk sarmışlardı. Kara yağuz çehresile, bu kıyafet ona pek de yakışmış idi.

Yanında, belediyeden mihmandar olarak tayin edilmiş, müteakid toradorlardan biri vardı. Arkadan gelen bir arabada, Gurabi efendiye, karısını, Tokvoru ve bu tarihteki günde hazır bulunmak şerefine dilemiş olan, topal bekciyi taşıyordu.

Muayyen güreş vaktine yirmi dakika kalarak, alay meydanın büyük şeref kapısından içeriye girdi. Seyirci yerleri adam almıyordu. Her taraf dol-

ları anlatmak suretile seyircileri oyalamağa uğraşıyorlardı.

O gün orada göze çarpan başka bir hususiyet daha vardı: Ön sıralarda kimse oturtulmamış, silâhı nöbetçiler dikilmişti. Güreşin her zamankinden daha çetin olacağına, çıkacak boğanın başka hayvanlardan daha azgın, daha yaman olduğuna delâlet edebilen bu tedbiri halk protesto ediyor, lâkin kimseye dinlettiremiyordu.

Derken, vakit geldi. Güreş meydanının kampanası ağır ağır çaldı. Pika-dorlar ile Banderillerolar ciddi tavırlarla, birbirleri ardınca meydana gelip yerlerini aldılar.

Vazifeleri, hayvanı hamle esnasında kudurtmak ve şaşırtmak olan bu adam-

ların vaziyeti de oldukça tehlikeli ve cesaretleri takdire şayan olduğu halde kimse alkışlamıyor, kendilerine asla ehemmiyet vermiyordu.

Nihayet Torik Necmi göründü. Ahali çığm gibi üstüste yığılarak, haykırarak, çarpınarak, günün kahramanını selâmladı. O da mukabelede bulundu.

Sonra tekmi meydanı doladı. Aldığı ders mucibince, belediye reisinin ve valinin locaları hizasına gelince, yerlere kadar eğilerek, güreşin başlaması için izin istedi. Aldığı işaret üzerine de tam orta yere kadar gelip, durdu.

Yüreği oynamıyor değildi. Yanına varılıp da dikkatle yüzüne bakılmış olsaydı, renginde hafif bir uçukluk, dudaklarında bir titreme sezilirdi. Maa-mafih, üstüste - tenbih hilâfına - yurvarladığı konyak sayesinde temkinini muhafazaya çalışıyordu. Elinde belediye reisinin hediyesi olan kısa meçi tutuyordu. Bununla beraber de, her ihtimale karşı, ve herkesten gizli olarak, bir gün evvelinden satın aldığı toplu tabancayı da pantolonunun yan cebine yerleştirmişti.

Durduğu noktanın hemen karşısına tesadüf eden toril (ahır)ın kapısı açıktı. Bütün nazarlar heyecanla oraya dikilmişti. Bir iki dakikadan fazla sürmeyen bir intizarı müteakib, içeriden boğa çıktı. Bir boğa ki, Allah boğa eyliye!

Deris kemiklerine yapışmış, hem de eğrelî gibi duruyordu. Gözleri adeta cam gibi, fersiz, sönüktü. Bacakları tutmuyor, kuyruğu ardında cansız gibi sarkıyordu. Ahırdan dışarıya isteksiz bir halde çıktı.. durdu.. etrafına bakındı. Fakat bu bakışta, azgın bir hayvandan ziyade, imdad dilenen bir âciz insan hali vardı.

Torik onun bu vaziyetini büsbütün başka türlü izah etti.. yumuşak atan tekmesi pek olduğunu hatırladı; ve bidedayetteki bu durgunluğu hayra yorum-

(Arkası var)

«Son Posta» nun macera romanı: 23

İlk Türk kadın casusu

Yazan: Ziya Şakir

Kuru yüzlü bir ihtiyar

Luna sözünü ikmal edemedi. Karşısında duran büyük aynada, arkamda kalan kapıdan giren bir hayal teressüm etti.

Ben, bunu görmemiş gibi davrandım... Luna, elimi bıraktı. İleri doğru bir adım attı. Çok fasih bir İngilizce ile:

— Mister Klu! Size, arkadaşım, mademazel Frizayı takdim edeyim.

Diye, mırıldandı.

Birdenbire geri döndüm. Uzun boylu, çok itina ile giyinmiş, kuru yüzlü, sert bakışlı bir ihtiyarla karşılaştım.

İhtiyar bir ölü eli kadar solgun ve soğuk elini bana uzattı. Sakin, tatlı bir sesle söze başladı:

— Mis Frizayı gördüğüme, çok memnun oldum. Davetimize geldiğinden dolayı da teşekkür ederim. Kendisi ile serbestçe görüşmeyeceğimize pek teressüf ederim... Buyurun, yemek odasına geçelim...

Luna, bu sözleri tercüme ederken, ben gene saf kız rolü oynamakta devam ediyordum. Böyle merasime alışık olmayan bir insan mahcubiyeti gösteriyordum.

Biz, tam yemek odasına girerken, karşındaki kapı açıldı. Nizameddin, odanın ortasına kadar gelerek ellerini uzattı, bizi karşıladı.

Masadaki sandalyalardan birini gösterdi. Bana, yerimi takdim etti.

Mister Klu denilen ihtiyar sağma, Luna soluma, Nizameddin de karşıma geçti.

Benim yüzüm, tamamen pencerele rin aydınlığına gelmişti. Derhal anladım ki, çehrem dikkatle tedkik edilecekti.

Sofra, mükemmelen tanzim edilmişti. Yemekler de, fevkalâde nefisti. Herkesin aklıktan kırıldığı bir zamanda, böyle bir ziyafet verebilmek için, pek çok masraf ihtiyar etmek gerekti. Bundan anlaşılıyordu ki; beni tamamilen elde etmek isteyenler, parayı su gibi akıtan insanlardan mürekkebdü.

Gerek mister Klu ve gerek Nizameddin, çok ihtiyatlı davranıyorlardı. Lunanın tercümanlığı vasıtasıyla bana, hayatıma dair bir takım sualler soruyorlardı.

Kendi aralarında da daima İngilizce konuşuyorlar, afaki şeylerden bahsediyorlardı.

Yalnız, Nizameddinin gözleri, sık sık üzerimde dolaşıyordu. Ve onun korkmuş gözlerindeki meftuniyet ifadesi, gittikçe artıyordu.

Vaziyetten anladığım şu olmuştuk... Bu casus şebekesini, mister Klu denilen o ihtiyar idare ediyordu. Nizameddin de bu şebeke içinde, herhalde en yüksek rolü oynuyordu.

Yarım saatten fazla devam eden yemek bitmişti. Nefis meyvalar getirildi.

Luna, bana İspanyadaki bir hatıra anlatıyordu. Nizameddin de, mister Klu ile görüşüyordu.

Bir aralık Nizameddin bahsi değiştirdi. Beni kasederek:

— Nasıl buldunuz?

Dedi.

Mister Klu, elindeki elmayı soymakta devam ederek cevap verdi:

— Çok zeki. Fakat henüz, lâyıkile irtulmamış. Lisan bilmemesi çok fevkalâde. Böyle olmakla beraber, hizmetinden pek mükemmel istifade edilebilir...

Kendisini, ikinci sınıf işlerde kullanabilirsiniz.

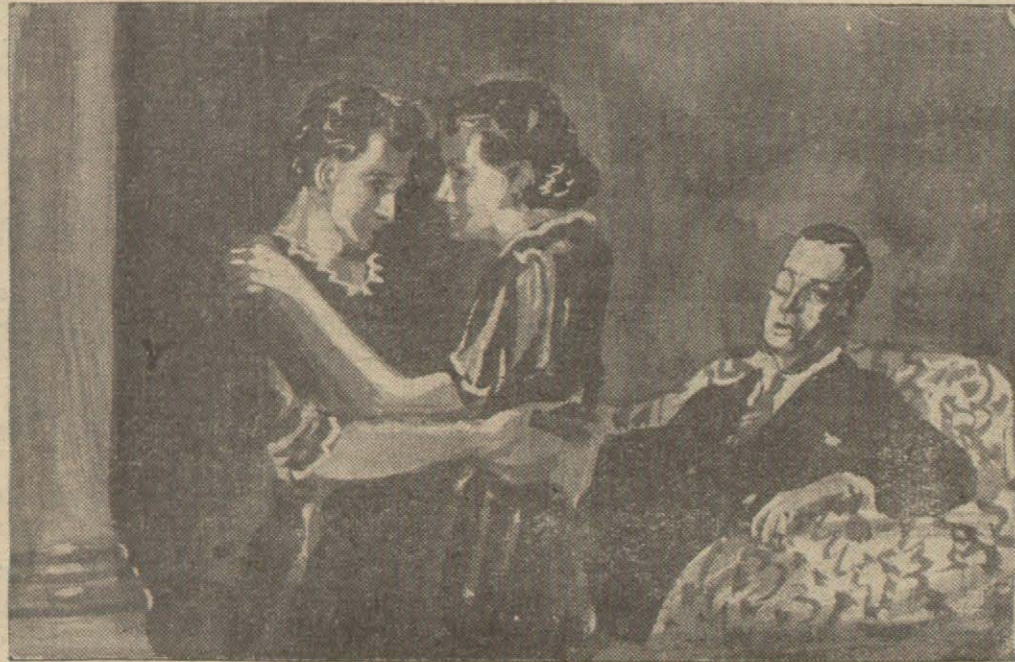
Söz, burada kesildi. Alaturka kahve çaldı.

Mister Klu ayağa kalkarak elini bana uzattı:

— Bazı acele işlerimin tesviyesi için derhal sokağa çıkmaya mecburum. Mister Nizam, burada bana vekâlet eder. İstediginiz kadar burada kalabilirsiniz.

Dedi.

Luna bana bu sözleri tercüme ederken, çıkıp gitti.

Luna yerinden kalktı, boynuma sarıldı

Salona geçtik. Üçümüz, birer koltuğa gömülerek bir tabore etrafında birleştik.

Nizameddin, düşündüklerini Lunaya anlattı. Bazı noktalarda onunla münaakaşalar yaptı. Hiç anlamıyormuş gibi dinlediğim bu sözlerden sonra, Luna bana dönerek konuştukları şeyleri şöylece anlattı:

— Bak, Friza... Artık seninle açıkça konuşmak zamanı geldi. Malûm ya, iyi bir vaziyette değilsin. Bir çok hususlarda, yardım ve himayeye ihtiyacın var. Mes'ud bir tâlih, bunu senin karşına çıkardı. Eğer istersen, bundan iyi bir şekilde istifade edebilirsin... Bunun için de, büyük fedakârlıklara ihtiyac yok. Yalnız, bu Hind prensinin emirlerine, körü körüne itaat edecek sin.

Tam bir saflıklarla dinlediğim bu sözlerle cevap verdim.

— Acaba bu Hind prensi, bana ne gibi emirler verecek?...

— Hiç.. ehemmiyetsiz... Meselâ, dün geceki yaptığım gibi bazı işler..

— Evet amma.. bu işlerin, tehlikeli şekillere girmesinden korkarım. Nitekim dün gece, o sarhoş adamın elinden yakamı pek güçlükle kurtardım.

— Canım her zaman öyle sırasıklara çatmazsın... Çatsan bile, işi zekâ ve maharetinle halledersin... Kadın zekâsının başlıca eserlerinden biri de erkek-

lere pek çok şey vâdetmek, fakat hiç bir şey vermemektir.

— Ah, Luna.. senin kadar becerikli bir kız olmadığuma ne kadar teressüf ediyorum... Korkarım ki, ben bu işleri yalnız başıma yapamıyacağım.

— Korkma, Friza... Ben, daima seninle beraberim. Beraber gezeceğiz. Beraber çalışacağız. Bizim Hindli prens ile de sık sık temas edeceksin.

— Böyle olursa, kabul ederim.

— Haaa.. şimdi aramızda, halledilecek bir nokta kalıyor. Evvelâ şunu söyleyeyim ki, her hususta büyük bir ketumiyet göstereceksin.

— Ooo. Ona emin olabilirsiniz. Anem bana, her şeyden evvel susmayı öğretmişti.

— Sonra, sana verilen emir her nede ibaret ise, yalnız onu ifa edeceksin. O meselâ etrafında, fazla bir şey öğrenmiye kat'iyen heves etmiyeceksin.

— Bu hususta da müsterih olabilirsiniz.

— En mühim şeyi, şimdi söyleyeceğim... Her an, her yerde, seni takip eden iki göz ve seni dinliyen iki kulak olduğuna unutmıyacaksın... Şayed, sana verilen emirleri başka birine ifşa edersen.. veyahud, vakif olacağın sıralardan kendi hesabına istifade etmek budalalığını gösterirsen.. bunun cezası, ölümdür.

(Arkası var)

NEVROZİN

Baş, Diş, Nezle, Grip, Romatizma, Nevralji, kırıklık ve bütün ağrılarınızı derhal keser.

İcabında günde 3 kaşe alınabilir.

SELÂNİK BANKASI

Tesis tarihi : 1883

İdare Merkezi : İSTANBUL (GALATA)

Türkiyedeki Şubeleri:

İSTANBUL (Galata ve Yenice) MERSİN, ADANA Bürosu

Yunanistandaki Şubeleri:

SELÂNİK - ATINA

Her nevî banka muameleleri Kiralık kasalar servisi

İlan Tarifemiz

Tek sütun santiml

Birinci sahife	400	kuruş
İkinci sahife	250	»
Üçüncü sahife	200	»
Dördüncü sahife	100	»
1ç sahifeler	60	»
Son sahife	40	»

Muayyen bir müddet zarfında faclaza mikdarda ilân yaptıracaklar ayrıca tenzilâtli tarifemizden istifade edeceklerdir. Tam, yarım ve çeyrek sayfa ilânlar için ayrı bir tarife derpiş edilmiştir.

Son Posta'nın ticari ilânlarına aid işler için şu adrese müracaat edilmelidir:

Hâncılık Kollektif Şirketi Kabramanzade Hanı Ankara caddesi

"Son Posta" nun siyasi tefrikası : 28

GHANLIHARBİNİN ŞARKA AİD KAYNAKLARI

Yazan: Jean Piehon - Tercüme eden: Hüseyin Cahit Yalçın

1871 den 1875 e kadar Almanların Haydarpaşa - İzmit demiryolunu inşaları

Onur için, Avusturya ve Macaristanı kendi teşebbüsüne teşvik etti. Avusturya ve Macaristanı Selâniğe doğru sevkedecekti. İkinci Guillaume kendisini Habsbourg'ların varisi gibi telâkki ettiği için bu işi pek seve seve yapacaktı. Kezâlik, Almanya Balkan kavimlerinin dostluğunu kazanmak için de her vasıtaya müracaat edecekti. Nihayet, Osmanlı imparatorluğunun resmî bir hâmisî sıfatını alacaktı. Panislâmizmi teşvik ederek, orduyu tensik ederek, Türk kuvvetlerinin seferberliğini ve tahşidatını kolaylaştırmak gayesiyle «bir şimendifer siyaseti» takibi hususunda sultana rehberlikte bulunarak, Osmanlı imparatorluğunu tahkime çalışacaktı.

Maamafih, panjermanistlerin niyetlerine şarka Fransa ile İngilterenin asımdede menfaatlerine cebheden çarpmak, Rus emellerine sed çekmek fikri dahil olmadığı için, müstemleke teşkili mevzuu bahsolmıyacaktı. Resmen, vaktile o kadar mümbit ve meskûn olan, fakat bugün gorak ve metrûk bulunan o muazzam ülkeleri iktisadî bir saha haline kalbilmek tasavvurundan bahsediliyordu. Binaenaleyh umumî menfaat bundan müstefid olacaktı. Ancak iş ilerledikten, yani Alman müstemleke hareketi Mezopotamya bozkırlarına yayıldıktan, demiryolu Basra körfezine vardıkdan sonradır ki Kayzer Osmanlı imparatorluğunun hakiki «suzerain» i kendisi olduğunu beyan edecek ve Orta Asya üzerindeki hukukunu ilân eyliyecekti.

Yirminci asrın fecrinde, panjermanist plânı bol bol tatbikata geçmiş bulunuyordu.

1871 den 1875 tarihine kadar W. von Pressel Türkiye hesabına Haydarpaşa - İzmit hattını inşa etmişti. 1880 de bir İngiliz kumpanyasına terkedilen, biraz sonra Türkler tarafından satın alınan bu hat nihayet, 1888 de, tekrar Deutsche Bank direktörü Alman Alfred Kaullaya satıldı. Deutsche Bank, bundan başka, İzmiti Ankara ile birleştirecek bir demiryolu imtiyazını aldığı gibi sonra bunun Sivas, Diyarbakır ve Musul yolile Bağdada kadar temdidî vâdini de istihsal etti. Ertesi sene, aynı banka «Anadolu şimendiferleri Osmanlı şirketi» ni tesis için Stuttgart'taki Wurtembergische Vereinsbank ile birleşti. Bu bankanın sermayesi Almandı. Bunun üzerine, tasavvur olunan demiryolunun inşası «Anadolu şimendifer inşaatı şirketi» adı verilen bir Frankfurt şirketine tevdi olundu.

Ray 1893 de Ankaraya vardı. Aynı sene subatın 13 ünde, Anadolu şirketi Eskişehir - Konya ve Ankara - Kayseri şubelerinin de imtiyazını istihsal etti. Son parçanın imtiyazında bu hattın Sivas, Diyarbakır ve Bağdada doğru temdidî vâdi de dahildi. Kayseri projesi biraz sonra terkedildi, fakat hat 1895 senesi sonunda Konyaya vardı. Anadolu şebekesi bu suretle, Alman idaresi altında, Alman sermaye ve malzemesile inşa edilmiş oldu.

Bu tam Kayzerin Yakınşarkta panjermanist plânile şahsan meşgul olmağa başladığı devreye tesadüf ediyordu. Onun İstanbula ikinci seyahatinden sonra, Babiâli, 27 teğrisani 1899 da, Anadolu şimendiferleri şirketi müdürü doktor Siemens ile resmî bir mukavelename akdetti. Bu mukavelename Almanyaya Konyadan Basra körfezine kadar bir hattın imtiyazı vâdini veriyordu. Anadolu şirketi birkaç ay evvel de Bosfor üzerinde Haydarpaşa liman ve antrepolarının inşası ve işletilmesi müsaadesini almış bulunuyordu.

Bağdad hattı hakkındaki vâd 1903 de kat'î imtiyaza münkalib oldu. Yolun güzergâhı Ereğli, Adana, Bahçe, Kilis, Harran, Musul, Bağdad, Kerbelâ, Necif ve Basra olacaktı. Maamafih, Basra resmî münthea olarak gösterilmemişti. Yalnız, Basradan evvel sen istasyon olan Zübeyrden bir kol hareket ederek Basra körfezinde Babiâli ile şirket arasında müştereken kararlaşarak bir noktaya vâsil olacağı tesbit edilmişti. İşte, ne şekil-

de olursa olsun, hat Basra körfezine varacaktı. Maraşa, Halebe, Urfaya, Mardin, Erbile ve Hanikine de bir takım kolalar uzatılması düşünülmüştü. Şirket aynı zamanda nehîrler üzerinde gemi işletmek, madenleri işletmek vesaire gibi mühim fevaid de elde ediyordu. Heride, kendi şebekesinden hareketle Mersin ile Trablusşam arasında denize vâsil olacak herhangi bir demiryolunun inşasında şirketin rûçhan hakkı da bulunacaktı. Şirket Bağdada, Basrada ve Basra körfezinde limanlar yapabilecekti. Şirkete senede 15.500 frank kilometre teminatı verilecekti. Hat teminat akçesi tesviye edildikçe, 200 kilometrelik parçalarla birbirini müteakib inşa olunacaktı.

Bu imtiyaz Almanyaya için çok büyük bir muvaffakiyetti. Fakat Rusyanın, Fransanın ve İngilterenin menfaatlerine açıktan açığa mugayirdi. Artık şark meselesinin yeni bir zeyli, Anadolu şimendiferleri meselesi açılmış oluyordu ki milletler arasında uzun bir diplomasi zorlukları serisi tevliid edecekti.

Alman projeleri Rusları endişeye düşürmekten başka bir şey yapamazdı. Bir kere, ticaret bakımından. Çünkü bu projeler Ermenistan, Kafkas ve İran piyasalarını Alman eşyasile doldurmak tehlîkesini arz ediyorlardı. Sonra, siyaset bakımından. Çünkü Moskof yayılması artık ne Ermenistanda, ne İskenderuna, Kürdüstana ve İrana doğru serbest vukua gelebilecekti. Bir de sevkulceş bakımından. Çünkü Anadolu şimendiferi, icabı takdirinde, Osmanlı ordularının Kafkas hududunda tahâşşüdlerini kolaylaştıracaktı.

Binaenaleyh, Rusya Ankara yahud Kayseri yolile Sivas ve Diyarbakura doğru şimendifer yapılması projelerine şiddetle muhalefette bulundu.

(Arkası var)

Güzelliğin Sırrı yok

Sebebi var

RAYOLIN KULLANIYOR

RAYOLIN

Dişleri mikroplardan, çürüklerden, iltihablardan koruyarak sağlamaştırın, hem de minelelerinin bozulmasını ve sararmasını menederek daimî bir güzellikle muhafaza eden asrın en kuvvetli diş macunudur.

Her sabah, öğle ve akşam yemeklerden sonra

RAYOLIN

«Son Posta» nun deniz romanı: 25

Deniz Şeytani

Türkiye çeviren: M. Süreyya Dilmen

Vatandan gelen gemi

Böylece denize inerek ılık kumlar üzerine uzanıp yattım. Geceleyin ise kumlar içine gömülerek mükemmel bir uyku uyudum. Sabah olunca dehşetli bir açlık hissettim. Boş mideye sunulması hayli tehlikeli olduğunu bilmekle beraber etraftaki ağaçlardan topladığım Hindistan cevizlerini yemeğe çalışıyor ve bu sırada ne yapacağımı, ne yapmam lazım geldiğini düşünüyordum ki oraya bir vapur gelip iskeleye yanaştı.

— Phelax, dedim sen bir gemicisin ve işte önünde bir vapur!

Bastonumu kaptım, seke seke sahil kumluklarını geçtim ve iskeleye vardım. Vapur bir İngiliz kömür gemisi idi, hamulesini boşaltmak üzere hazırlanıyordu. Ben doğruca kaptan muavinine gittim ve başıma geleni anlatarak kendi gemilerinde bir iş istedim. Alçı hâlâ bacağında idi ve pantolon bacağının aşağısındaki ayağım koca man bir topuz gibi görünüyordu. Hastanede bulunduğum müddetce ne tıraş olmuşum, ne de saçlarımı kestirmiştim. Binaenaleyh saçlarım bir hayli uzamış ve karmakarışık olmuştu. Suratındaki sakal ise —ne diyeyim— şöyle bir karış olmağa yüz tutmuştu. Yüzüm isç yalı kumları üzerinde güneşlenmekten yanmış, kıpkırmızı bir hal almıştı.

Kendisinden iş istediğim kaptan muavinini şöyle yukarıdan aşağı ve aşağıdan yukarıya beni bir süzdükten sonra:

— Ulan, demisti, senin kendine bakacak halin yok! Nerede kaldı gemide iş göresin.. defol oradan.. haydi yallah!

Hey allahım! İşte böyle bir pis kömür gemisinden bile bu suretle kovulmuşum.

Gemiden kömürü çuvalar içinde çıkarıyorlardı. Bu aralık boş bir çuval ele geçirmiştim. Bu kirli ve kömürlü bir çuval olmakla beraber gene bir (şey) idi.

Ve ben bu (şey) in sahibi bulunduğumdan dolayı sevinç duymuştum. Bu yeni malımı denizde bir güzel yıkayıp temizledim. Geceleyin başımın altına yastık yaptım. Kemerimdeki bıçak hâlâ olduğu yerde duruyordu. Bu bıçakla ve bir zencinin yardımıyla bacağumdaki ve ayağımdaki alçıyı kestim, çıkarırken bacağımın yarı derisi de beraber çıktı. Şimdi bu bacak hattı üstüva güneşinin yakıcı şuaları bu derisi yüzülmüş bacağı yapık dehşetle şişirmiş ve tâ iliklerime kadar işleyen keskin bir acıya da sebebiyet vermişti. Vapurdan aşırıldığı kömür çuvalı o vakit çok işime yaramıştı: Çuvalı, içine soktuğum bacağımın etrafında güzelce sarıp sarmaladım. Bu suretle hem çorap, hem de bir ayağımda ayakkabı vazifesini görüyordu.

Oralarda geçinirken bambu kesen bir zenciye rastlamıştım. Bu bambu kesme işinde ona yardım ettim. Bu hizmetime mukabil adam beni kulübesine götürerek elime altı peni ve yemek için de biraz pişmiş mısır vermişti. Günlerdenberi Hindistan ceviziyle karın doyurmakta olduğumdan bu taze pişmiş ve sıcak mısır bana çok lezzetli gelmişti. O gün ağır tropikal bir yağmur başlamıştı. Geceyi sahilin kumluklarında geçirmek mümkün olmayacaktı. Binaenaleyh geceyi barakasında geçirmeme müsaadesini rica ettim. Adam cağız, tıpkı kömür gemisinin kaptan muavininin yaptığı gibi, beni şöyle baştan aşağı ve aşağıdan başa kadar bir süzdü. Anlaşıyordu ki barakaya almıyacaktı. Bununla beraber palmiye yaprakları ile örtülü bir kulübede geceyi geçirebileceğimi söyledi.

Burası zencinin alâet ve edevatını muhafazaya mahsus kuru bir yerdin. Fakat bütün gece duvarlarda, palmiye yaprakları arasında hamam böceklerinin konuşuklarını ve büyük gemi sıçanlarının da onları kovaladıklarını işitiyordum. Uykuya daldıkça bütün bu

Onlar benim yarıymışan geçmişlerdi, fakat bana hiç bakmamışlardı

mahlûkların yüzümde gezindiklerini hissediyor ve uyanıyordum.

Ne ise uzatmıyayım geceyi yarı uyur, yarı uyanık geçirdim. Ertesi günü patronum olan zenci bana pişmiş mısır verdi. Birlikte bambu kesmeğe gittik.

Bu esnada körfezde yata benzeyen güzel ve beyaz bir geminin sahile yaklaşmakta olduğunu görüyordum.

— Ah yarab, diyordum, böyle lâtif bir gemiye girmek fırsatını elde etseydim!

İsimi bıraktım ve seke seke iskeleye koştum. Gemi hayli yaklaşmıştı. Bu bir harb gemisi idi. Biraz sonra da bayrağını tanıdım. Bu, benim vatanımı temsil eden bayrakta, Alman bayrağı idi. Bu gemi Panther kruvazörü idi.

Hayatımda ilk defa gördüğüm bir Alman harb gemisi idi. Gemi o kadar beyaz, o kadar temizdi ki.. Oh.. vatan! O kadar beyaz ve temiz.. Ben ise o kadar sefil ve aç!.. Ve işte şuracıkta vatanışlarım ve vatanın bir savaş gemisi!

Yaklaşan gemiye bakar ve böyle dü-

şünürken saçlarımı ve traşsız yüzümü karıştırıyor, uğuşturuyordum. Şöyle başımı eğip partallaşmış elbiseme, bacağumdaki kömür çuvalına baktım. Bu kıyafetle vatanımın bir gemisine gidebilir mi idim?

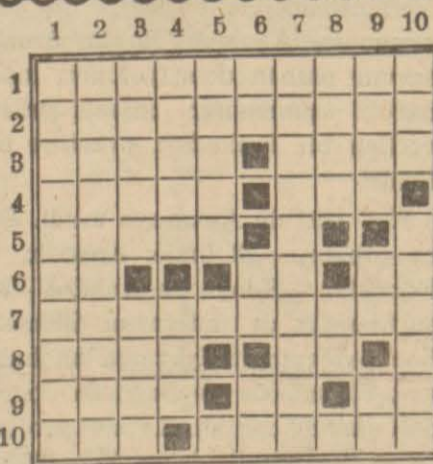
Şimdi yalnız iskeleye dikiliyor ve gemiyi zevkle temaşa ediyordum. Bir aralık beyaz üniformalar içinde iki zabitanın geminin iskelesinden aşağı indiklerini ve iskeleye çıktıklarını gördüm ve vatan dilinin konuşulduğunu iyice duyabilmek için onlara doğru yürüyerek yaklaştım, onu işittiğim zamandır kendimden utandım. Onlar benim yanımdan geçmişlerdi, fakat bana hiç bakmamışlardı bile.

— Phelax, dedim, işte vatanında kalıp da derslerine çalışsaydın belki bunlar gibi olurdu..

O esnada hissettiğim yeis ve elem beni, orada daha fazla kalmaktan menetti. Panthere daha ziyade bakamıyacaktım, çekildim ve kasabanın kıyılarında sefilane dolaşmağa başladım.

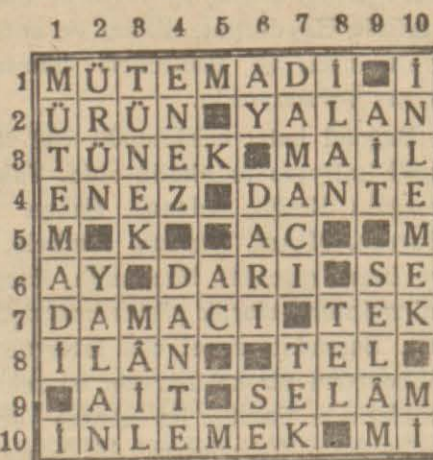
(Arkası var)

Günün Bulmacası

SOLDAN SAĞA VE YUKARDAN AŞAĞI:

- 1 — Evlerin en üst katlarından daha üstteki dar yer.
- 2 — Araba kullanmak.
- 3 — Yaprak - Ceriha.
- 4 — Eskiden sarık yaptıkları bir nevi kumaş - Valide.
- 5 — Bir yerden başka yere götürmek.
- 6 — Tok olmıyan - Bir noça - Hayret edati.
- 7 — Yalancılık.
- 8 — Saha - İsimlerden sıfat yapmak için kullanılan lâhika.
- 9 — Saf - Sonunda bir «le» olsaydı sene - Neft lâhikası.
- 10 — Yapmak «çürümeler için kullanılan» - Kibrit gibi kullanılan.

Evvelki bulmacanın halledilmiş şekli

Bir doktorun günlük notlarından

Zatülcenblere dair

Zatülcenblerin isterse kuru, isterse sulu şekli olsun, veremle alakası mevcut olduğunu söylemiştik. Bu umumiyetle doğrudur. Fakat her zatülcenbin arkasından verem başlayacağını iddia etmek asla caiz değildir. Birçok zatülcenbler var ki tamamille iyi olmakta ve aradan uzun yıllar geçtiği halde hiçbir verem arzısı göstermemektedir. Hatta bunun için bazı büyük doktorlar zatülcenbden tamamen iyi olan hastaların vereme karşı bir nevi muafiyet kesb ettiklerini bile iddia ederler. Muafiyet demek hastalığa karşı mukavemet demektir. Daha doğrusu hastalığı kabul etmemek hali demektir. Filhakika böyle vak'alar çok gördük ve görülmektedir.

Doğrudan doğruya bir zatülcen gibi soğukalgınlığı ile başlayan ve onun gibi devresini geçirecek şifayab olan kuru ve sulu zatülcenblere her zaman ras-gelmekteyiz.

Zatülcenbin hususî bir ilacı yoktur. araza göre tedavi edilir. Nekahatı biraz uzuncadır. Bu nekahat devrini dik-katle takip etmek lazımdır.

Cevap isteyen okuyucularımızın posta-pulu yollanmalarını rica ederiz. Aksi takdirde istedikleri mukabelesiz kalabilir.

DOYÇE ORIENT BANK

Dresdner Bank Şubesi

Merkezi: Berlin

Türkiye şubeleri:

Galata - İstanbul - İzmir

Deposu: İst. Tütün Gümrüğü

★ Her türlü banka işi ★

Bir anlık saadet

(Baş tarafı 12 inci sayfada)

Bir gün Mister Siders akşam yemeğine geldiği zaman ağız bira kokuyordu. Lokantanın içinde, iki - üç müşteriden başka kimsecikler yoktu.. Mister Siders yemeğini bitirince ayağa kalktı. Tilda'yı herhangi bir teklif ve te-kellüfe lüzum görmezsizin öptü ve hiç bir şey olmamış gibi sokağa çıktı.. Kendi dükkânına gidecek yerde, biraz eğlenmek ve vakit geçirmek üzere şehrin eğlencesi bol olan cihetine doğru yürüdü.

Tilda, birkaç saniye, âdeta donmuş gibi hareketsiz olarak yerinde durdu. Sonra, Elinin kendisini parmağıle tehdid ettiğini gördü ve şunları söylediğini işitti:

— Aferin yaramaz Tii! Meğer sen saman altından su yürütürmüşün de haberimiz yokmuş! Sen yavaş yavaş tehlikeli bir hal alıyorsun.. Sevgilim, artık bundan sonra sana dikkat etmeğe mecbur olacağım!

Yavaş yavaş kendine gelmekte olan Tilda'nın kafasına yepyeni bir fikir geldi.. O, bir an içinde, hakir, ehem-miyetsiz bir kız olmaktan çıkmış, kudretli Elin gibi Havvanın bir kızı olu-vermişti.. Artık şimdi o da, eski Romanın aşk ilhamlarından Kupidon'un oklarına mükemmelen bir hedef teşkil edebilirdi..

Aşkın ateşile yüreği tutuşan Tilda çamaşurcu dükkânında vukua gelen mu-cizeyi burada vücutte getirmişti: O, kızın üstündeki onu çirkin gösteren li-bası soymuş, yıkamış, kurutmuş, ütö-lenmiş, kolalamış, ve sahibine, Venüse yaraşan harikulâde bir libas halinde iade etmişti..

Tildanın yüzündeki çiller, utangaçlıktan doğma pembeliğin altında kayboldular.. Gözleri, ilâhî bir ışıkla yan-mağa başladılar.. Şimdiye kadar Elini bile böyle alenî olarak lokantada hiç kimse kucaklamamış, hiç kimse öpmemişti..

Tilda kendisini teshir eden bu sırrını gizleyemedi. Müşterilerin nisbeten az olduğu bir zamanı kolliyerek Bogli'nin bulunduğu pencereye yaklaştı. Gözleri, birer kor gibi yanyordu. Sesindeki gurur ve azametini hissedil-memesine çalışarak:

— Bugün müşterilerden biri beni tahkir etti, dedi. Herkesin önünde belimden yakalıyarak beni öptü..

Bogli, işgüzar tavrını takınarak: — Ya, öyle mi dedi? Gelecek haftadan itibaren, haftalığına bir dolar zam ediyoruz.

Tilda, ögle yemeğinde, kendi müş-terilerine, hâdiseyi büyütmeye, büyük göstermeğe lüzum görmiyen mütevazî bir insan edasıle:

— Dün lokantada müşterilerden biri beni tahkir etti, dedi. Belimden kucaklıyarak öptü..

Müşteriler, Tildanın bu itirafını muhtelif şekilde tefsir ettiler: Kimisi bu sözleri hiç inandı. Kimisi de onu tebrik ettiler.. Bazıları işe, şimdye kadar ancak Eline lâyük gördükleri bir şaka tufanına onu boğdular..

Tildanın yüreği gittikçe büyüyor-du. Yıllardan beri bir serseri gibi yürüdüğü yeknasak ve kurşun düzlükte, artık romantik bir insana aid şatonun kulelerini farketmeğe başlamıştı..

Mister Siders iki gün hiç görünmedi.. Bu zaman zarfında Tilda, kendi-sine iltifat edilen bir kadının rolünü iyice benimsedi.. Kordelâlar satın al-dı; saçlarını tıpkı Elin gibi taradı. Be-linin kayışını iki düğme fazla sıktı.. Yüreğinde, heyecanlı fakat tatlı bir korku duymağa başladı: Ya şimdi kapı açılır da Mister Siders içeri girer ve ki-za (yani kendisine) tabanca ile ateş ederse? Muhakkak Siders kendisini çid-rasıya seviyordu. Halbuki bu çilgin âşuklar ne kadar da kısıncak oluyorlar! Eline bile, şimdye kadar tabanca ile ateş etmemişlerdi! Tilda, bir hayli dü-şündükten sonra, galib bir ihtimalle Sidersin kendisine tabanca çekmeye-ceğine karar verdi.. Çünkü o, yani TIL-da, Elinin sadık bir arkadaşı idi.. ve hiç bir hususta Elinin ifleri gitme-miştii.. Binaenaleyh tabancaya hak ka-zanacak bir hareketi de olamazdı..

Üçüncü günü, tam saat dörtte Si-ders görüldü.. Tildanın kalbi duracak gibi oldu.. genç kız, hardal boşaltmak-ta olduğu kaşığı göğsüne bastırdı. Sağ-

larında kırmızı bir kordelâ, boynunda, sekizinci cadedden satın alınmış bir Venüs resmi, ve ortasında gümüştan bir kalb timsali olan, mavi inciden bir gerdanlık vardı.. Mister Siders kupa-mızı ve fevkalâde mahoupdu. Bir eli - ni pantolonunun cebine, diğer elini de masaya dayayarak:

— Mis Tilda, dedi, geçen akşam yaptığım hareketimden ötürü affınızı rica ederim. Ben o akşam çok sarhoşum.. Esasen böyle olmasaydı o çirkin hare-keci yapmağa imkân yoktu. Sarhoş ol-masaydım, hiç bir kadına karşı bu tarzda bir harekette bulunamazdım.. Mis Tilda, beni affedeceğinizi ve kendime hâkim olduğum takdirde böyle bir şey a-la yapmıyacağıma itimad edeceğinizi umarım.

Mister Siders, bu çok nazik «af ta-lebi» inden sonra, yemeğini yedi, ve yüreği hafiflemiş bir halde sokağa çıktı.

Fakat zavallı Tilda, paravannın arkasında, başını masanın üzerine bir yağ-parçasile kahve fincanları arasına ko-yarak ağlamağa, hıçkırmağa, ve ken-disi gibi samân saçlı, yassı burunlu ku-ların çile doldurmağa mahkûm olduk-ları yeknasak ve kurşun düzlüğe dö-n-meğe başladı..

Başındaki kırmızı kordelâyı parça-ladı ve yere attı. Şimdi artık Siders-ten bütün ruhile nefret ediyordu. Genç kız, Sidersin öpücüğünü, sihirli ve ef-sanevi bir âleme giden yolu bulmağa vâdeden ve şimdye kadar uyuyan saat-leri harekete getirecek olan sihirli pren-sin öpücüğü gibi kabul etmişti..

Meğer bu öpücüğe sarhoşmuştu! Ve hiçbir şeyi de vâdetmiyormuştu! Ve hoş gürlütüden ürken ef-sanevi âleme kapılarını açmadı.. Şimdi Tilda, ebe-diye «uyuyan güzel» rolünü oynama-ğa mahkûmdu..

Fakat... Henüz her şeyi mahvolma-mıştı.. Elinin kolları onu kucakladı.. Tildanın elleri, arkadaşının sıcak yü-cüdünü buluncuya kadar masanın üz-e-rinde, tabaklar, bardaklar arasında do-laştı..

Arkadaşının ruhi hâletini pek de kavrayamıyan Elin:

— Müteessir olma Tii, dedi. Bu turp-suratlı, çamaşur tokacını andıran herif buna değmez! O centilmen değil, bir centilmen müsvedesidir. O hakikî bir centilmen olsaydı gelip de af diler mi idi?

YARINKİ NÜSHAMIZDA:

Vanka'nın mektubu

Çeviren: Faik Berçmen

Nöbetçi eczaneler

Bu gece nöbetçi olan eczaneler şunlar-dır:

İstanbul cihetindekiler:
Aksarayda (Sarım), Alemdarda (Sırrı Asım), Beyazıda (Asador), Samatya - da (Teofilos), Eminönünde (Amınyas), Eyübdede (Arif Beşir), Fenerde (Emilya - di), Şehreminde (Nâzım), Şehzade - başında (İ. Halli), Karagümrükte (Ke-mal), Küçükpazarda (Yorgi), Bakırkö - yünde (Merkez).

Beyoğlu cihetindekiler:
İstiklal caddesinde (Kanzuk), Dalre - de (Güneş), Topçularda (Sporidis), Şiş - lide (Nizameddin), Tarlabaşında (Nü - had), Şişlide (Halk), Beşiktaşta (Süley - man Receb).

Boğaziçi, Kadıköy ve Adalar'dakiler:
Üsküdar'da (Selmîye), Sarıyerde (Ce - man), Kadıköyde (Saadet, Osman Fu - lûsi), Büyükdada (Halk), Heybelide (Halk).

Bakırköy Tapu Memurluğundan:
Bakırköy kazasının Büyükhalkalı köyün - de Saray mahallesinin Harib B. caddesinde 72 No. 11 ev Ali oğlu Bekir'in 16 seneden - beri bilâsen ve bilânıza tasarrufunda bu - lunduğu iddiasıle ve Tapu senedi taleble vâki müracaatine binaen bu ayın onuncu - curaratesi günü mahallen tetkikat yapıla - cağandan bu hususta bir itiraz ve iddiası olanların tetkikat gününden evvel datroye müracaat ve itirazını bildirmesi lüzumu ilân olunur.

Dr. HAFIZ CEMAL

(Lokman Hekim)

Dabliyye mütehassısı: Pazardan maada hergün (2 - 5) Divanyolu numara 104, ev te - lefonu 22398 - 21044

ADEMI İKTİDAR ve BEL GEVŞEKLIĞİNE KARŞI HORMOBİN

Tabletleri her eczanede arayınız. (Posta kutusu 1255 Hormobin)

İhissarlar U. Müdürlüğünden :

Cinsi	Mikdarı	Muhammen B. beheri tutarı		%7,5 teminat Lira Ku	Eksiltmenin saati
		L. K.	L. K.		
Mühür kurşunu	1500 kilo	— 32	480 —	36 —	14
Araginal	400 litre	1. 50	600 —	45 —	14,30

I — Nümunesi evsafında 1500 kilo mühür kurşunu ile şartnamesi mucibince 400 litre Aragonal açık eksiltme usulü ile satın alınacaktır.

II — Muhammen bedelleriyle muvakkat teminatları hizalarında gösterilmiştir.

III — Eksiltme 14/XII/938 tarihine rastlayan Çarşamba günü hizalarında yazılı saatlerde Kabataşta Levazım ve Mübayaat şubesindeki alım komisyonunda yapılacaktır.

IV — Şartnameler parasız olarak hergün sözü geçen şubeden alınabileceği gibi nümuneler de görülebilir.

V — İsteklilerin eksiltme için tayin edilen gün ve saatlerde % 7,5 güvenme paralarıyla birlikte yukarıda adı geçen komisyona gelmeleri ilân olunur. (8634)

Cinsi	Mikdarı	Muhammen B. beheri tutarı		%7,5 teminat Lira Ku	Eksiltmenin saati
		lr. kr.	lr. kr.		
Ebise ve kasket	195 Takım	21. —	4095. —	307.13	açık 14. —
Pafto	69 Adet	15. —	1035. —	77.72	14. 30
İskarpin	213 Çift	4. 10	873. 30	65.50	pazarlık 15.

I — İdaremiz müstahdemini için yukarıda cins ve mikdarı yazılı üç kalem eşya nümune ve şartnameleri mucibince hizalarında gösterilen usullerle satın alınacaktır.

II — Muhammen bedelleriyle muvakkat teminatları hizalarında gösterilmiştir.

III — Eksiltme 15/XII/938 tarihine rastlayan Perşembe günü hizalarında yazılı saatlerde Kabataşta Levazım ve Mübayaat Şubesindeki Alım Komisyonunda yapılacaktır.

IV — Şartnameler parasız olarak hergün sözü geçen şubeden alınabileceği gibi nümuneler de görülebilir.

V — İsteklilerin eksiltme için tayin edilen gün ve saatlerde % 7,5 güvenme paralarıyla birlikte yukarıda adı geçen komisyona gelmeleri ilân olunur. (8662)

I — İdaremizin kutu fabrikasında halen mevcut olanlarla birlikte mayıs 939 gagesine kadar birikeceği tahmin edilen 20,000 kilo düz kapak tahtası açık arttırma usulüyle satılacaktır.

II — Muhammen bedeli beher kilosu 3,66 kuruş hesabile 732 lira ve % 15 teminatı 110,30 liradır.

III — Arttırma 15/XII/938 tarihine rastlayan Perşembe günü saat 16 da Kabataşta levazım ve mübayaat şubesinde müteşekkil satış komisyonunda yapılacaktır.

IV — Nümuneler Cibaliçe kutu fabrikasında görülebilir.

V — İsteklilerin arttırma için tayin edilen gün ve saatte % 15 teminatlarla birlikte yukarıda adı geçen komisyona gelmeleri ilân olunur. (8664)

I — Şartnamesi mucibince 3000 kilo arab sabunu eksiltme usulüyle satın alınacaktır.

II — Muhammen bedeli beher kilosu 90 kuruş hesabıyla 2700 lira ve muvakkat teminatı 202,50 liradır.

III — Eksiltme 20/XII/938 tarihine rastlayan Salı günü saat 14 de Kabataşta Levazım ve Mübayaat Şubesindeki Alım Komisyonunda yapılacaktır.

IV — Şartnameler parasız olarak hergün sözü geçen Şubeden alınabilir.

V — İsteklilerin eksiltme için tayin edilen gün ve saatte % 7,5 güvenme paralarıyla birlikte yukarıda adı geçen komisyona gelmeleri ilân olunur. (8833)

I — İdaremizin Yavşan ve Çamaltı tuzlaları için memur, amele ve lüzumunda hafif yük naklinde kullanılmak üzere satın alınacağı ve 26/X/938 de ihale edileceği ilân edilen 2 adet kamyonetin muhammen bedeli tezyid edilerek yeniden ve pazarlık usulüyle eksiltmeye konmuştur.

II — Her ikisinin muhammen bedeli 6000 lira ve muvakkat teminatı 450 liradır.

III — Eksiltme 19/XII/938 tarihine rastlayan Pazartesi günü saat 14,30 da Kabataşta Levazım ve Mübayaat Şubesindeki Alım Komisyonunda yapılacaktır.

IV — Şartnameler parasız olarak hergün sözü geçen Şubeden alınabilir.

V — Eksiltmeye ştirak etmek isteyenlerin kataloglarıyla karoseri şekli ve dahili taksimatını gösterir bir plân ile benzin sarfiyatını gösterir fenni tekliflerini ihale gününden 5 gün evveline kadar İhissarlar Tüz Fen Şubesine vermeleri lazımdır.

VI — İstekliler pazarlık için tayin edilen gün ve saatte % 7,5 güvenme paralarıyla birlikte yukarıda adı geçen komisyona gelmeleri ilân olunur. (8855)

İstanbul Belediyesi İlanları

Belediye vergi ve resimleri kanununa tevfikane tahakkuk ettirilerek tahsil edilmekte olan levha, ilân, tente ve siper resimleri için 938 senesi taksit zamanı Daimi Encümen tarafından kânunuevvel sonu olarak tesbit edilmiş olduğundan alâkadarların malûmu olmak üzere keyfiyet ilân olunur. (8772)

Senelik muhammen kirası İlk teminatı

Beyazıtta Çarşıkapı mahallesi tramvay caddesi sokağında (Merzifonî Kara Mustafapaşa) sebili. 100 lira 7,50

Kadıköyünde Caferpaşa mahallesi Muvakkithane sokağında 3 numaralı dükkân. 360 lira 27,00

Yukarıda semti, senelik muhammen kiralari yazılı olan mahaller teslim tarihinden itibaren birer sene müddetle kiraya verilmek üzere ayrı ayrı açık arttırma mayaya konulmuştur. Şartnameleri Levazım Müdürlüğünde görülebilir. İstekliler hizalarında gösterilen ilk teminat makbuz veya mektubule beraber 15/12/938 Perşembe günü saat 14 buçukta Daimi Encümeninde bulunmalıdırlar. (B.) (8669)

Bir kiralık kasa her türlü kıymetlerinizi korur!

HOLLANDSCHE BANK-UNIE N.V.

SAĞLIĞINIZI KORUYUNUZ:

KANZUK MEYVA TUZU

En hoş ve tabii meyva usarelerinden yapılmıştır. Taklid edilmiş kabul olmayan bir fen harikasıdır.

İNGİLİZ KANZUK ECZANESİ BEYOĞLU - İSTANBUL

ROMATİZMA
LUMBAGO
SİYATİK

SILKO

En çabuk
ve en emin
bir surette
tedavi eder.

DENİZBANK

SATILIK BEKÇİ DUBASI

Kasımpaşada Cami altındaki atelyemiz önünde bulunan bekçi dubası 8/12/1938 günü saat on beşte pazarlıkla satılacaktır. Pazarlık Tophanedeki Deniz hanında Materyel şubemizde yapılacaktır. İstekliler şeraiti öğrenmek üzere hergün mezkûr şubeye müracaat etmelidirler.

Devlet Demiryolları ve limanları işletmesi Umum idaresi ilânları

Muhammen bedelleriyle mikdar ve vasıfları aşağıda yazılı 2 grup malzeme her grup ayrı ayrı ihale edilmek üzere hizalarında kayıtlı gün ve saatlerde Haydarpaşada gar binası dahilindeki komisyon tarafından kapalı zarfla eksiltmeye konmuştur. Bu işe girmek isteyenlerin her grup hizasında yazılı muvakkat teminat ve kanunun tayin ettiği vesaik ve teklif ve kataloglarını muhtevi zarfların eksiltme günü saatinden bir saat evveline kadar Haydarpaşada gar binası dahilindeki komisyon reisliğine vermeleri lazımdır.

Bu işe aid şartnameler komisyondan parasız olarak dağıtılmaktadır.
1 — 5 aded 4-5 Kg. karpitlik seyyar yüksek tazyik asetilen cihazı: Muhammen bedeli 1110 lira ve muvakkat teminatı 8325 kuruş olup kapalı zarfla eksiltmesi 15/12/938 Perşembe günü saat 15 de yapılacaktır.

2 — 10 aded 8-10 Kg. karpitlik seyyaryüksek tazyik asetilen cihazı: Muhammen bedeli 2900 lira ve muvakkat teminatı 217½ lira olup kapalı zarfla eksiltmesi 15/12/38 perşembe günü saat 15,30 da yapılacaktır. (8523)

Komisyonumuzda mevcut proje ve fenni şartnamelerine göre ve (15540) lira 98 kuruş muhammen bedel ve vahidi fiat esaslı üzerinden Ödemişte yaptırılacak yolcu binasile bu binaya aid elektrik su ve lağım tesisatı işi 7/12/938 tarihine müsadif Çarşamba günü saat 16 da Alsancakta 8 ci işletme binasında toplanacak komisyon tarafından kapalı zarf usulüyle ihale edilecektir.

Bu işe girmek isteyenlerin (1165,57) lira muvakkat teminat vermeleri ve kanunun 4 cü maddesi mucibince işe girmeye mani kanunî halleri bulunmadığına ve kanunî ikametgâhı gösterir beyannameleri ve eğer istekli bir şirket ise şirketin sicille kayıtlı ve halen faaliyette bulunduğu dair alâkadar makamdan alınacak bir vesika şirket sirküleri ve şirket namına hareket edenin noterlikten musaddak şirketin vekâletnamesi ve teklif mektupları aynı gün saat on beşe kadar komisyon reisliğine vermeleri veya posta ile taahhüdü olarak göndermeleri lazımdır. Postada vukubulacak teahhürattan mes'uliyet kabul edilmez. Bu iş için ehliyet vesikasına lüzum yoktur. İnşa edilecek binaya aid kroki ve şartnameler beşer lira mukabilinde Ankarada ikinci işletme, Haydarpaşada birinci işletme ve İzmirde sekizinci işletme veznelerinde satılmaktadır. (8546) (4135)

ZENITH

En eski ve halihazırda en mükemmel ve dünyanın her tarafında en fazla aranan radyodur. Yalnız Beyoğlunda BAKER Mağazalarında satılmaktadır.

Akba kitab evi

Her dilden kitab, gazete, mecmua, mektep kitaplarının ve kırtasiyenin Ankara satış yeridir. Undervud makinesinin acentasıdır.

Göz hekimi

Dr. Murad Rami Aydın

Taksim — Talimhane. Tarlabası caddesi No. 10 Urfa apt.

Tel: 41553

Son Posta Matbaası

Neşriyat Müdürü: Selim Ragıp Emeç

S. Ragıp EMEÇ

SAHİPLERİ: A. Ekrem UŞAKLIGİL

Son Posta

Yerebatan, Çatalçeşme sokak, 25

Yevmi, Siyasi, Havadis ve Halk gazetesi
İSTANBUL

Gazetemizde çıkan yazı ve resimlerin bütün hakları mahfuz ve gazetemize aiddir.

ABONE FİATLARI

	1 Seneye	6 Ay	3 Ay	1 Ay
TÜRKİYE	1400 Kr.	750 Kr.	400 Kr.	150 Kr.
YUNANİSTAN	2340	1220	710	270
ECNEBİ	2700	1400	800	300

Abone bedeli peşindir. Adres değiştirmek 25 kuruştur.

Gelen evrak geri verilmez. İlanlardan mes'uliyet alınmaz.

Cevap için mektuplara 10 kuruşluk Pul ilâvesi lazımdır.

Posta kutusu : 741 İstanbul
Telgraf : Son Posta
Telefon : 20203

Sigarada Yenilik... İZMİR

HAFİF - LÂTİF

25 SİGARA Krs. 20